

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

En Samling af smukke Danske Vers og
Miscellanea, Sproget til Nutte og Ziir.

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

2. Oplag /

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Bd. 7-10

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Hans kongel. Majestets
privilegerede Bogtrykkerie, 1742

Fysiske størrelse | Physical extent:

10 bd.

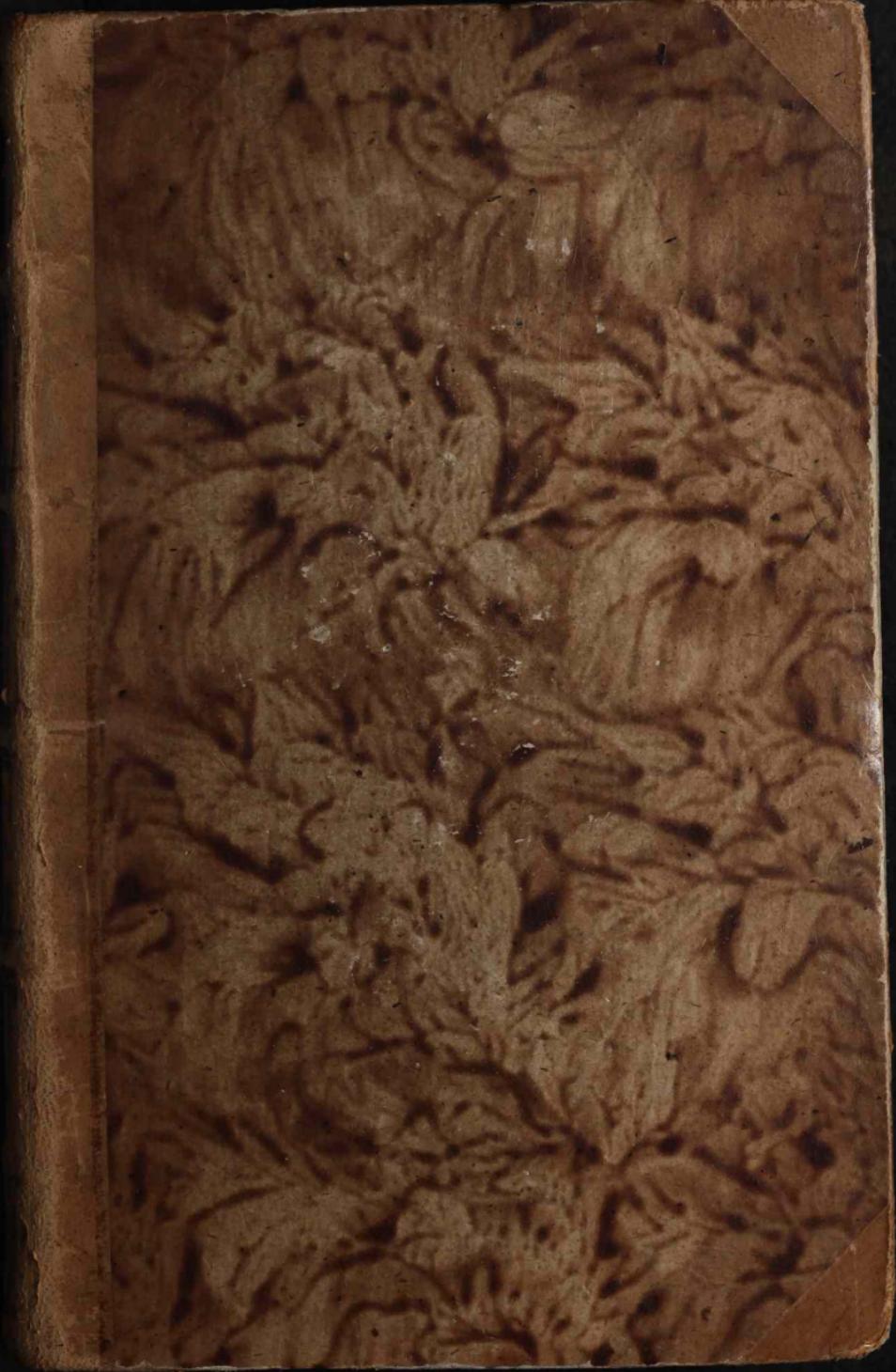
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller
fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the
work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always
remember to credit the author.

53,-109.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

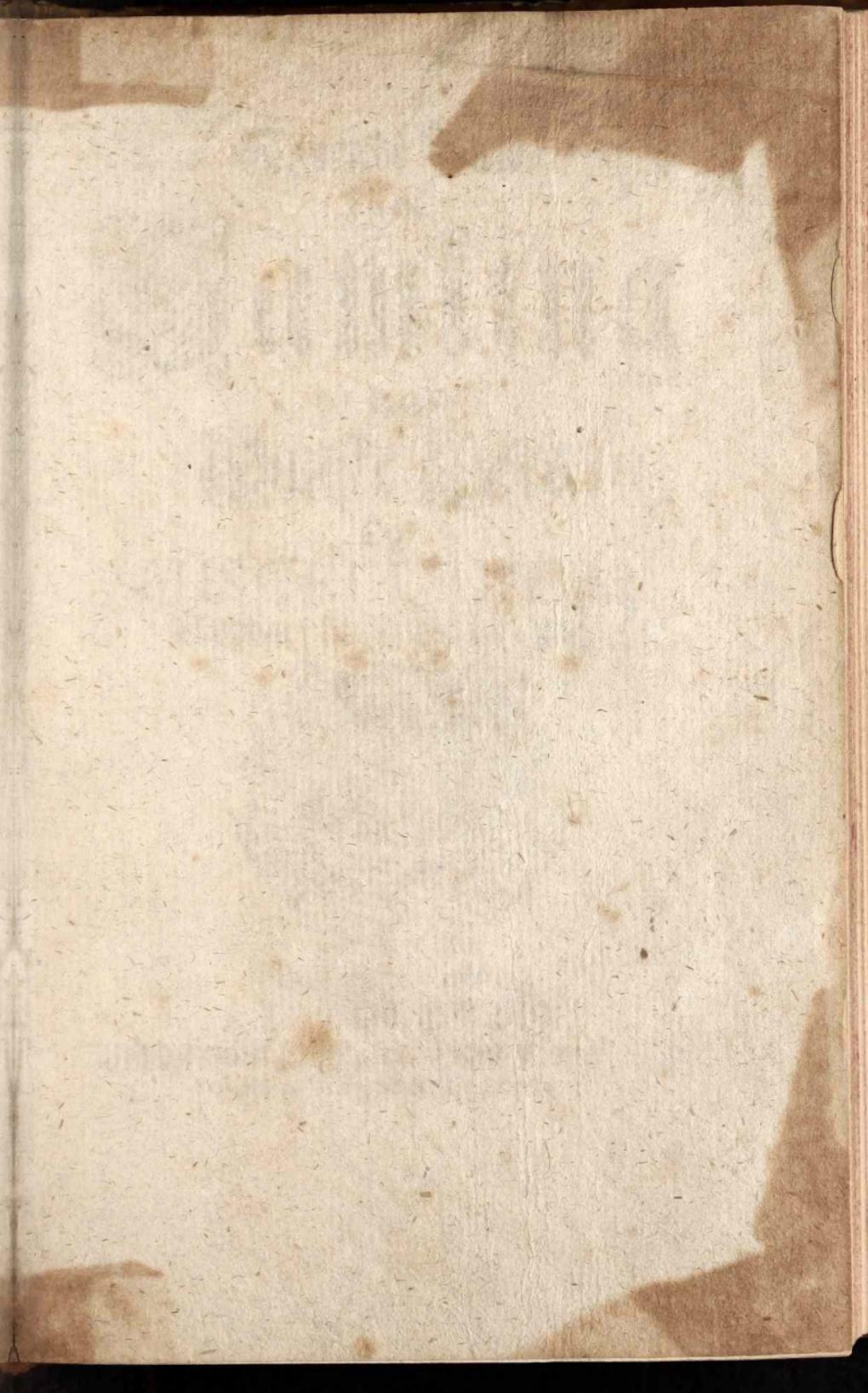
115308006507

Eks. 4

DA-6043

+REX

Syvende Bind
Til en
S a m l i n g
Af smukke
Danske Vers
Og
MISCELLANEA:
Sproget til Nutte og Ziir,

•nhw

Befordrede til Tryffen i
KØBENHAVN,
Ved det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestæts privilegerede Bogtryckerie

Imprimatur,

J.P. ANCHERSEN Dr.

36 (479) 56

No. I.

Til

General-Lieutenant RANTZOU,
Sabler

Af den Engelske Comœdie Æsopo,
in Martio 1706.

Bed Justitz-Raad og Landsdommer
T. Reenberg.

Fab. I.

Geeden.

Gm en Geed mand finder skreved,
At hun vild fra Hiorden foær.
For sig selv i Skloven dreved,
Længe fandt ey Huus og Gaard;
Endelig af Slumpe-Lykke,
Bed en sær Planetes Magt
Slap hun ud af Sklovens Lykke,
Fandt et Huus, deri var lagt
Hveede, Rug og torsken Haure,
Men der var ey Plads og Rom;
At hun kunde der indklaure,
Dog hun sulsten var og tom.
Hun arbeyder dog saa længe,
Stodte Beggen, Leeret slog,
Til hun kunde sig indtrænge;
Ind hun kom og for sig tog.

3 i 2

Dg

Og i disse Tractementer
 Efter hendes Faste-Tiid
 Slik hun Skade-Gield og Renter
 For den Sult, hun havde liid;
 Og aad der imens hun kunde,
 Skjont hun var ubuden Giest,
 Ja! tog for sig som en Bunde
 Af det slags, som smagte best.
 Siden mæt hun vilde vende
 Og gaae udaf samme Øsr,
 Som hun kom, men skit at kiende:
 Hun var ey saa smal som før.
 Raad var dyre; thi hun vidste,
 Dersom Lade-Fogden kom,
 Maatte hun sin Bælle miste,
 Nodig ogsaa gik hun tom.
 Livet var for kicert at hade,
 Giennem Hullet ont at flye,
 Maatte derfor Dauren lade,
 Og (med Gunst at sige) spye;
 Glad hun var, hun foer ey værre:
 Saa det tiener alle dem,
 Som af Cronens Gods opbære,
 Fore det dog sielden hiem.

Fab. 2.

Nattergalen.

Nattergalen, som mand giver
 For sin Stemme storste Noes,
 Og blant Fuglene beskriver,
 Som en Meyer her blant os,

Sis

Siges der Hun engang hørte
 Trækens Musik og Klang,
 Hun sig i de Griller forte,
 Vilde siunge samme Sang.
 At det var en Hun, der skrives,
 Gal, phantastiss, Ormekær,
 Af Capricer kunde drives,
 Øster, Vester, hidset, her,
 Skulde jeg der haver Vinger,
 Siger hun, saa god som hands,
 Ey min Stemme kunde tvinge?
 Var jeg uden Sind og Sands,
 Siden naar hun vilde siunge,
 Skifter hun sin Lyd og Røst,
 Stretter Strube, sprenger Lunge,
 Faaer et slet forderved Brøst;
 Endelig som lærde Kvinder
 Starste Skrek for Dret er,
 Saa vor Matternal ey finder
 Nogen, som kom hende nær.

Fab. 3.

Maven og Lemmerne.

Engang det var at Lemmerne
 Mod Maven sig opsatte,
 Sig sammen-søer, fortrød at de
 Til hende skulde skatte;
 Omsider bleve de til Sinds,
 De vilde leedig være,
 Fordi hun vilde som en Prins
 Af deres Sved sig nære,

De taler sammen først i Smu,
 Og Hoved, som sig plagde
 Med Tænker, saa det gik i tu,
 Derfor det Raad oplagde:
 Hand Øyet overtalte først,
 Alt det sig skulde lukke,
 Med Sovnen drive Sult og Dørst,
 Og lade Maven sukke,
 Hvert Lem i sær hand skammer ud,
 Og undrer paa paa de tiene
 Den tykke Dom, der som en Gud
 Tilbedes vil allene.
 Der dette Raad nu lagdes op,
 Og Maven det fornemmer,
 Hun kalder den oprørsrest Trop,
 Og de forførte Lemmer;
 J! mine Venner! figer hun,
 Betænker hvad J gisre,
 Betænker! naar Jeg dser, den Stund
 Kand intet Lem sig røre;
 Sandt nok at Trældoms Sved er suur,
 Sandt nok Jeene træller,
 Dog er jeg eders Fadebuur,
 Ja! Kiøffen, Loft og Kiæller;
 Jeg, eders Kok og Kiæller-Svend,
 Er ingen Tyv, men ærlig,
 Alt hvad jeg faaer, jeg strax igien
 Uddeeler vel og ficerlig.
 Men hvad hun sagde var omsonst,
 Fornuftig Raad var dyre;
 Mand veed det er ey lidens Konst
 Gemeene Mand at styre.

Lad gaae! De sagde hvor det vil,
 Vor Frihed er os kæres,
 Vi give Skat og setter til,
 Og du vor Sveed fortærer.
 Dermed til Puden Hoved't gif,
 Til Sovn de Dyne-Bryne,
 Med God paa Kryds, med Haand i Sit,
 Og Bagen til en Dyne.
 Da denne Republic var satt,
 De glæde sig tillige,
 Men Maven knurred, saae vel at
 Det gielte Land og Niige.
 Terminen var og ikke lang,
 Nebellerne begyndte
 At svækkes, deres store Trang
 Til Arbejd dennem skyndte;
 Forsildig nu, thi de fornam
 At Hoved't var afmægtig,
 Hver Finger mat, hver God var lam,
 Og Legemet vandsmægtig.
 Men der den arme Mave sit
 Slet intet til sin Fode,
 Hun Afseend tog, hver Lem og git
 Den samme Dey, og døde.

Fab. 4.
Muusen.

Men Muus, til Hove længe vandt,
 Git ud en Dag at hente
 Sig Lands-bye-Luft, og der hand fandt
 En anden Muus, hand kiendte,

Hand skrabte for sin gamle Ven,
 Men denne, som en Bonde,
 Gav hannem en god Dag igien,
 (Og det var det hand kunde)
 Indbad og Hans Velbaarenhed;
 (Den Titel hand og vidste)
 Hand vilde see hans Landsbye-Sted,
 Og Landsbye-Netter friste.
 Det seer: de med hverandre gaaer,
 Da de til Huset kommer,
 Der fandtes et tildekket Bord
 Med Erter, Byg og Krommer.
 De sig nedsatte, Berten bad
 Hand vilde for sig tage
 Af denne ringe Bonde-Mad,
 Ja bad det maatte smage;
 Hand lagde for ham, nsed', og soer,
 (Som nogen Randers Kone)
 Laer see! I Maden ey forsmaaer,
 Hvi vil min Herre skaane?
 Den anden, vandt til bedre Kost,
 Igien fra sig hand lagde,
 Begierer Flest og gammel Ost,
 Det kom, men lidet smagde.
 Sligt Jaer i Huset hart fortrod,
 Der ved en liden Skammel
 Sad, aad af Klinte, muled Bresd,
 Og Erter, toe Aar gammel,
 Men baer det beste for sin Giest,
 Der vendted' lekkre Netter;
 Thi hand, som Hove-vandt, sig mest
 Med saadan Spiise mætter.

Jeg

Jeg havde nær forgiet at hand,
 Der Giesten vilde drikke,
 Til Bekken gaaer at hente Vand;
 Thi andet var der ikke.
 Hand aldrig drak af saadant for,
 Dog takker hand og setter;
 Hans Vert dernest Undskyldning gør
 For faa og ringe Retter.
 Nu Maaltid endt, hans Giest besaae
 Den andens liden Hytte,
 Hans Kar var Leer, hand laae paa
 Straae,

Men hvert et Hull til Nytte,
 Der havde hand et lidet Skuur,
 Hand nyssler i, og pick'er,
 Og her et Hull, et Fade-Buur
 Til Erter, Gryn og Bicker;
 Sin Boelig hand sig havde fast
 Paa Brincken ved en Side,
 At Vandet, naar det kom i Hast,
 Fra Huset kunde stride,
 Og det udi en Ager-Reen,
 Alt soge der sin Spise;
 For oven laae en Kampe-Steen,
 For Ræven at afviise.

Hof-Muusen der hand dette saae,
 Jeg, sagde hand, beklager,
 At du din Liid i denne Braae
 Saa jammerlig hendrager,
 Et Aar maafkee, vel mueligt Doe,
 Du har endnu tilbage,

Ti 5

Og

Tag ! dig den Liid til frysdig Noe,
 Og selv dig ikke plague !
 Kom med ! og jeg skal viise dig,
 At jeg har overflodig,
 Og ey for det bekymrer mig,
 Jeg har til Morgen nödig.
 Nok sagt , den gode Bonde-Muus
 Sig lader overtale,
 At folge Giesten til hans Huus,
 Der vilde sig husvale,
 Ja ! sprang saa let af lidet Hull,
 Forlod sit lidet Buure,
 Hvor hand dog aad sig mætt og fuld,
 Og roelig kunde kuisse.
 De tradster af , og deres Ord
 Paa Deyen var ey andet,
 End Hoffet, om dets Pragt og Floer,
 Og Uselhed paa Landet.
 Mark-Muusen tænkte snart at naae
 Stoer Herlighed og Ere,
 Og, inden Alaret gif , at faae
 Det hvide Baand at bære.
 Om Natten de til Slottet kom,
 Sig hvilte Smaae og Store,
 Foruden nogle Pager , som
 Ved Kortet drak og soere ;
 Fra et Gemak til andet de
 Saa frysdelig omfare,
 Omsider kom hvor Retterne
 Fra sidste Taffel bare.
 Ned ! drik ! hand sagde : gisr dig glad !
 Af Mandler eller Carter,

Det

Det er min Rost og daglig Mad,
 Ey Bitter eller Erter ;
 Vil du af Spanſt Viin eller ſet ?
 Da ſtaær der hvad du lyſter,
 Og ey ſaa langt ſom til din Bet
 Alt drikke naar du torſter.
 Vel femten Slags hand bører frem,
 Ja ! vel og fleere Ketter ;
 Her Bonde-Muus ſit Huus og Hiem
 I Glemme-Bogen ſetter.
 Men ſee ! der de nu havde fat
 Paa vel ſaa feed en ſmuule,
 Kom dandſend' frem en gammel Kat
 Med Øyne grønne, gule ;
 Hoff-Muusen løb, den anden med,
 Og ved en Retirade
 Sig frelſte fra en ſlem Fortred
 Og øyen-hynlig Vaade ;
 Men de, ſaa ſnart ſom Katten git,
 Igien ved Bordet bare,
 Dog, for de sig en ſmule fit,
 Fornemmer ſtorre Fare.
 En stor Laqvey kom trampend' ind,
 Og Dørene de ginge,
 Hifte løb en Dreng, hid kom en Qwind,
 Med Koest og Feder-Vinge,
 Omsider blev ald Huuset fuld ;
 De løbe, ſpringe, ſmutte,
 Og knap de fandt et lidet Hull,
 Derind de ſirax fig putte.
 Ney ! ſiger da den Bonde-Muus :
 Her ſtal jeg aldrig komme,

Men

Men heller i mit Marke-Huus
 Vil nyses med en Kromme,
 En smule Brød i Roelighed
 Mig fryder og behager,
 Maar du med Fare, stor Fortred
 Din' kæsne Kætter smager.

Fab 5.

Krabben.

Kn Krabbe fortørnet paa Dotter sin,
 Fordi hun gif saa ilde,
 Og humpede, skrevede, gjorde Trin,
 Som den der andet vilde,
 Fye ! dig an, sagde hun, i Huen saa vred,
 Fye ! dig for slemme Moder,
 Jeg haanes at see dig, hvad har jeg for det,
 Du havær kost din Moder,
 Men Dotteren kimsede, saae noget suurt,
 Som fleere Dottre pleye,
 Fru Moder, hun svarte, det er min Natur
 At kraule frem og steye,
 Men for I mig laster, da viser mig, hvor
 I Eders Beene setter,
 Og jeg, saa hastig I stikkelig gaaer,
 Mig efter Arten retter.
 Naturen jo siges at være saa sterk,
 Hun aldrig bliver borte,
 Men Dotteren danser i Moderens Sæk,
 Og Son i Faders Skørte.

Fab.

Fab. 6.

Paa Hanen.

Gen ung Paa-Hane stolt og stion,
 (Der siges) fordum beilte
 Til een Phasane vel saa kion,
 Saa smuk, hun intet feylte,
 Hand med sin Rue skiod saa vel,
 At Skuddet gik i Hiertet,
 Hun Saaret fandt i Sind og Sicel,
 Men smilte da det smertet.
 En Gog paa næste Boge-Qvist
 Det saae med skeelend' Oye;
 Thi hand formeente selv for vist,
 Phasanens Sind at bøye;
 Ey nogen Ordens Broder hår
 Saa saare sig umaget
 For Closter-Kisod, som Gøgen var
 Med Elsse-Tankker plaget.
 Skjort hand var gammel, grim og slem
 Saa havde hand dog Penge;
 En Dyd, som gaaer for alle frem,
 Dog ey har Brud i Senge;
 Derfor hand paa de visne Træer
 Maae sidde mutter eene,
 Med rynked Pande stive Knæer,
 Krum Ryg, og smalle Beene.
 Phasanen i sin Ungdoms Aar
 Sig snarest lod bevege
 Af Fuglen, som udi sin Floo
 Formaade best at leege.

Men

Men før den første Maaned gif,
 Hun græd en anden Viise,
 Den unge Fugl i Sinde sit
 Alt smage fremmed Spiise;
 Hun sig begav til næste Krat,
 Begræd sin tynde Lykke,
 Og onskete Døden vilde brat
 Fra Verden hende rykke,
 O daarlig, siger hun, er den
 Der agter sig at gifte
 Med ubestandig Unger Svend,
 Der tænker kun at skifte;
 Langt bedre med den gamle Mand,
 Der havet Guld og Penge;
 Thi skjont hand lidet elské land,
 Saa elsker hand dog længe;
 Maar Bruden spiller ret sit Kort,
 Kand hun hans Hjerte vende,
 Hvad meere er, hand snart dser bort,
 Saa faaer det snarest Ende.

Fab. 7.

Tudsen.

Tingang en broget Tudse sad,
 Og sig i Bekken speilte,
 Ved sine Farver var saa glad,
 Som den der intet feylte.
 I dette kom en Øre frem
 Til Vandet tyk og fyldig,
 Da syndtes Tudsen hun var stem,
 For hun var ey saa hyldig.

For

For Jupiter, du store Gud,
 Hun sagde: Jeg maae sicere
 At jeg, saa god som nogen Stud,
 Skal dog saa lidens være;
 Jeg skal, hun sagde, strax paa Stand
 Min Bug saaledes strække,
 At jeg kand seés saa tyk som hand,
 Om jeg end skulde sprække,
 Men Dannerne kom rundt omkring,
 Med grædend' Zaare bade,
 Hun vilde dette (som en Ting,
 Der ey var muelig) lade.
 Der hendes Mand nu det fornam,
 Hand sagde: Sode Hierte!
 Holt op! men hun lod svare ham,
 Gak hen og kys en Tærte!
 Hun kieret sig ey efter Snak,
 Men holder Alanden inde,
 Sig blæser op indtil hun spræk
 Som en hoffærdig Dvinde.

Fab. 8.

Kokken.

Kn drukken Kok det gif saa galt,
 Der hand for meget smagte
 Af goden Viin, og blev besalt
 En feeden Gaas at slagte;
 Saa snart hand den Befaling fiz,
 Hand uden at opsette
 Sin Herres Bud, fra Kanden gif,
 Den Gierning at forrette;

Sii

Sin store Kniv af Skeeden drog,
 Foruden stort at snakke;
 I Stæden dog for Gaasen tog
 Een Svane ved sin Nakke,
 Nu hand med Kniven ferdig stod
 Det falske Snit at giøre,
 Vor Svane strax sit Neb oplod,
 Sin Stemme lader høre,
 Saa sodelig hun bad og sang,
 Hand hende vilde skaane,
 Men hand forbaut ved denne Klang,
 Og Svanens sode Tone,
 Hvad! siger hand, er du en Gaas?
 Hin svarte: Ney en Svane,
 Vel sagde hand, saa gak din Kaas,
 Jeg bliver ey din Bane,
 Og vel det var jeg hørte dig,
 Nu kand jeg først fornemme
 At du paa Ficer er Gaasen lig,
 Men Svanen paa din Stemme.
 Een drukken Mand sig snart forseer,
 For skal jeg døe af Hunger,
 For jeg dig noget ont beteer;
 Saa frelses sode Tunger.

Fab. 9.

Spurren.

Set var først i Føraars Dage,
 I den klare Solefskin,
 At en Spurre med sin Mage
 Samledes paa gronne Lind;

Pil-

Pildred' deres lidens Vinge,
 Flagrede fra Qvist til Qvist,
 Elstøvs Lyst en kunde tvinge,
 Gav hinanden lidens Frist,
 Kyste, klapped', soer hver andre
 Een bestandig Elstøvs Pagt;
 Intet skulde den forandre
 Uden Dødens Bold og Magt,
 Deres største Frygt og Fare
 Bar, at Tiden slog ey til,
 Ellers Dagen skulde vare,
 Til at drive deres Spil.
 Middertid som de nu flye
 Fra en Qvist til anden hen,
 Udi hast de sig henvye
 Til en lidens skaldet Green,
 Der de vilde uden Dyne,
 Uden Præst og Ritual,
 Med en Arving sig forsyne,
 Lykken blev dog tynd og smal;
 Thi den Green, hvor de sig satte,
 Bar med Fugle-Luum besmurt,
 Der de kunde flagre, spratte,
 Loe tilforne, saae nu suurt;
 Endelig med største Fare
 Slap de los; Men stakkels Mand
 Af den Tummel de i vare,
 Fandt sig i saa slet en Stand,
 Alt hand snart foruden Kræfter
 Hopper hen fra Mage sin,
 Dog hun stedse hopper efter,
 Og hun qvidrer, Hierte min!

Hvi vil du dig fra mig vende ?
 Siger hun , hvor er den Glod ,
 Som dig først kom til at brænde ?
 Den du soer mig til min Dod ?
 Ja ! hun med sit Neb og Vinge
 Juncker sin om Halsen stod ,
 Piller , lokker , vilde bringe
 Manden til et lystig Mod ,
 Hvad hun gjorde , hvad hun sagde ,
 Var hand dog som foles-los ,
 Intet svarte naar hun klagde ,
 Thi blev Spurre-Konen bøs ,
 Hoppet hen og taugde stille ,
 Hammerede med Suk og Graad ,
 At Hun Stakkel gab sin Ville
 Til en Mand , der var saa lad ;
 Hand deslige paa sin Side ,
 Egteskabet hoyt fortrod ,
 Nedden nu var haard at bide ,
 Der tilforne var saa sør ;
 Der de nu en gandse Stunde ,
 Havde sat med Dyne ned ,
 Spurte Fruen hvor hand kunde
 Saa forgiette Kierlighed ?
 Vilde hand , hun skulde blive
 Enke udi Egte-stand ,
 Kunde hand sig selv tilskrive ,
 Om hand blev en Horned Mand .
 Derpaa hand med hoyre Tone
 Sagde udi Hastighed ,
 Jeg forlanger dig ey Kone ,
 Men er tret af dig og fied .

Gak ! !!

Gaf! hun svarte, gaf din Kryster,
 Du er ey en Bonne værd,
 Hand blev hidsig, gram og bister,
 Skieldte hende for en Mær ;
 De derpaa falt til at pikkes,
 Blodet ned paa Jordens flod,
 Og i Stæden for at sikkles
 Sogte nu hinandens Død ;
 Meere veed mand ey at sige
 Udaf denne Hurlum Hey,
 End de flye bort tillige,
 Dog enhver sin egen Bey.

Fab. 10.

Hunden.

Gordum fandtes en Flok Hunde,
 Rasse, ferdige til Jagt,
 Intet Vildt for dennem kunde
 Sig bestaae, men blev nedlagt.
 Ald den Stund den gamle Skiotte
 Holdte dennem i Gehør ;
 Vanket alletider Bytte,
 Men saa snart som denne dser,
 Og en anden dennem forte,
 Som var ey saa streng og haard,
 Strax blant Hundene mand horte,
 Knurren og oprørisk Ord ;
 Gief i Gief de soer, de vilde,
 Tage selv sig Frihed an,
 Heller end at spise ilde,
 Æde Mang og drikke Vand,

Kl 2

Gave

Gave for at skintig' Hunde,
 Bedre spildte deres Kort,
 Da de kunde hos en Bunde
 Jage Svin og Staader bort,
 Spiise Brød og Belling labte,
 Alad med Bunden Fisk og Kisod,
 Medens de som Fanger gabte
 For hin sorte Hunde Brød;
 Derfor de i Frihed vilde,
 Overstrippe Mark og Lund,
 Efter tykke, aarle, silde,
 Skaffe Wild til egen Mund.
 Som de sagde, saa det skeede,
 Da hver Tig og Tispe soer,
 At det Wild, de kunde beede,
 Skulle tiene selles Bord.
 Hector, Venus, Spitz, Belinde,
 Stover, Mynder, store, smaa,
 Sogte hver for sig at finde
 Bytte, lidet var at faae,
 Derimod mand sielden hørte
 For da Jagten samlet var,
 At jo Skytten, som dem forte,
 Noget Hiem til Potten var.
 Ene Hund kand lidet jage,
 Enkelt Traad i Stikkær gaar,
 Eenlig Hest kand stakket drage,
 Lidet enkelt Kvist formaar.
 Disse Hunde intet dræbte
 Heele Dag til Aften kom,
 Finge kun for det de stræbte
 Trette Beene, Maven tom,

Naar

Maar og noget undertiden
 Bankede, det ey tilslog,
 Thi den store Hund den lidens
 Biisste bort og Steegen tog;
 Nu de havde nogle Dage
 Prøvet selv slig Hungers Trang,
 Siuntes dennem best at jage
 Hjem igien og sluge Mang;
 Domte med en samlet Stemme
 Udi denne store Sag,
 At mand kand sin Møde glemme,
 Maar man tiener til Behag;
 At den Trældom, som ey fattes,
 Livets Underhold, er sør
 Og bor over Frihed fattes,
 Maar den Frihed lider Mød.

Fab. II.

Abe.

An artig Abe net og strunk,
 Med frie og frekke Lader,
 Klædt udi Guld og Sølv til Prunk,
 Som anden Gief og Sprader,
 Credenzede med Haand og Foed,
 Sig selv saa vel behagte,
 At hand for Speylet altid stod,
 Sin Skionhed at betragte.
 Ulykkelig; thi Speylet og
 De skionne Markat-Inde
 Forvoldte, Giecken sig bedrog
 Sin Lykke til stor Hinder;

Thi hand derover fatter Moed,
 Formeente hver een Pige,
 Som hannem saae, sig gierne loed
 Af hans Gestalt besnige.
 Besynderlig, naar hand sig ud
 Med Uhr og Daase reeder,
 Med lang Peruqb, en Kniplings Klud
 Og Hat med hvide Ficder.
 Men fattig Albe, snarlig saae,
 Alt hand sit Facit feylte;
 Da hand med Kurven maatte gaae,
 Fil ney i hvor hand beylte.
 Een Kat den første var som hand,
 Lod Egteskab tilbyde,
 I Tunker hendes Tand i Vand
 For hannem skulde flyde;
 Men Katten som de riige Moer
 Var spidst i ald sin Væsen;
 Thi fil hand strax af hendes Kloer
 Een Skramme over Næsen,
 Een haanlig Ney i Sted for Ja;
 Men efter Albens Lykke
 Fortrod det Katten, at hun saa
 Forsaae sin egen Lykke.
 Derpaa hand sig til Hundene,
 Begiver, fandt en Tæve
 Der deylig var og hvid som Sne,
 Med den hand vilde leve.
 Men her det blev ey bedre fat,
 Hand fandt det sielden feyler,
 Alt Hund jo findet er som Kat,
 Hvor Albe-Katten beyler.

Fab. 12.

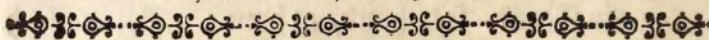
Beylere.

Tre Beylere jeg hav'er kiendt
 Af Stand og Stat u-lige,
 Sit Sind de alle hav'er vendt
 Til een og samme Pige.
 Den Forste med en fort Callot,
 Et stumpet Skicæg og Krave,
 Spør Pigen, om hun fandt for godt
 En Mand, som hand, at have?
 Som hadde Guld og grønne Lund,
 Ja mange Skiepper Venge,
 Der halvt blev hendes samme Stund,
 De sammen gif til Senge?
 Den Aanden med en Vinge-Dragt
 Og Magistralske Lader
 Sig yndig gjør, og havde bragt
 Sit Bud til Pigens Fader:
 Alt saasom Egte-Stauden var
 En Ordning Guld vil have,
 Gaa sogte hand sig og et Par
 Blant smukke Folk og brave;
 Til Pigen, at hun var den Mæ,
 Den eeneste hand kunde
 Bestandig leve med og døe
 I Med- og Modgangs Stunde;
 Hand hende vel saa rigelig,
 Som nogen, kunde nære,
 Alt hun ev skulde jamre sig
 For Rang, for Brød og Ære,
 Med anden saadan meere Svæs;
 Imidlertiid fremtriner

En

ÆS (500) SE

En Unger Burs med sin Plumads,
Og Cavallierske Miner,
Hand skraber, smiler, bucker sig,
De smukke Hænder kyste,
Og i det samme sagtelig
Paa hendes Fingre kyste ;
Med Ord hand hende saa betog,
At hun fra huine Ebende
Til hannem Hiertet overdrog,
Saa hand løb af med hende.

No. II.

Kong Christian den Femtes Gedings - Eog

Aar 1675

til

Evig Hukommelse
allerunderdanigst

af

Thomas Kingo.

Allerunderdanigst Erindring

til

Hans Kongel. Majest.

Sead dette Hast-verk faae en lidet Naade-Skygge,
Og lad min Digter-Kunst op paa din Mildhed
bygge !

Hvad

Hvad min Bleck-Pensel kun har grundet deñe gang,
 Skal bedre treffes i Din fremtiids Seyer-Hang.
 Hver Sverdet midlertiid hvor hen dit Dye meeder,
 Og hvor Gilds Dye Dig fremlyser og fremleder !
 Gior af Din Mandoms Drift hver Almanake fuld !
 Saa skal Du stildres ud i Evighed paa Guld.

Gehierted Konge ! Du aarvogne Scepter-Forer!
Arv-kroned Christian ! som Himlen selv op-
 rører
 Med hellig Midkierhed, at Dine Kroner maae
 En evig-barig Fred med Navn og Ere faae.
 Tilsted ! dog at min fast hendsde Sang-Gudinde,
 Maae dette Liv i din Udsdelighed finde,
 Alt tænde Lys udi sit ringe Lygte-Skrog,
 Og vise Verden Dit det Første Ledings-Tog.
 Stormægtigste Monarch ! Du fulde Mandoms
 Kierne !

Jeg ey vil stille frem din Fødsels Himmel-Stierne,
 Men viise, hvor Guds-Frygt ogsaa Netfærdighed
 Med Haand i Haand udi din Fode-Stund opstreed!
 Det hellig Ebilling-Tegn stod hos din Fødsels Bugge,
 Din Kongelige Sicel med Maader at bedugge,
 Og Dig berede til en saadan Kron' at faae,
 Hvis Liige Danmarks Folk og Fyrster aldrig faae.
 Hvor herlig gaar Du frem med disse Folge-Svenne ?
 Med Himmel-Fynd og Frugt de daglig Dig betiene :
 Den eene legger Grund til ald lykselig Stand,
 Den anden flygtig gior ald Uskiel udaf Land.
 De begge bygger paa Gilds Eres Huus og Kirke,
 Og hver Mands Beste De med samled Haand ud-
 virke,

De begge spinder paa din Arve-Circel maae
 Med Seyer, Ere, Navn, fuld-rundet evig staae.
 Dit Første Ledings-Tog med Guld og begge disse
 Du vilde i din Siel fuldkommelig forvisse,
 At, for du Sverdet drog, du da i denne Daad
 Gik ey et Fingers breed fra deres trygge Raad.
 For dersor at din Haand den spendte nogen Bue,
 Og gjorde Blus udaf sin nidske Sind-Eue,
 Da blev der Rosgeler paa HErrens Alter tændt,
 Og Syndsens Euer ud i Poenitentser brændt.
 Du lodst udraabe strax en Bonne-Fest og Faste
 At Folket skulde sig i Bedrings Aske kaste,
 Randsage sine Trin, opspore Guld igien,
 At bøde Landsens Flig hand rev i Breden hen.
 Derpaa Du da brod los, og blottede din Klinge,
 Din Krigs-Hær Ordre sik, at lade Fahnen svinge,
 Hen mod den Tydské Bond, hvor underveis Du dog
 Begyndte med et sært og velbegrundet Tog.
 At Holstein ikke Dig med Passen skulde snore,
 Og for dit Reise-Maal en Hindre-Steen opføre,
 Du Sonningen tog ind, saa selv Hertugen veed
 Hvad nu dit Alvor er, og hvad din Kierlighed.
 Med ald din Orlogs Magt Du strax derpaa lod stande,
 Og tog dit Stade i de Mekelborgers Lande,
 Og efter given Troe til Dine Forbunds-Mænd,
 Blev strax de Danses Moed og deres Lunte tænd.
 Saa greb du Verket an, Damgarten maatte bukke,
 Og nodes til sin Magt fra sig at udelukke,
 Saa Skrekkesfuld var da dit Sverdes første Stod,
 At Fienden keisede Flugt for den visse Død.
 Dig Tribbeleés og saldt ydmygelig til Foede,
 Og dines Hierter Dag fra Dag i dennem groede,
 Og

Og onsktes ved din Haand at leedes bedre frem
 I Vaaben-Skolen til at hente Seyer hiem.
 Den gamle Vismar-Stad, hvor stolten Belt indflyder,
 Og af det faste Land fuld druant et Fauntag nyder,
 Som gior en sikker Havn hvis Mund og Minde sig
 Udaf en Skandse land forfægte mægtelig,
 Den Stad, den faste Stad, hvis høye Muur og Bolde
 Er vel saa bringe-stærk en Fiende ud' at holde,
 Hvis God omringed er med en beleylig Plads,
 Af limed Henge-Segg og røde Dynds Morads.
 Den Stad, som var forseet med velbehierded' Helte,
 Der havde Hierter, som ey lætte var at smelte,
 Til den blev straxen vendt Dit Kongelige Moed,
 At sætte Probe paa det ørlig Danske Blod.
 Der holdtes Vaaben-Ting, til Strid blev alting laved,
 Den Danske Lands-Knægt sig vel snart sik undergra
 ved,
 Og den Kanine-Konst, i Jord at boere sig
 Med mangen Krinkel-krog, blev sved mesterlig.
 Saa med en Huy og Hast blev Staden rundt oms
 ringed,
 Og Blode-Janen om de væbned Bolde swinged,
 Trompet og Tromme-slag de buldred Døden ud,
 Det var din Beyler-Sang for denne trodsig Brud.
 Her fastes Batteri, her tog mand for at spille
 En Kugle-Springe-Dands, og Lusten giennem-drille
 Med tusind Torden-Skrald, som alle Skyer brast,
 Og Himlen skulde strax paa Jorden bleved kast;
 Her satte mand og an med grumme Fyre-Møsser,
 Med de Granateslug og Gryde-Mundet Bosser,
 Tre, fire-hundred Pund hver gulped fra sig ud,
 Som Luste-fløy for det Mirakel-mægtig Krud.

Men

Men hvor den tornede og faldt paa Fiendens Huuse,
 Den bistræ Bøddel-Bold begyndte da at bruuse
 Med saadan Overmagt, med saadan Brag og
 Brud,

At hver, som der var nær, fik Dødens visse Bud.
 Det holdtes Dag og Nat, her vidstes ingen Hviile
 For hine Blidekast, Du blev alt ved at iile
 Med Ild og Lue til at knøge Fiendens Magt,

At bløde ham i Hue og giøre ham forsagt.

Men hand blev lige stolt og hærdet udi Sinde,
 Det som naar Klippen faaer et Torden-Brud at finde,
 Omfiondt der skeer et Riv i hendes Flise-Krop,
 Hun holder lige stiv sin stærke Been-Rad op.

Omildertid Du fik et Anslag udi Sinde,
 Med Skibet Falken, den Søe-Fugl, dit Belt at binde,
 Du selv anordnede mod ham de store Skist,
 Hvorved hans Planke-Bom udboret blev og stodt.
 Vel vilde hand udbredt sin store Seyle-Binge,
 Og sig med Flugten fra dit Batterie hensvinge,
 Men Guld, din Herre, selv strax denne Ordre gav

Ud til den hule Søe og til dit Belte-Hav:
 Viig skumme-kroned Strom! og bliv saa lav en Ebbe,
 At Vandet sætter sig fra Vismars Havne-Flebbe,
 Indtil min Salvede sit Forsæt kand opnaae,
 Og den gesvindig Falk i Garn og Strikke faae.
 Det skeer: her satte sig det Havsns megle Baade,
 Saal flyd den frecke Falk ind til din Haand og Maade,
 Hvorved Hvalfisken blev forbause og uglad,
 Og om din Maade strax med ydmyg Bonfald bad.
 Maar hørte mand tilforn af slige Tog at siige,
 At Skibe lader sig af Landsmands Haand bekrige,

Et

Et Skib foruden Skib med Storm at tage ind,
 Det falder merkeligt for mit og fleeres Sind.
 Men Du paa Land og Vand skinbarligen fornemmer,
 At Guld forsegter selv din Sag, og Fienden klemmer,
 Tænk! hvor den Flode slov, som udaf Stockholm gifte,
 Og store Himmel-Hugg udaf din Herre sit.
 Hand vidslæt ad Nord-Best og den i Søen splitte,
 De Skib foruden Skib blev saa tilreede og slitte,
 Alt Bolgen tiente Dig for Skib og Stockeskud,
 Thi Guld var Admiral og gjorde dette Brud.
 Der Du da for din Guld med taksom Hierte kiendte,
 Hvad lyksom Fremgang dig ved hans Andledning
 hendte,
 O! hvor Dit Kongelig' og Eye-gode Sind
 Af Guld, Din Styrke, blev aldeles taged ind.
 Hvad Lyst og Fyrighed der da i Leyren vaktes,
 Af den, som ey var hos, ey lettelig kand agtes,
 Saal kiedsom var ey den flat ureen Esbe-Grav,
 Alt jo dit Øye hver Liv, Lyst, og Hierte gav.
 Der saae Du da hvordan de Danse Bonde-Drenge
 Ey skye for Trommen er, hvor ey de lader trænge
 Sig fra sin Stand og Post, naar mand dem bruge
 vil,
 I Krigens Skole, seer mand hvad de duer til.
 Som Flinten skult i Jord i mange Aar og Dage,
 Der ingen værdiges i Haand engang at tage,
 Hans Knive-hvasse Kant og Gnister-iige Krop
 End og blant Truske-Treæ sig selv ey tænder op;
 Men vil mand hannem kuns mod Jern og Staaleet
 bruge,
 Mand hundred funker da skal af ham stod' og knige,
 Hand

Hand viiser da sin Kraft, at om hand slides hen,
Hand er dog ever mens der noget er igien.

Saa, saa Din Bonde-Son, om end hans slette Koste
Den skybler Hiertet og hans Knogel-Foere Hofte,
Giv hannem kuns Gever! foer ham i Marken an!
Hand tor sig bilde ind, hans Slegt er af Kong Dan.
Hand skal i Gierningen det lade see og kiende,
Hans tarvelige Sind af Ivrighed kand brænde,
Og hvor hand tor sin Mand i Marken vel bestaae,
Naar hand kuns haver den, der ham vil hidse paa.
Hvor ofte ønskte hand, paa Fienden los at gange,
Og grandt lod see, det hand for Døden ey var bange,
Den hiaffed Regne-Skye hun var ham dog imod,
Og nægted ham at faae fuld Fæste for hans Fod.
Mens o! Du Kongers Roes! vor Tids Navntundig
Ere!

Den Severs Ere-Krands Dig sommer ret at bære,
Som Gud selv rakte Dig ved sin almægtig Haand,
Der hand Dig styrked' med saa uforsagt en Aand.
Thi vilde Vinteren sin Glar-Broe ikke legge
Hen paa den mudrige Moradses Henge-Segge,
Om Skyen syntes ey at vilde foye Dig,
Du vidste, Gud hand var din Ven dog visselig.
Du dersor Dag og Nat med Lov-Moed og Hierte
Besaae dit Synest til at meere deres Smerte
I den bestolded Stad og dennem bringe til,
At Nod maae giøre det, som Lyst ey gierne vil.
Du dine hulde Naad og dine Stride-Kiemper,
Afs-bidt' af Bosse-Mund i mange Døds Ulempes,
Du med et Oye-Bink kuns dennem niffer paa,
Med storste Majestet tiltaler dennem saa;

I! Krigens Sonner! I ret Erestorlig Sicle!
I! Døds Foragtere! (dog Dødens Skyde-Pæle)
I! Degen-særdig Folk! stridbare Jette-Blod!
Bryst-fuld' af intet kun af idel Hjert' og Moed.
I seer hvad Himlene har os i Haanden foyet,
I seer hvordan mit Sind med eder er fornøyet,
I seer hvor haard en Hals vor volded U-ven er,
I seer hvordan hand Land imod vor Trusel sticær,
I seer hvor dagligen at de Moradse Svampe
Ophører sig ud af de Skye-nedsældet Dampe,
I seer Soldaten sig at elte daglig ned,
I seien Dynde-Liim til Knæ og Belte-sted.
Frem! giver eders Raad! om vi skal nu forlade
Det rundt-beleyred Folk og giøre dennem glade
Med vores Haan og Spot, og Nyggen vende mod
Det Saar, som i vort Bryst os meget bedre stod?
Ney! ney! jeg veed I ey skal herudi samtykke,
Jeg veed I eder en herfra skal lade trykke.
For nogen Fiende-Vold, ey Skyens Hvasle-Regn,
Skal skylle bort vort Navn og æwig Ere-Tregn.
Her dryber Nygte ned med disse Regne-Draaber,
En frugtbar Ere-Soel vi giennem dennem haaber,
Med Seuer at besee, hist paa hin ranke Vold
Der skal I hente ned en æwig Eres Sold.
Er nogen fey og falk? Hand vige kuns tilbage,
Det Hierte, som der vil sin Konge nu forsage,
Det domme Himlens Guld, vel an! Jeg gaaer der
paa,
Og veed min Guld her i hand mig sin Haand skal
faae.
Den Tale nep var endt før hiine Vaaben-Foere
Navnkundig Ledings Mænd begyndte sig at røre,
Hver

Hver til sit Folk og Post, som hver i Hue var høv,
Mand veed ey om hand gif paa Fodder, eller flyv.
Fast ligesom mand seer Dyr-Kongen Löven brøle,
Naar hand er blevet harm og Blodet ey kand kisle,
Hvor Löve-Ungerne de tverre hist og her
Med Ilde-funked Syn, og tænker: Hvad er der?
Kand de da blive vaer udi de riised Buske
En Abinds Dyre-Flock, og noget sligt Utuske,
Strax vil de lade see sit uskye Myrde-Mord,
Og at de har i sig oprigtigt Löve-Blod.
Saa gif det ogsaa her, hver foør hen til sin Side,
Udi den haarde Hsdd frimodelig at bide;
Een giver floge Raad, hvor mand kand Staden
faae;
Een anden hvad for Dsd hand nys har fundet paa;
Den Tredie hand gisr en Broe, der vel kand flyde;
Den Fierde Bom og Buf, der Port og Muur kand
bryde,
Den Femte hitter paa hvor Haand-Granaten kand
Med meer end Sneese-Stud udhvistes af een Mand.
Der Soelen havde nu sit Logement forandret,
Og Skytten Boelig var igienem gandfse vandret,
Og hun Steen-bucken da om Indqvartering bad,
Forgyldte ham hans Horn, som tyk-riimfrosted sad;
Da Jule-Maaned var mod tretten Døgne løben,
Og Dagen vilde nu fra Natten tage Svaben,
Da blev den haarde Storm, det varme Blode-
Bad,
Med Dødsens Tru beredt mod stolten Vismar-
Stad.
Her paa begyndte strax Granaten-Æld at spude,
Cartovers Bomre-Bas ald Lusten fuld at tude,

Mus.

Muskettes-Kuglen da saa knadrede og falde,
Som naar mand kaster Ild med Hænder fuld af
Salt.

Ild, Neg og Negn og Russ har Dagen saa beblendet,
At Soelens Øye land ey skinne over Landet,
Soldatens Øye dog sin Post i Sigte faaer,
Til hvilken uden Frygt hand vel behiertet gaaer.
Lad hagle Negn og Blye, lad her fem blodig Fingre
Alshugges fra sin Haand, lad der en Arm omslingre
Bort fra sit Lenke-Led, lad her et affskudt Been
Hos-rosenfarve den næstlagde Kampe-Steen;
Lad der et Hoved hen ad Jordens hastig trilde,
Og Blodet dandsendes omkring i Sandet spilde,
Hver Hierte-fuld Soldat hand tænkte dog ved sig,
At hand blandt andres Død var selv udsadelig.
Du stoed imidlertiid (Guld kiender med hvad Øye)
Og saae din Seyer gaae udi en blodig Trøye,
Du sukked til din Gud, saa Fienden faldt som Dugg,
Din Bon den dybere end Sverd i hannem hugg.
Alt omendksint det skarp tre Timer holdt at bide,
Dog af slet ingen Flugt de Danske vilde vide,
Kat-hændede de kom i Fiendens Fordeel op,
Og sik ham endelig saa til at holde Trop.
Da Fredsens hvide Flag mand udaf Taarnet hengte,
Og hver i Staden sit Gevehr hen fra sig slengte,
Om Maade bad da den, som førre gik paa Tru,
Og den som før var vild da simpel blev og blue;
Da Døden stod bereedt for alle Stadens Dorre,
Ild, Mord og Brand med Graad mand kunde ey afa-
torre,
Om ey din Mildhed dem midt i din Vrede sit
En Frelses Tilsagn og et naadigt Konge-Nik.

Du funde Blod for Blod i tusind Stromme taget,
Og over hver Mands Blod dit Henvne-Sverd ud-
draget,

Men det var Christeligt : Du traadde med din Foed
Op paa din Fiendes Hals , og faante dog hans
Blod.

Saa blev Ulykken da i fulde Blus neddemped,
Og de som ey med Sverd dig kunde overkiemped,
De dog dit Hierte vandt med frygt som Ydmighed,
Og paa een Time saae Dig baade mild og vred.
Du næste Morgen strax reed inden Volds at skue
Din nu tilbundne Stad ; den hellig Andagts-Lue
Var i Dit Hierte tændt, at Guld hand kunde faae
Sin Frugt udaf den Krands , som hand Dig satte
paa.

Den ofred Du ham op i HErrens Huus med Glæde,
At Du din Fiendes Jord frimodig kunde træde,
Som Seyer - Bindere Du fiendte at Guds
Haand

Skaer eene Knuden op paa dette stærke Baand.
Der Du da Hyldings Eed af Staden havde taget,
Strax blev der da op paa Hiemreisen til os maged,
Med Ere, Seyer og med Sundhed kom Du hiem,
Gud foer tilbage med, som Dig ledsagte frem.
Tak for hver vaagen Nat Du for os haver taget !
Tak ! for hver Faderlig Bekymring Du har draget !
Tak ! Himmel ! evig Tak ! som fulgte Kongen med !
Tak ! Du Guds Ansigt ! som gik hos Ham hver en
Sted.

Leg ! Guld ! fremdeles op Lyksalighed og Ere
Til Kongens Rente-Skatt, lad ! Kronen, Hand skal
bære,

Hver

Hver Dag formeeres med en deylig Wedelsteen
 Af Dyd og Manddom, som foruden Synd er reen;
 Guld! lade Hannem naae sit Hierte-Maal og Merke,
 Guld gisre selv dertil hans Haand og Arme stærke!
 Hans Riiger derved kand ald Velstands Blomster
 faae,
 Og Hand et Ere-Speyl for Konger ævig staae.

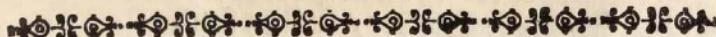

No. III.

Forberedelseb Suf.

Bed Justiz-Raad og Landsdommer
 T. Reenberg.

Sit Hierte, Herre! ferdig er:
 Men ak jeg høyt maae frygte,
 At jeg min Synd i Barmen bør;
 Derfor din Sandheds Lygte,
 Din Maades Kraft maae gisre det
 Som egen Magt mig nægter,
 Da Alanden mod min syndig Et
 Og Kjodets Vanske fægter.
 Min Synd og Ondskab, Store Guld!
 Jeg her for dig bekiender,
 At en dit overtraadte Bud
 Din Bredes Gld optænder.

Syndernes Bekjendelse.

Bed Justiz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Hee ! mig O HÆrre ! see mig her,
 En Synder, slem og grove,
 Saa leed og fuul, som nogen er,
 Og Under ! jeg tor vove,
 At banke paa din Maades Ør,
 At vee ! at vee ! mig Arme,
 Om du ey dig, som feet er for,
 Vilt over mig forbarme ;
 Jeg som en Svale pibe vil,
 Og kurre som en Due,
 At du ey hastig gribet til
 Din Bredes grumme Lue,
 Fordi jeg groblig syndet har ,
 Fordi jeg har foragted
 Min Faders Bord , et Masse-Kar
 Har igien efter-tragted.
 O Daarlighed ! hvad haber mig
 Aldeles saa fortryllt ?
 At jeg har mig saa skammelig
 Med Satans Bærme tyllet ?
 Hvor tor jeg derfor komme frem ?
 Hvor tor jeg paa dig tænke ?
 Jeg grove Synder , fuel og slem ,
 Dog see ! din Maades Lenke
 Mig drager fort ! See mig nedkast
 For din, den høye Throne !

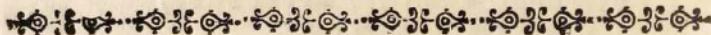
Jeg

Jeg slipper ey, men holder fast,
 Og beder du vilt ſkaane,
 Ja! ſkaane, ſom du før har giort,
 Og det ſaa mange Gange,
 Omſkiant mit Synde-Tal er ſtort,
 Og Skyldene ſaa mange ;
 Thi hvis du ey tilgiver ſaa,
 Hvo torde for dig møde,
 Ey noget Kiſt ſig kand beſtaae,
 Men slaget blev til døde ;
 Ney ingen torde komme for
 Dit Ansigt at tilbede,
 Men frygte for at tørres bort
 Udi din grumme Bredede.
 Men jeg ſaa ofte falden af,
 Saa tit min Gud fornægtet,
 Saa tit mod den, ſom Sælen gab,
 Med Haand i Beyret fægtet,
 Tor jeg nu vende om igien ?
 Mit Hierte mig fordommer,
 Og Satan ſiger : Gak kuns hen,
 En anden Løn dig ſommer ;
 Jeg ſkulde vel fortvible ſlet,
 Og anden Cain blive,
 Hvis Haabet mig ey ſiger det,
 Du vilt os foreſtrive ;
 Hvad Haab ? at jeg forlade ſkal
 Syv gange Syvsinds Tyve,
 Det er : at jeg foruden Tal
 Min Broder ſkal tilgive.
 ſkal jeg en anden elſke ſaa ?
 Da vil du elſke meere,

Du vilt tilgive det endda
 Utallig gange fleere.
 Paa det dersor jeg drister mig,
 Mit Hiertes Knæ nedbukker,
 Glaar mig for Brystet, og til dig,
 Min sode Jesu! sukker,
 Omstiondt en ond Samvittighed,
 Vil giore mig tvilraadig ;
 Dog Gud ! for din Barmhertighed
 Vær nu mig Synder naadig !
 Af ! vær mig naadig mild og blid !
 Af ! vilde du bønhøre !
 Min Christus haver for mig liid,
 For mig vil fyldest giore ;
 Hand vil dog at jeg derimod
 Min fule Synd fortryder,
 Med Verden, Diceblen, Kjæd og Blod,
 Ald Pagt og Forbund bryder.
 O gierne, gierne vilde jeg,
 Dog ikke som jeg skulde,
 Og kunde jeg med Graad og Skrig
 Udsørge mig tilfulde !
 Mig angrer mest, det jeg ey kand,
 Dog er det i din Evne,
 Befal, at Klippen giver Vand,
 Mit haarde Hierte revne
 At Taare kunde trille ned,
 Og Dyet blev en Kilde !
 Jeg kunde da min Daarligbed
 Begræde, som jeg vilde.
 Ey Rigdom, Ere, Pragt og Floor,
 Jeg her af dig begierer ;

Ney ! intet verdsligt ; Det forgaaer ;
 Din Maade er mig kører ;
 O ! kunde jeg , som David før,
 Min Seng med Taare væde ,
 Saa overflodig , som jeg bør ,
 Med Jeremias grøde ;
 O kunde jeg saa bitterlig ,
 Som Peder øse Taare !
 Der tit med Peder skammelig
 Har ladet mig bedaare ;
 Kand det en stee ? I ringeste
 En eene Taar i Øye ,
 Som kunde dig , min Frelsere ,
 Til Ynk og Misfond bøye ;
 At ! kand det ikke stee endnu ,
 At ! u-omskaaret Herte !
 Kand JESUS sveede Blod , og du
 Ey græde for hans Smerte ?
 Skal aldtig feyle ; skent mig dog
 Een af din Christi Taare ,
 Som hand , der hand vort Kisod paatog ,
 Udsste vel saa saare .
 Thi , hvad jeg fattes , haver hand !
 Og skulde Satan flage ,
 Jeg svarer Christus , Gud og Mand ,
 Vil Gielden paa sig tage .
 Vær dersor Gud miskundelig ,
 Vær naadig , dig forbarme !
 Min Gud ! foragt dog ikke mig !
 Jeg falder dig i Arme ,
 Mig stinkend Nadsel , uddsd Kisod ,
 Een Drem , ja vel værre ,

Dog den, for hvem din Son er død,
 Og Korset vilde bære.
 Til Røveren Du vilde see,
 Til Magdalens' og Peder,
 Den samme Nagde mig betee!
 Jeg dig, min Jesus! beder,
 At jeg med Peder græde maa,
 Med Røveren bekiende,
 Med Magdalena elске saa,
 At jeg dig har i Hænde;
 Ja elске, elске allermeest,
 Som den, du meest tilgiver;
 Og, som du meere naadig est,
 Jeg meere skyldig bliver;
 Ja kunde kuns min Kierlighed
 Saa u-forfalsket være,
 At jeg af Hiertet fiedes ved
 Ald verdslig Pragt og Ere!
 Du veedst, at Alanden villig er,
 Du veedst, jeg gierne vilde,
 Men Kisdet sfrsbeligt desvær
 Mig stedse raader ilde;
 Skal Satanas begicere mig,
 At sigte snart og hafke,
 Jeg Sagen sætter ind for dig,
 Du tage vil til Tafke;
 Og, er min Sorrig ey saa stoer,
 At den med Synden svarer,
 Jeg sørge skal, til Sælen faaer
 Forlof fra Kisdets Snarer.

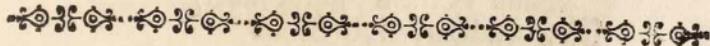

Bøn efter Skriftemaal.

Ved Justis-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

S Christe! du min Frelser Kær!
 Hvor er du god at eye?
 Hvor er du god imod enhver,
 Som for din Throne neye?
 Min Frelser! og min sode Guld!
 Lad Øyet forre briste,
 For jeg dig etter mod dit Bud
 Med Forsætt skulde friste,
 Min Aland har du i mig formyët,
 Mit Levnet det udviiser:
 Jeg hader Synd og ald U-dyd,
 Min Guld og Skaber priiser,
 Og er min Pœnitentze-Net
 Jeg selv mig daglig tugter,
 Mit Levnet maae stadtæste det,
 Og Træët maae bære Frugter;
 Thi ved en sand Omvendelse
 Udslettes gamle Synder;
 Men hvad er min Bekiendelse,
 Om jeg paa nye begynder?

36 (518) 56

No. VI.

Davids Iste Psalme. Bed Justiz-Raad og Landsdommer T. Reenberg.

Gykselig er den Mand, som ey
I false Raad vil træde;
Som flyer og skyrer den onde Bey,
Og Spotte-Muulens Sæde;
Thi til Guds Bud hans Omhue staer,
Hand tenker Tiid og Stunde
Paa HERrens Lov, og paa hans Ord
Hand Dag og Nat vil grunde;
Hand lignes ved et Træ, der er
Bed Becken satt og giver
Sin Frugt, og den i Liide bær,
Hvis Blad ey visned bliver;
I hvad hand foretager sig,
Skal hand faae Held og Lykke;
Den onde Slegt er Alven liig
Som Beyret land bortrykke;
For Dommen de ey skal bestaae,
Naar de for Ketten komme;
Ey heller skal en Synder faae
Sit Sæde blant de Fromme.
Gud kiender jo de Godes Daad,
Hand dennem Maade giver,
Men den Ugudeliges Raad
Til daarlig Udgang bliver.

• • • • • • • • • • • • • • •
No.

Æ (519) 5

No. VII.

De VII Davids Pœnitentze-Psalmer.

Bed Justiz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Den Siette Davids Psalm.

Het! vilde du en straffe mig!
O HERR! i din Vrede,
En revse mig u-gudelig
I Bredens store Heede,
Men HErr! men din Maade tee!
Mig Synden Kraft formeener,
Læg, HErr! thi jeg finder Bee
I Been og alle Seener,
Sa end min Sicel forfærdet er!
Og HErr du hvor længe?
Hvor længe skal Misgierninger
Saa hart mit Hierte trænge?
Vend om O HErr! vend dig om
Min arme Sicel til gode,
Din Missfundhed, en anden Dom,
Med Graad jea vil formode;
Thi, skulde din Retfærdighed
Den haarde Slutning fælde:
Gak bort din Bey! U-Retvished
Skal Helvede undgielde;

Æ

Af ney ! i Osden ingen land
 Dig love med sin Tunge.
 G Helvede vil ingen Mand
 Din Priis og Tak udsunge.
 Jeg er nu træt i Suk og Graad ;
 Min Seng er vaad af Taare ;
 For jeg dit Bud har overtraad,
 Og ladet mig bedaare.
 Mit Øye dummes, som det slet
 Omstiftet var af Alder,
 Den , som mig trænger, over det
 Lyksalig hand sig falder ;
 Bort, Syndere ! bort viger af !
 Min Bsn vil Guld annamme,
 Et naadigt Svar mig HErren gav,
 Big Satan ! bliv til Skamme.

Den 32de Davids Psalme.

Den, som fra Synd er frie og reen,
 Hand siges land med rette
 Lyksalig Mand, hvis Brek og Meen,
 Gud skyde vil og slette.
 Ja ! Salig den, hvis Synder ey
 For Dommen HErren mindes,
 Og i hvis Aland og Levnets Bey
 Slet ingen Falskhed findes ;
 Thi der jeg vilde tie det,
 Og skyble Syndens Rynke,
 Strax mine Been vandsmægted slet,
 Ved hver Dags Suk og Klynke ;
 Thi Dag og Nat din Haand paa mig
 Blev svar, jeg saa var handlet,

Min

Min Vædste blev elendelig
 Til Sommers Tørk forbundet ;
 Jeg vil bekjende friligt ud
 Min Synd for dig, jeg sagde :
 Jeg vil bekjende for min Gud,
 Du Maade mig tilslagde ;
 Med Bon den ydmig dersor maae
 I rette Tiid dig mede,
 Naar store Vandlob kommer paa,
 De hannem ikke støde ;
 Du vedst mit Skybl og Ficke-Sted,
 I Nød vil du mig giemme,
 At jeg din store Missundhed
 Kand priise med min Stemme.
 Jeg vil dig viise Deyen ret,
 Jeg vil dig Gangen lære ;
 Mit Øye, som har prøvet det,
 Din Styre-Mand skal være.
 Vær ! ikke som utsommet Hest,
 Mand skal med Bidsel twinge,
 Paa det slig uregierlig Bæst
 En bide skal og springe.
 De Onde plages Dag og Tiid,
 Og straffes uden Maade ;
 Men den, som setter sin Tillid
 Til Gud, skal finde Maade ;
 Dersor i Gud, min Lyst og Fryd,
 I Fromme ! glæder Eder !
 I ! som af Hiertet elsker Dyd !
 Nu siunger højt og qvæder.

Den 38 Davids Psalme.

Herre! HErre! i din Brede
 Vilde du ey straffe mig!
 I din Grumheds Brand og Heede,
 Spaér mig dog! Jeg beder dig.
 I mig dine Piile siide
 Dybt, jeg trykkes af din Haand,
 Siel og Krop de ilde liide
 For din Bredes haarde Baand.
 Der er ingen Fred i mine
 Been, for mine Synders Skyld,
 Alle Lemmer lide Piine,
 Legemet er som en Byld.
 Over Hoved gangen ere
 Synder og Misgierninger,
 Da jeg dennem ey kand bære,
 Alt for svar mig Byrden er;
 Mine Saar de ilde lugte
 Af Materie, Rosd og Blod,
 For min Daarlighed at tugte,
 Gud mig dette lide lod.
 Kroget maae jeg mig nedbulle,
 Jeg den gandske Dag maae gaae
 Udi Sorge-Dragt, og sulle:
 Maar skal det dog Ende faae?
 Mine Lemmer, hver en Seene
 Som af Heeden er forbrendt,
 Heele Legem, Marv og Beene
 Er af Syngdom slet bespendt;
 Jeg er bleven svag, og saare
 Mattres ud af Sting og Hold,

Hyle

Hyle maae, ja, fælde Taare,
 For mit Hiertes onde Taal;
 Gode Guld! du eene fiender,
 Hvad jeg ønsker og attræk
 Og min Suk, hvor du dig vender,
 Er jo for dit Øye klar.
 Hiertet slaær, og heftig bever,
 Styrke havør mig forladt!
 Uden Dynes Lyst jeg lever,
 Det har mig alt sagt god Nat.
 Mine Venner, næste Frende
 Gaaer til Side hver sin Sted,
 Hver en Naboe sig henvende
 Bort fra min Elendighed;
 Og min Fiende satte Snare,
 Den som vilde see mig Liig,
 Søgt' at bringe mig i Fare,
 Grundede hver Dag paa Sviig;
 Men jeg, som en Dov, ey hørte,
 Holte Munden, som en Stum,
 Alt hvad de for mig fremførte,
 Var jeg baade dov og dum.
 Thi ieg dig min Guld! forventer,
 Du min HErr! du min Guld!
 Trost og Raad jeg fra dig henter,
 Og du mig skal hielpe ud.
 Ellers skulde disse Onde
 Triumphere over alt,
 Naar min Foed den glide kunde,
 Glæde sig at jeg da faldt.
 Kom derfore! Thi ieg svarlig
 Halte land, og snuble slet,

Thi

Thi min Pine stedse farlig
 Er for mig, som paa et Bret.
 Mine Synder jeg vil kiende,
 Vælted har jeg mig i Dynd,
 Men til Guld jeg vil omvende,
 Og vil sørge for min Synd.
 Mine Fiender de florere,
 Have Magt og Styrke nok,
 De, som min Fortred begiere,
 Ere mange udi Flot.
 De tilmed, som igien-give
 Ondt for Godt, mig vilde slet
 Staae imod, for jeg vil blive
 Ved det Gode, elске Det.
 Slip ! mig ey min Guld ! og HErre !
 Tag hos mig et Blive-Sted !
 Skynde dig, min Hielp at være !
 HErre ! du min Salighed.

Den 51 Davids Psalme.

GUD ! vær mig naadig, og ey vred !
 Din Mislundhed jeg raaber,
 Afslæt ! min Synd, og stenk mig med
 Din Maades sode Draaber !
 Af min Misgierning toe mig vel,
 Og vase mit syndigt Hierte !
 Min Synd jeg kiender, og min Siel
 Er idelig i Smerte.
 For dig, for dig jeg Ondskab drev,
 For dig allene HErre !
 Alt du, om jeg forbandet blev,
 Retserdig skulde være.

See !

See! Jeg i Ondskab dannet er,
 Ja! fra min første Stunde
 I Moders Liv er jeg [desvær]
 Kun sammensædt af Onde!
 See! du til Sandhed har Attraae,
 Og Hyklerie vil have,
 Og du skal lade mig forstaae
 Din Viisdoms skulde Maade,
 Aflose mig med Isop, see!
 Din Klarhed skal mig give,
 Ja! toe mig reen, og ingen Sne
 Saa hvid, som jeg, skal blive;
 Naar jeg er lost af Synd og Meen,
 Lad mig da Glæde høre,
 Paa det de sonderlagne Been
 Sig gladelig maae giøre.
 O! skul dit Ansigt fra min Daad!
 Slet ud min onde Drifter,
 For dig jeg her med Suk og Graad
 Og salte Taare skrifter.
 Et Hierte reent, O Guld mig gib!
 Som elsker dig allene!
 Forleen en Aland udi mit Liv,
 Som dig vil stadtig tiene!
 Forkast mig ej! men HErr skaan!
 Din Aland lad mig beholde!
 Trost mig igien! en villig Aland
 Lad stedse mig opholde!
 Jeg andre Overtrædere
 Vil lære dine Veje,
 Omvendes skulde Syndere,
 Og for din Throne neye.

Fra blodig Skyld O ! frie mig ud !
 Jeg skal med Røst og Tunge
 Min Gud min Belfærds store Gud !
 Din Ret og Dom udsjunge.
 Lad, HÆerre ! mine Læber op !
 Min Mund skal ey forglemme
 At prise dig , men Siel og Krop
 De skulde sammenstemme.
 Du vilt ey Offer eller sligt,
 Jeg ellers vilde give
 Dig det , men saadant tækkeligt
 For dig ey skulde blive.
 En sonderknused Aland og Siel,
 Et Hierte sonder slaget,
 Guds Offer , er af hannem vel
 Eragtet og andtaget ;
 Lad Zion og din Christendom
 Staae stadig uden Fare !
 Jerusalem du runden om
 Med Muure skal bevare.
 Dig Offer af Retfærdighed
 Skal da med Lyst behage ;
 Brænd-Offer , Øren dertil med
 Dit Alttere skal tage.

Den 102 Davids Psalme.

HÆerre ! hør min Bon og lad
 Min Klage for dig komme !
 Skul ey dit Ansigt for min Graad,
 Bon Dret mig til fromme !
 Paa Nodens Dag vær mild og blid,
 Og skynd dig mig at høre !

Thi saasom Nog forgaard min Tid,
 Min' Been de blive torre
 Som Græs ; mit Hierte mig, mit Brød
 Alt æde, vil formeene,
 Og Beenet hengde ved mit Kisod,
 For Hylen skyld alleene.
 Som Rødrum udi Orkener,
 Som Falk paa øde Steene,
 Jeg var ret som en Spurre , der
 Paa Taget sidder eene.
 Min Fiende mig til Spot og Skam
 Mig dagligen forhaante,
 Og den, som var mig ond og gram
 Ved min Ulykke bandte ;
 Udi min Nod , som andet Brød,
 Jeg Alße maatte æde,
 Med Graad , som af mit Øye floss,
 Mit Glas jeg maatte væde.
 Din haarde Trusel vredelig
 Til Dom mig vilde falde ;
 Thi du vel høyt opsatte mig,
 Og lod mig atter falde.
 Som Skyggen hælder, skruider fort,
 Saa vare mine Dage,
 Og jeg, som Græsset, visner bort,
 Forlosp maae suarlig tage.
 Men HÆrre ! du evindelig
 Skal blive , og din Ære,
 De leve skal udsdelig,
 Mens Slegters Slegter ere.
 Op ! HÆrre ! vær din Kirke bliid !
 Gæude dig forbarme !

Thi det er den bestemte Tid
 At retke Zion Arme ;
 Thi dine Svenne fryde sig
 Bud hendes Steen , og sige
 Gud ! hun var bygt , men sorgelig
 Den see i Stov at ligge.
 Det Hednings Folk dig frygte skal,
 Og Jorderiges Rønger,
 De komme frem i Hobet Tal
 At love dig med Tunger ;
 Thi HErren haver Zion bygt,
 Hand sees udi sin Ere ;
 Den Eenlige Land siige trygt :
 Gud vil os naadig være ;
 Og dette kommes skal i Hu
 For dennem , som os folge,
 Det Folk , som stabels skal endnu,
 En HErrens Lov skal dølge.
 Hand af sin høje Helligdom
 Med saae , sit Øye vendte
 Til heele Jorderige , som
 Hand Trost og Glæde sendte.
 De Fangnes Suk hand hørte paa,
 De , som fordomite bare,
 Alt skulde dse , dem bad hand gaae
 Sin Ven fra Dødsens Snare,
 Alt de af Zion komme frem,
 Guds Navn at kundbar giore,
 Hans Lov skal ald Jerusalem
 Med Glæde faae at høre.
 Naar Folkene tilsammen gaae
 At dyrke Gud allene,

Og Konge-Riiger samles maae
 Den HÆrre Guld at tiene.
 Hand giorde mig paa Veyen svag,
 Min Tiid hand lod aftage ;
 Jeg sagde : Guld mig ikke tag !
 Midt hen i mine Dage,
 Du HÆrre ! u-omstiftelig
 I Evighed skal være ?
 Og dine Alar evindelig
 Fra Slegt til anden ere !
 Der Jordens Grundvold for dig laae,
 Du sagde : Skee ! det skeede,
 Og ved et mægtigt Vorde saa !
 Sig Himlene beteede.
 De skulde sandelig forgaae,
 Men du, din Magt og Vælde
 Jo bliver, naar de skiftes maae
 Som Klæde-Baand af Ælde ;
 Du dennem, som et Klæde, skal
 Omstifte, veyle, vende !
 Du samme bliver, uden Tal
 Din Tiid faaer ingen Ende ;
 Men du den Slegt, som tiene dig,
 Bestandelse skal give,
 Og deres Sæd evindelig
 For dig stadsfæstet blive.

Den 13ode Davids Psalme.

Haf Dybet raabte jeg til dig,
 O ! HÆrre ! hor min Klage !
 Og lad dit Dre naadelig
 Min Suk og Bon antage !

Thi, vil du Synden agte paa?
 Og, HErr ! den opskrive,
 Hvo kand for dig uskyldig staae ?
 Hvo kand bestandig blive ?
 Hos dig er dog Forladelse,
 Stor Missundhed og Maade,
 Derfor med Frygt og Bævelse
 Vi skulde Synden hade.
 Min Længsel efter HErren stod,
 Min Sial ey vilde vige
 Fra Gud, paa dig jeg mig forled,
 Dit Ord kand ikke svige.
 Min Sial til Gud langmodig seer,
 Med storre Længsel higer,
 End Bægteren, der sovnig er,
 Til Morgen-Stiernen tiger ;
 Gott Israël ! dit Haab og Liid
 Til Gud, lad hannem raade !
 Hand viser dig i rette Tid
 Stor Missundhed og Maade,
 Hand Israël, og deres Tal,
 Som Poenitentze giore,
 Af Synderne forløse skal,
 Og dennem naadig høre.

Den 143 Davids Psalme.

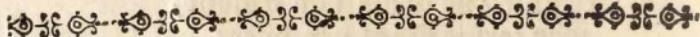
Sud ! hør min Bon ! og see dog ned
 Til mig udi min Baade !
 Svar mig udi din Troefasthed !
 Og din retfærdig Maade ;
 Kom ey til Doms ! men naadig vær !
 Gak ey med mig i Nette !

Før

For dig ey Kjød retfærdigt er,
 Om du vil HÆerre ! trette ;
 Min Sicel af Fienden lider Nød,
 Hand mig til Jorden stodte,
 Jeg laae i Mørkhed som en Død
 I Muld og Gravens Hytte ,
 Derfor min Aland i mig er slet
 Forstyrret og uroelig,
 Og i mit Liv mit Hjerte ret
 Fordervet , vankelmodig.
 Den gamle Tiid mig randt i Sind ,
 Jeg paa din Gierning tænkte ,
 Din store Skabning faldt mig ind ,
 Hvad gode du os skienkte ;
 Jeg strakte ud til dig min Haand ,
 Min torstig Sicel den højger
 Alt efter dig , som torstig Land ,
 Der efter Regnen friger.
 Bonhør mig snart ! min Aland gaaer hen ,
 Dit Ansigt ey bortviger ,
 Jeg ellers skulde ligne den ,
 Der ned i Graven stiger ;
 Lad mig i Morgen-Stunden faae
 Din Misfunkhed at høre ;
 Thi jeg dig haver Haabet paa ,
 Du Beyen mig kundgiøre !
 Som jeg skal gaae til dig , O GUD !
 Jeg Sicelen løfter , HÆerre !
 Fra mine Fiender frie mig ud !
 Mit Skybl du skal dog være .
 Lær mig at giøre hvad du vil ,
 Du er min GUD alleene .

35 (532) 55

Din Land er god, hand før mig til
Det Land, jeg dig land tiene.
Du HÆerre! for dit store Navn
Mig skal i Livet holde,
Min Siel skal komme til sin Havn,
Din Godhed skal det volde.
Du af din store Misundhed
Aldeles skal udslætte
Dem, som mig giore stoer Fortræd,
Og altid eftersette;
Ja! hver, som giør min Siel Uroe,
Du plat vil undertrykke;
Thi jeg er jo din Tiener troe,
Du staær for ald min Lykke.

No. VIII.

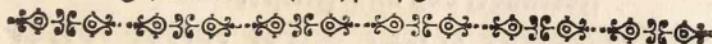
Verdens Forfængelighed.
Bed Justiz Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Hvad er Verdens Pragt og Velde?
Ere, Riigdom, Sølv og Guld?
Vil sig nogen til dem helde?
Snubler hand, ja! gaaer omkuld,
Store Slotte, Herresæder,
Høye Tituler og Rang,
Blinde-synet Hierter glæder,
Men omsider gaaer sin Gang;

Giesen.

Skionhed, Styrke, Byrd og Stamme,
 Nemme, Viisdom og Forstand
 Af Naturen vi annamme,
 Døden dog en hindre kand;
 Venner, Selskab, Fryd og Gilde,
 Spil og Leeg, Musik og Sang
 Sticke Tiden, Timen spilde,
 Gior til Livet Veyen trang.
 Om vi end, som smaae Monarcker,
 Havde første Sør og Strand,
 Gronne Skove, Fiske-Parker,
 Enge, Bange, Jord og Land,
 De dog visne skal som Blade;
 Den allene siges riig,
 Som paa Gud vil sig forlade,
 I hans Ord forlyste sig.

No. IX.

Passions-Bøn.

Bed Justiz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Bliv! syndigt Dye til en Brynd!
 Og brist Steen-haarde Hierte!
 Med Suck i Suck begræd din Synd!
 Tænk paa din Jesu Smerte!
 Erindre dig hans blodig Sveed,
 Da hand med Døden striide,
 Og see! med hvad Taalmodighed
 Hand Pinen vilde liide!

M m 5

For-

36 (534)

Forraad, forladt, fornægted slet
Af dem, som skulde være
Hans eget Folk, som kiendte ret
Hans Guddoms Magt og Ere ;
I Ansigtet sig spytte lod,
Tog Hugg af Niis og Næve,
Ufylldig Lam ald Spot udstod
Min Siæl igien at kæbe.
Men jeg, ureen fra Taae til Top,
Hvorledes tor jeg mode
For Guld ? den jeg med Siæl og Krop
Selv hielper til at døde.
Jeg Judas selv med venlig Mund
Min Jesum venlig heller,
Som en Foræder samme Stund
Forraader dog min Frelser.

No. X.

Om Land-Militien.

Bed Conferenz Raad Helt

Anno 1703.

Sylvander tilig Dags den gyldne Morgen-Røde
Sådi den grønne Lund udgangen var at mode,
Hand uformodentlig Calliope der fandt,
Som syngendes og glad en Krands af Blomster
bandt.

Hand sig den Frihed tog, at spørge den Gud-Inde
Om Krandsen, den hun der saa tilig kom at binde,
Var Alexander meent ?, om den for Cæsar var ?
Men see ! hun smilendes ham dette gav til Svar :
For

For Cæsar fordum Tiid jeg Krandsen nok har bundet,
Og Alexander vel hos mig har Krandsen fundet;

Men Alexander mig har tit giort haan og rød,
Naar jeg ham i en Krands Olive-Blomster bød;
Af idel Laurbær-Pragt hans Krandsen skulde være,
Dertil stod ald hans Lyst, deri bestoed hans Ere,
Men hver en Krands hand sit, hver Krands hand

tog imod,

Man i hans Hænder strax besmittet saae med Blod.
Ja! Cæsar selv sit Rom midt i Triumphers Glæde
Har seet udklæd i sort, at førge og at græde,
Hans tappre Krigs-Mænds Blod og mange Enkers

Graad,

Triumph og Krands hos ham har blodig giort og
vaad.

For dem jeg nu en meer saa tiilig er paa Fierde,
Ney! denne Krands er meent Kong Friderich den

Fierde,

Hans Navn paa Helicon nu alt opfrevet staer,
Til ald den Zir og Priis, som Helicon formaer.
Alt Helicon har seet, da hand sit Arve-Sæde
Af Himlen myelig sit paa Thronen at belæde,
Hos Ham udi hans Land endnu langt større Ting
End hos de andre Toe den halve Jord omkring.
Af fire Fienders Magt imod ham sammenkaldet,
Da hand paa Thronen steeg, paa engang overfaldet,
Hand deres Mængde sig saa lidt anfegte lod,

Hand uforfærdet jo dem alle gif imod.

Hand mod dem gif til Bands behierted, som en Love,
Og Verden af hans Moed lod see den første Probe,
Saa Fienden, ved et Blink af Lovens skarpe Kloë
Paa Grendserne viist af, hans Lande lod i Noe.

Til

Til Vands hans Fiende vel indsneeg sig paa hans
 Stromme,
 Med sminket Venstabs Skin heel lidet at beromme,
 Og mindre det endnu, som Fienden derved vandt,
 Da hand mod Venstabs Skin Mands Moed og
 Hierte fandt.

Ja ! Helicon har seet og aldrig kand forglemme,
 Gaa lenge Musers Chor har Strenge-Leeg og Stemme
 Til store Kongens Priis, med hvad Heroiss Moed
 Kong Friderich dog ondt med godt betale lod.

Ald heele Verden saae, det varede ey længe,
 De samme Fiender selv til Hielp hos ham at trenge,
 Ald heele Verden saae og vidne kand derom,
 Hvor mandelig hand dem til Hielp og Nedning kom.
 Har Alexander vel, og Alexanders Åber,
 Med hvad Forundring end mand paa dem gloer og
 gaber,

Hvad deres Navne end med Storhed praledt har,
 Os viist Exempel af en Dyd saa stor og rar.

Ney ! det langt bedre var, en Alexander lærde
 Monarchers Storhed af Kong Friderich den Fierde,
 Hor ! hvad Erindring mand i Musers Syng-Chor
 En Alexander gav engang herom i Fior :
 Græd Alexander ey ! græd ey fordi din Fader
 Dig ikke Lande nok i Verden esterlader,
 Hvor du kand føre Krig, og hvor dit høye Moed
 Kand legge Ere ind med dine Kiempers Blod.
 Gior som Kong Friderich gior udi sine Niger,
 Hand nok saa høyt, som du, i Erens Tempel stiger !
 Hand gior udi sit Land med Fred langt større Ting,
 End du med ald din Krig den gandste Jord omkring ;
 Med

Med Seyer og Triumph du overalt vil prange,
Og selv du overalt er Hovmøds Træl og Fænge,
Som dig med ald dit Folk af Macedonien
Belængang fæerde ud, men aldrig ind igjen.
Men see! Kong Friderich midt paa sit Arve-Sæde
Hans Lands Lyksalighed og ald hans Folkes Glæde
Eilægvarende Triumph for sig har gjort,
Saa mangen ærlig Siel, saa mangen Ere-Port.
Blant Laurbær-Blade hand endog Oliven-Obisse
I Krandsen ey forsmaaer, hand veed, det du ey vidste,
Hand veed, af hvad slags Træ Alcides kælven står,
Som hand ald Verdens Kreds til Fred og Frelse bar.
Den Stamme hand med Lyst hans Lande lader prydé,
Med Lyst hand Landene dens Frugter lader nyde,
Da du den rykker op fra Roede, hvor den staær,
For Frugt deraf kun Blod for Dig og Dine faaer.
Med Tordens Bulder du forskrekker alle Stæder,
Kong Friderich sit Navn med Fred og Fromhed
glæder,
Endflisint hand Torden nok i Haanden ferdig har,
Thi det skal Trolden nok med Tiden blive vær.
Hand efter Torden ey fornæden har at lede,
Udi sit Cimber-Land, hand har den alt til rede
I samme Cimber-Moëd, som til at stiæve kom
Europa forдум Tiid fra Eyder-Flod til Rom.
Hand seer i Dag den Dag at Moedet er det samme
Udi det samme Blod, den gammel Cimber-Stamme
Hand seer at spire ud i Danske Bonder-Born;
Der fødes ved enhver en Ørn udaf en Ørn.
Hand derhos ogsaa veed og seer at samme Styrke,
Som Ager, Jord og Eng med Staal og Jern kand
dyrke,

丁巳

Den Ager, Jord og Eng udi hans Cimber-Land
Bel og med Staal og Jern mod Fienden værge
Land.

Det Moed og Styrke da i Dydens Brug at øve,
Mod Fiendens Staal og Jern at staae sin fulde Prøve,
Hand lader Cimber-Born hos Mars i Skoile gaae,
Og Moed og Styrke der med Jern og Staal beslaae.
Dermed det Staal og Jern, som Bonden til sin Ager
Alt dyrke har i Brug, i dobbelt Glauds tiltager,
Og glimrer i den Haand, som i et Hatte-Fug
Har lerdt at bære det til Martis ædle Brug.
Thi naar nu Cimber-Born hans Skold og Vaaben
bære,

Af Mars de lære bor at bære det med Ære;
Og med det samme hand i Landet Alar fra Alar
Af Cimber-Bornene nu Land-Soldater faaer.
Stor Ære Græcken-Land med konstigt Arbeyd vinder,
Af Marmor og Metal mand Guder og Gudinder
Med Konst nok der har giordt; hvad Konst mand
deri seer,

Dog kuns for Øyet er, og ellers intet meer.
Langt større Konst mand her i Cimber-Land har
fundet,

Til Martis ædle Brug paa Moed og Styrke grundet;
Mand her af Bonder-Born har mangen Ajax giort,
Saa ferdig her til Kamp, som hin for Trojæ Port.
See an! den Land-Militz Kong Fridelich indstifter!
Trods din Tre-kantig Hoer med alle dens Bedrifter!
Trods ald den Magt du toeg i Macedonien!
Og fordte den derud, men aldrig ind igien.
Til Landets eget Gavn hand bruger Landets Styrke,
Hand Bonden selv sin Jord med Ploven lader dyrke,
Men

Men hver en Plov hand dog bevarner med et
Skield,
Og styrker Bondens Arm mod Fiendens Magt og
Vold.

Den Arm, som i en Loe en Plegel veed at svinge,
Den lærer hand i Strid at tærke med en Klinge,
Den Haand, som Saeden veed i Jorden at frøe ud,
I Fiendens Ribbeen lær at saae sit Lod og Krud.
Ja! Danse Bonde-Børn, samt Nordiske Fjældes
Drenge,

Der bruger Staal og Jern paa Alge og i Enge,
Aar sytten hundred eet har lært til Landets Bærn
Paa gammel Cimber-Biis at bruge Staal og Jern.
Til Foeds de først har lært med Mandighed at stride,
Og alt hvad Martis Born i Krigs-Tog bor at viude,
Dernest Kong Friderich dem og har sadt til Hest,
At stride hvor det sig i Strid bequemmer best.
Saa snart hand fandt for godt det Folk til Hest at sette,
Og Mars Besaling gav Dragouner at indrette,
Det var ham kuns et Ord og strax udi hans Land
Aar sytten hundert toe stod ferdig Hest og Mand.
Dragounen efter Hest i Cimber-Land ey tover,
Fra Macedonien hand Heste ey behøver,
Den Danse Hest sin Mand i Kamp kand bære

frem,
Den, Trods Bucephalo! sin Nytter bærer hiem.
Saa dersom Bisernen sig paa sine Bag-Been reiser,
Og som Ixions Born med Heste-Halsen kneiser,
Hand i sit laadne Skind skal føele Lovens Kloie,
Og paa sit Pand-Been Dragounens Heste-Skoe.
Til Hest da og til Foeds Kong Friderich den Hierde
Sin Land-Militz nu har, den, som et evigt Gierde,
Staa

Staar grøn paa Ege-Øeod om Ager Skov og Eng,
Saa lenge Bonden har i Huset Børsel-Seng.
Olive-Stammen nu mand seer hans Land at pryde,
At blomstres Alar fra Alar og Greene at udskyde,
Hvoraf Alcides selv i Cimber-Lande skal
Sin Haand bevæbnet see med Kølver uden Tal.
Saa har Kong Friderich til Lande-Fred at holde,
I Cimber-Moed sin Vagt mod Biorne og mod
Trolde,
Til samme Cimber-Moed hand og i Maade veed,
Sin Throne og sit Spir igien at bøye ned.
Ja ! Alexander see ! hvor Kongelig hand lønner
Det kieffe Cimber-Moed, hand seer hos Bondens
Sonner !
Det Porus segter for og Persiens Monarch,
Det har hand Bondens Son forundt i Danne-
mark.
Hvad har vel Jupiter i ald hans Magt og Eye
Den edle Frihed her paa Jordens kand opveye ?
Ald Jorden, som den staer, det bliver vel derved ?
Er Frihed ey derhos ? er kuns Elendighed.
Den edle Frihed var for Bondens Son forlaaret,
Med Trældom til det Sted , hvor hand var fod og
baaret,
Hand evig bunden var ; fra dette Trældoms Baand,
Kong Friderich har lost ham baade Øeod og Haand
Ja ! det ufsdte Barn, til Trældom nys undfangeet,
I Moders Liv af ham sin Frihed har erlanget,
Hans Haand og Seigl derpaa hver Bonde-Kone
seer,
Hon aldrig voruet skal til Verden føde meer.

Lucina nu med Lyst ved Barsel-Sengen msder,
 Med Glæde nu sin Son en Bonde-Kone fosder,
 Og med hans Friheds Brev optager i sin Favn,
 Samt kysser Friderich den Fierdes store Navn.
 Ja hvært et Sæde-Land sig glæder og sig fryder,
 Og dobbelt Frugtbarhed i Straæ og Ax udskyder,
 Til Vidnesbyrd herom, hvad Deel det har deri
 At Sæde-Manden nu fra Treldom er giordt frie.
 Hver Bonde sine Børn om Tusind Åar skal viise
 Det gyldne Friheds Brev, ja skal lykselig priise
 Den Moder, som gab die, det Liv som svanger var,
 Den Eiid Kong Friderich den Fierde-Kronen baær.
 See Alexander! her af Konge-Moed en Probe,
 Det du saa praler med fra Konge-Born at røve,
 Og gisør Triumph deraf, det faaer en Bonde-Son
 Nu hos Kong Friderich i Tienesten til Lon.
 Din Priis kun lidet er, ja! mindre end du tenker,
 Naar du en Fangen Prinz igien sin Frihed skenker;
 Thi Himlen kuns heri en Rans-Mand bliver var,
 Som bærer det igien hand først bortranet har.
 Med Torne-Krone du heel store Ting udretter,
 Og det du den igien ham paa hans Hoved sætter;
 Men gisør du ham dermed vel større end hand var,
 Da hand foruden dig og Voldss-Mænd Kronen
 bar?
 Mey hvad Kong Friderich bortskenker er en Maade,
 Som ham af Himlen selv er givet for at raade;
 Hans Gave og hans Skenk en Mand lykselig gisør,
 Med det hand aldrig saae udi hans Ene for.
 Hvad stort mand end om dig i Verden vil fortælle,
 Med ald dit Væsen du har Frie-Folk giordt til Treelle,

Mn

Kong

Kong Friderich hand har af Trolle Frie-Folk
giordt,

Hvis Navn tilkommer helst den Priis at kaldes stort.
Alt hvad Kong Friderich i Verden foretager,
Hand folger Himlens Viis og Skik i alle Sager,

Hvad godt Kong Jupiter mod Jorden gisre kand,

Det gior Kong Friderich imod sit Cimber-Land.

Alt Landet inden til hand glæder og hand pryder,

Allt Ufærd uden fra hand hemmer og forbyder,

Mod Ulfred hand alt har sadt Vagt og Værn til
Lands,

Men see ! hand har det og ey mindre sadt til Bands.

Var Nord-og Øster-Søe tie gange fuld af Trolde,

Hav-Trolde veed hand dog fra Landene at holde,

Tor Trolde bove dem at komme for en Dag,

For Trolde-Lynets Ild hand har og Torden-Slag.

Hand Orlogs-Flode har og Slike paa hans Stromme,

Om Bisornen lyster der paa Fiske-Jagt at svomme,

Hand Jæger-Redskab har og Folk hvormed hand
kand

Anstille Bisorne-Jagt udi den salte Strand.

Chi see ! Kong Friderich hand gjorde snart til Skame

Tre store Floders Magt og det med fire Pramme,

Gandt nok at Bisornen slap med andres Hjelp i
Land,

Og efter Honning strax ham Tanden losb i Vand.

Men da hand Honningen formeente best at sliske,

Hand som en Jagthund sig fandt bunden i en Strikke,

Da andres Hjelp slog feyl, hand som en Hare losb,

Og sulsten bag hans Skier i Skul for Loven frorb,

Nar sytten hundret tre saa snart hans Order gives,

At Gøfolk til hans Flag og Flode skal beskrives,
Strax

Strax hver en Cimber-De, hver Stad, hver Fiord,
og Havn,

Af Søe-Folk er saa fuld, som Fisk er fuld af Ravn.
Det Folk med Glæde sig i tusind Tal indstiller,
Det kiekle Cimber-Moed enhver i Øyet spiller,
Enhver er ferdig til paa Biserne-Jagt at gaae,
Og hver en Hav-Trolld bort fra Stromene at slaae.
Neptunus selv det Folk Kong Friderich til Ere
Opfostrer i sit Hoff, til Søe-Mandskab at lære,
Fra Buggen op dem der hver Triton lære maae,
Paa Havets huule Ryg i Gange-Bogn at gaae.
Der lære de paa Konst igennem hver en Bolge
Neptunum i Triumph og Ere-Færd at folge,
Den brave Sø-Helt dem selv gisorer Compagnie,
Hand giennem Vand og Søe dem viser Bey og
Stie.

Udi hans Selskab da og blandt hans stolte Svenne,
De frekke Cimber-Børn dem dygtig maae tilvenne,
Paa Landets Sundheds Skaal at svare til god
Taar,

Saa dem det salte Skum om begge Øren staar;
Som Nectar hver en Skaal det kiekle Folk fordyber,
Langt fra at Cimber-Børn har Frygt for vaade
Troyer,
Den mindste deriblant hvor spodst maae hand eq
lee?

En Macedonier paa Indi-Flod at see.
Ja meer! Neptunus veed op af det mørke Kiige
Sin Broder at formaae paa Havet at opstige,
Alt lære Cimber-Børn i idel Ros og Damp
Med usorsærdet Moed for Sejr at gaae i Kamp.

Hand dem som Staal og Jern Kong Friderich den
Fierde

Til Tieneste og Brug i Ilden lader hærde,
Mod dem Hav-Trolden nu med Røg, med Damp
og Gld,

Kun som en Glynder er, og Bisninen som en Sild.
Med dem Kong Friderich udi de dybe Vand
Gjor Muure trint omkring hans Riger og hans Lande,
Saa hver en He og Plet saa sikker er og tryg
Som nogen Kisfugls Boe paa Havets stolte Rng.
Med dem Kong Friderich sig Havet undertvinger,
Bud dem fra Poel til Poel paa Beyrets rafte Binger
Hans høye Navn og Magt ald Verden føres om,
Hvor Alexanders Navn og Rygte aldrig kom.
Saa har Kong Friderich den rette Grundbold fundet,
Hvorpaas hans Landes Floer og Belstand nu er grun-
det.

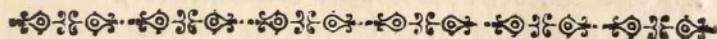
Ta fundet i sit Land den Klippe og det Field,
Hvorfra Triumphen har sit rette Kilde-Veld,
Saa veed en stor Monarch udi sit Folkes Glæde
Og Lands Lyksalighed midt paa sit Purpur-Sæde
Alt finde der Triumph, som aldrig ventes Land
Af Staal- og Klippe-Blod udi en andens Land.
Saa veed en Stor Monarch hvad Pallas ret vil sige
Med Vaaben og med Skold ; hand seer hun har til-
lige

Olive-Grenen hos, og heel vel bliver vær
Til hvad for Himmelst Brug hun Skold og Vaab-
ben har.

Saa veed en stor Monarch langt større Priis at finde
For sig i det hand har, end hvad det er at vinde

3 det

I det hand mueligt faaer ; en Fugl er jo forbist
 Langt bedre i hans Haand, end ti paa vilden Qvist.
 Saa kand Kong Friderich en Alexander lære,
 Hvormed en stor Monarch forhverver Priis og Ere,
 Og sig foruden Blod og u-nødvendig Krig
 Paa Jorden Jupiter i Himlen selv gør liig.
 Hand Jani Tempels Dør i Landene tillukker,
 Oliver hand udaf Alcidis Kølve plukker,
 Den Kølve hand dog har ved Templs Dør bes
 reed,
 Om nogen der sin Haand og Finger gør for breed.
 Med Fromhed Jupiter og Fred regierer Jorden,
 Saa gør Kong Friderich ; har Jupiter sin Torden,
 Kong Friderich har sin ; men den for Trolde er ;
 For Niesten Fred og Fryd hos ham og Jupiter.

No. XI.

Til

Kong Christian den Femte,

paa hans Fødsels-Dag Ao. 1697.

af Th. Kingo.

Klaer Firmamentet op ! O store Guddoms Øye !
 Lad Soel og Lys og Liv og Lykke sig henføye
 Med Styrke, Sundhed, Fred i Himlens Velbehag
 Oppaa Kong Christian den Femtes Fødsels-Dag.
 Nu ! Store Fader, vor Monarch, vor Soel i Norden,
 Er atter denne Dag af Gud omstralet vorden,
 Alt ingen Horizont, saa vidt hans Riger gaaer,
 Udi Formørkelser og Græde Klager staar.

N n 3

Hans

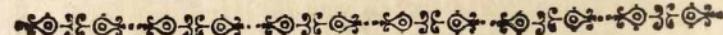
Hans Liv, som Soelen, sig med Kraft og Øvægning
strekker

Til hver hans Underdan, som dennem daglig rekker
Sit Konge-Spir, som Hjelp og Maade tegner paa,
Hvortil enhver ved Dyd land sikrer Adgang saae.

G Twilling-Riiger ! som er Kongens Arve-Sæde
Øpmuntrer eder paa hans Fødsels Dag med Glæde,
Lyk-onser ! beder vor vor Konges Liv, som er
Den Lykke-Krone, som enhver af eder bær.

Allmægtig Himmel ! som i Kongens Hænder rører
Det store Scepter, som hand ved din Maade fører,
Befæst ! hans Stoel i Fred og lad den blive klæd
Med ald Lyksalighed ved Kongen og hans Sæd.
Den Dag, den ynskte Dag, som Soelen nu beren-
der

Og viser Verden i vor Konges Liv-Calender,
Gem gange ti og et omløben Levnets Alar
Tidoble sig indtil hand møet af Verden gaaer.

No. XII.

Paa
Hans Kongl. Majestæts. Sundhed,
Af den Nordiske Guld-Belfomst.

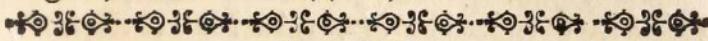
Bed Th. Kingo.

Guld-mured Drikke-Kar ! du store Guders Begger,
Som drikker Druens Strom, der dig paa
Bredden ligger,
Du drak tilforen Vand udi Afgrundens Braae,
Der du end omflost var, og før dig Soelen saae.
Men,

Men, der Kong Christian dig lod til Lyset føre,
 Og sligt et Konst-Berk af din Klumpe-Krop lod giøre,
 Da loed du see at du din Moder tegner paa,
 Du ligner hendes Field, Skov, Fæstning, Elv og
 Aae.

Det er paa Kongens Skaal, gid ! Fryde-Stromme
 flyde

Langt ind i Kongens Huus, gid ! Lykken hannem lyde,
 Indtil Hand naaér sit Meed, det ønskes tusend maal
 For hver en Draabe, som her er i denne Skaal.

No. XIII.

PIGRAMMATA.

No. I.

Om Kierlighed.

Hylas indbilder sig at Kierlighed ey meere
 I Verden nu er til ; men, om hos ham og fleere
 Hans Liige-Mænd den ey just findes udi Fleng,
 Den findes dog i min og Turtel-Duens Seng.

No. 2.

Om Kierlighed.

Som du vil Kierlighed i Verden nu oplede,
 Gak hen ! og leed den op i Turtel-Duens Reede,
 Blant Mennisken deraf du finder nu ey meer,
 End hvad du i en Bog og Elskovs Breve seer.

No. 3.

Sil Conferenz-Raad Fr. Rostgaard,
 Da Ham hiedsendtes sit Danske Lexicon.

Se in Kiere Ven !

Her er dit N,

Mn 4

Det

AS (548) SE

Det fra min Ven
Kun set igien
Til Dig gaaer hen!
For Gierningen
Tag Villien
Min Kære Ven!

No. 4.

At Lykken mangen gang et Drog langt meere ører,
End som en duelig Mand, og det paa Ryggen
bærer
Til Floer og Velstand frem, det Marcus ikke troer,
End dog hand sidder selv i Velstand og i Floer.

No. 5.

Mads Alager-Karl var syg, og skulde nu annamme
Aflossning af vor Preest; men, da hand i det samme,
Til Kalk og Disk at see, Hr. Ole! sagde hand:
Paa dette Pant jeg ey ret meget laane kand.

No. 6.

Sorgieves Junker Mads sit Herre-Sæde priiser,
Og hver Mand der sin Pragt i alle Kraager viiser,
Hver Bæg, hver Loft og Gulv forgyldet op og ned,
Hand praler dog kun med hans Bonders suure
Sveed.

Med bedre Ræt og Skiel en Bondes Hytte priises,
Hvor en gammel Flint og rusten Kaarde viises,
Som hand i sidste Krig med blodig Næve toeg,
Da hand i sit Geleed stoed Karl, og Fienden sloeg.

No. 7.

At Paris i sit Ball iblant de tre Gud-Inder,
Hold af den devligste; deri mand ham befinder
At have giort en Faut; den Faut bestaaer maastee
Deri dog, at hand ey holt af dem alle tre.

No.

Grue Lise i sit Speil sig seer ret smuk at være,
Hun vil det Speil herom og Vidnesbyrd skal
 bære;
 Det Vidnesbyrd er godt; men hun det kunde saae
 Langt bedre deg, om hun med andres Dyne saae.

Goruden Siel og Krop et Liv er lidt at agte;
Mand Kicerlighed hos os som Siælen kand bes-
 tragte,
 Skal denne have Liv, og være vel ved Huld,
 En Krop vil da dertil, den Krop vil være Guld.

Claus ingen Ende paa sin Lærdom veed at finde,
 Den Lærdom hans Forstand mand seer dog at
 forblinde,
 Det saa hans Hierne gaaer med hvad hand kand og
 veed,
 Som naar for meget Vox paa Lyset drypper ned.

Du kisber dig en Grav, og den med Guld betaler,
 At komme vel deri dig kostet mangen Daler,
 Var det ey bedre, at du Guldet dertil gab,
 At komme vel igien engang udaf din Grav.

Alt hvad hos Mennisket kand siges godt at være,
 Det siger mand om Gud, dermed mand Gud vil
 ere
 For Verden seer, hvor høyt den end vil bryste sig,
 Den ey kand ligne Gud, Gud den skal være liig.

No. 13.

Si g nödig Adam lod af Paradiis udjage,
 Mand nödig faae hans Born derind igien til
 bage,
 Hvad har vel Paradiis for Virkning i vor Sind ?
 Mand nödig vil derud, mand nödig vil derind.

No. 14

En allerbeste Mad kand blive let forderbet
 Udi et skident Fad ; Matthis sig har forhvervet
 I Hiernen Lærdom nok til Sælens Kost og Mad,
 Men Skaden er, den Mad kom i et skidet Fad.

No. 15.

St. Peder gik til Gods, hans Eftermand hand rider
 Med prægtigt Folgeskab og Stadz paa alle Sider,
 Hvo kommer hand til det ? jo ! herpaa gives Svar :
 En Fyrste Paven er, det ey St. Peder var.
 En Fyrste Paven er, den maae hand gierne være,
 Men naar den Fyrste dser , om hand med ald sin Ere
 Da ned til Helved skal, som heel vel hendes hand,
 Siig mig ! hvor bliver da Sanct Peders Eftermand ?

No. 16.

Sed Peder Paven ey nu sige skal med rette :
 Jeg har ey Guld, ey Sølv ; endnu langt mindre
 dette :
 Min Ven ! Stat op ! og gak. Men Skaden er at
 hand
 Det første ikke vil, det sidste ikke kand.

No. 17.

Srue Trine ynsser sig at kunde leve længe ;
 Om den Lyksalighed kuns var at faae for Penge,
 Halv-Deelen af sit Gods hun gierne gav dertil,
 Men see ! Frue Trine dog ey gammel være vil.

No.

No. 18.

Lidt godt land Adrian bevise sine Venner,
 Og dog, hvor lidt det er, hand Tak dermed for
 tiener,
 Men Mads gisr dobbelt godt ; thi naer hand det har
 gjort,
 Mand ey forbunden er at take ham saa stort.

No. 19.

Det er ej strax et Tegn og Mærke paa Guds Maade,
 At Een har Penge nol , og Pungen for at raade :
 Et Skam der findes kun blant tolv Apostlers Tall,
 Hand just for Pengene og Pungen raade skal.

No. 20.

Si ikke tænke maae, ey tale eller gisre
 Saasom de fleste Folk ; thi det kuns er at kisre
 Paa Helveds brede Bey ; til Himlen vandres best
 I blant den liden Flot, det lærer os vor Præst.
 Men Verden lærer os mand tale skal og gisre,
 Saasom de fleste Folk, saafremt mand ey vil høre
 Af hvert et Verdens Barn Forhaanelse og Spot,
 Men tænke maae mand vel, som mand det finder
 gode.

Saa god vor Verden er, den land endda vel lide,
 Alt Gud har Tankerne ; thi Tanker Told-frie ride ;
 Det veed den saare vel, og ere Tanker fri,
 Den da, saa snart som Gud, vel saaer sin Deel deri.
 Men Satan er saa slem til sin Profit og Baade,
 For Gierninger og Ord hand Verden lader raade,
 Men Tankerne sig selv vil have underlagt,
 Og vores Troe hand vil selv have i sin Magt.

No.

No. 21.

Et Skrif i fremmed Sprog af mangen Daare
prises,
For ham dets Fynd og Klem igienem Briller vises,
Med Briller det vel seer at Smaat land synes
Stort,
En Tuds til en Tyr de dog har aldrig gjort.

No. 22.

Gor Gud og Mennisten mand heel vel kand forsvare
Alt samle Eslov og Guld, det samlede at spare,
Og Fattigdom at skye, naar mand alleneste
Kun skyer Fattigdom, og ey den Fattige.

No. 23.

En Kone Adam først til Synd i Verden skynder,
Da Christus vil igien bortage Verdens Synder,
En Kone med sit Raad sig sætter derimod,
Hvo spørger da ? hvortil en Kone vel er god ?

No. 24.

En ærlig Mand har Lov sit Veneskab at tilbyde
Verden til enhver; det er slet ingen Lyde,
Skjont den, hand bød det til, ret aldrig var hans
Den;
Thi see ! hand og har Lov at tage det igien.

No. 25.

Attie er en Dyd, saa rar, som er at finde,
Men efter Dyderne mand gribet tit i blinde:
Naar mand hos Morten seer en Dyd, som er saa
rar,
Et Judas Stykke hand da vist bag Dret har

No. 26.

Æ (553) SE

No. 26.

G storste Stads og Pragt, Matthiis paa Gaden
kører,
Mand hører om hands Vogn, mand om hands Heste
hører
Alt tales af enhver med største Noes og Priis;
Men ey det mindste Ord mand hører om Matthiis.

No. 27.

Grev Morten en Poët, som meere' end hand burde
Maafsee i Viin-Huus gif^t, med spodste Miiner
spurde:
Om vel Homerus, da hand om Achilles frev,
I Viin-Huus, saasom hand, sin Tid med Drik
fordrev?
Poëten gav til Svar: Om Greven meene torde,
Achilles, da hand sig saa høy-navn-kundig giorde,
Paa andet tænkte ey, end paa een Kærling-Snak
Om hvor Homerus gif^t, og hvad Homerus drak.

No. 28.

Enhver det tilladt er sin Sikkerhed at tage;
Vor Thrax, da Fienden kom, sig derfor holdt tilbage;
Thi see! udi een Hast det ham i Sinde randt
At hand sin Sikkerhed best allerbagest fandt.

No. 29.

Gen Betler saae Kong Frantz om folde Vinters
Tide,
Som heel forfryffen var, paa Gaden frem at ride,
Een Konge, sagde hand, kand fryse, det er scert,
Jeg seer vel, at hand ey min Konst maa have lært.
Mand

Mand spurde, hvad hæuds Konst mod Kuld da maatte
være,

Saa nogen, som hand gif, den maatte Kongen lære ;
Min Konst er, sagde hand, at jeg har taget paa
Hver Klæde-Traad, jeg har, hand giøre ligesaa.

No. 30.

Hort Kisod sin Nedtørst har i Klæder og i Fode,
Men for dets Lysters Skyld ald Verden legges
sde;

Bor Giel sin Nedtørst har i Guld, om den kun vil
Eet Bogstab tage fra, som Satan legger til.

No. 31.

Alt laane Claus en Bog, det er : ham den at stienke ;
Alt faae den Bog igien, det tor mand aldrig tænke ;
Thi see ! langt lettere hand hver een Bog, hand
faaer,

Hos sig beholde kand, end hvad i Bogen staer.

No. 32.

Mod Sæde-Tiden Claus sin Bonde Korn for-
strekker,
Mod Julen hand sin Soe paa Svine-Stien spekker ;
Maar Bonden paa sin Loe, og Soen paa sin Krop
Har sanket Korn og Fleß, hand begge øder op.

No. 33.

Caspers store Huus mand Kykkenet forlaster,
Det alt for lidet er, det hver Mand derfor laster ;
Men, at mand mangt et Huus har seet at blive stort,
Det har forvist og sandt et lidet Kykken giort.

No. 34.

Im Alexander det kand legges til stoer Ere,
At hand sig ynsede Diogenes at være,

Der.

Derom vel spørges maa ; men herpaa gives Svar :
 Hand lagde til , om hand ey Alexander var.
 For Resten , kom ! og vey ! den Pligt , som Undersaats-
 ter
 En Konge yde bør med Lydighed , med Skatter ,
 Med Troskab , Liv og Bloed ; vey hans Pligt vers-
 imod ,
 Sig ! hvilket veyer meest , i ser , om hand er god .
 Saa ynskeligt et Stæd , saa lykkeligt et Sæde
 Det er , hvorpaa mand Folk i Hundred-Tall fand
 glæde ,
 Saa farligt det , hvorpaa mand mange tusind Mand
 Kun med en lidet Sovn igien bedrøve fand .

No. 35.

Papiir og Kalve-Skind , naar Sandhed skal op-
 ledes ,
 Os Venyen viise maa , dertil det og beredes ;
 Ald Sandhed og ald Troe , af Folkets Hue og Sind
 Udslyyen , findes paa Papiir og Kalve-Skind .

No. 36.

Den skadelige Pragt i Landet mand affkaffer ,
 Og den formustelig med viise Love straffer ;
 Men den , som uden Pragt beslitter sig at gaae ,
 Naar andre lukkes ind , mand lader udestaae .

No. 37.

Hm her Lyksalighed i Verden findes kunde ,
 Som var de Mægtige og Store at misunde ,
 For alle andre det i Sandhed denne er :
 At have Leylighed at elskes af enhver .

Indhold

Over den Syvende Samling.

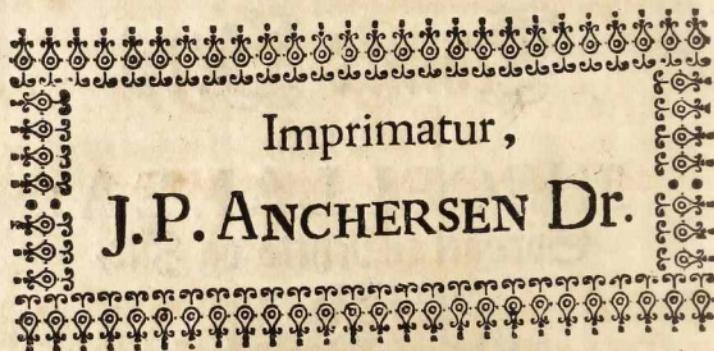
No.		Pag.
I	Fabler af den Engelske Comœdie Aelopo Ell General-Lieutenant Rantzow, ved T. Reenberg - - - -	479
II	Christiani Vti Leddings Tog, ved Th. Kingo - - - -	500
III	Forberedelses Suf, ved T. Reenberg -	511
IV	Syndernes Bekjendelse, ved T. Reenberg	512
V	Bon efter Skrifte-Maal, ved T. Reenberg	517
VI	Den I Davids Psalme, ved T. Reenberg -	518
VII	De 7 Davids Poenitentze Psalmer, ved T. Reenberg - - - -	519
VIII	Verdens Forfængelighed, ved T. Reenberg - - - -	532
IX	En Passions-Bon, ved T. Reenberg	533
X	Conferenz-Raad Heltes Vers over Land-Militien, Ao. 1703 - - -	534
XI	Et Vers paa Christiani Vti Fødsels Dag, Ao. 1697, af Th. Kingo -	545
XII	Den Nordiske Guld-Velkomst af Th. Kingo - - - -	546
XIII	Nogle Epigrammata - - -	547

Wttende Wind
Til en
S a m l i n g
Af smukke
Danske Vers
Og
MISCELLANEA:
Sproget til Nutte og Bær,

Befordrede til Tryffen i
RØGEN Havn,
Bud det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestats privilegerede Bogtrykkerie.

Imprimatur,

J.P. ANCHERSEN Dr.

Æ (159) SE

No. I.

Første Anhang

Eil

Den Stormægtigste Monarchs,
Christian den Femtes,
Konge til Dannemarke og Norge, &c.

Ledings-Tog

Aar 1676.

No. I.

Hvorudi besattes:

Gullands Indtagelse, den i May 1676, med
en Beskrivelse, hvorledes samme Land allersørst er
besadt og Folke-plantet af vore berømmelige gamle
Cimbrer; og hvorledes det tilforn, men nu endelig
ved Hans Majests. Seyer-Sværde er igien-
hentet.

Saenklig Guthiland! beklaendte Gæs
Fyrstinde!
Du Danse-plantet Øe, du gamle Cimber-
Minde,
Du fordum Verdens Trods, Vor Konge-Vaa-
bens Ziir,
Naturlig Ædelsteen udi hans Arve-Spir!
O o Hav

Hab tusind Tak for sidst ! Eja ! hvad er det længe
Fra sidst vi taldes ved i dine fede Enge,

Du tøsset femten Aar har fundet Vinter-Kuld,
Og ey udfrøsset dog din gamle Herres Huld !
Hin hule Øster-Søe vel havør paa dig skummed,
Og Nordens Buldre-blæst i dine Skove trummed,
Saa mangen Hagle-Sky har dandset paa dit Land,
Dog stak alt Danmarks Soel saa mildt i dine
Band.

Hvor nsdig togst du an det fremmed Herstsabs Byrde !
Hvor nsdig quited du din Danske Slegts og Hyrde !

Den Tiid vi skiltes ad, din Land i Læben beed,
Og sluttet dit Far-Bel i Graad og Lydighed !
Velkommen nu! igien ! kom, kom, vi vil os sætte
Paa hin saa grønne Høy, hvor Fyr-træ Spiire-rette
Mod Skyen stikker op, imens vi tales ved
Hvor er det ganget dig i baade Krig og Fred.
Jeg, med Forlov, vil dig fra Heden-hu forklare
De Guthers Udspring og den deylig Seyer-Skare,
Som kom af deres Liv, og hvordan Guthi-Land
Blev først med Folk besat til denne Stund og

Stand:
Nor Himmel ! midler Tiid min Skialder-Pen og
Hierne !
Stryg du mit Søe-Kompas, viis mig den Nørde-
Stierne !

Naar jeg skal følge dem i vilde Fares-Band,
Viis mig din Soel, naar jeg skal følge dem paa
Land !

Først seer jeg for mig staar Gulls store Forsyns Øye,
Naar jeg den Noahs Ark betragter ret og noye,
Som

Som var et Tegn og Tru til første Verdens Død,
 Hvor i til Livet dog den anden Verden flod !
 Det Otte-Sicled Huus , den Synd-flod-banked
 Snekke,
 Det Mage-løse Skib i Mage-løse Bække,
 Det Diur-og Fugle-Huus, den Himmel-ladne Pram,
 Som i Armenien først landed med sin Kram ;
 Af den gik Noe ud , der sig Syndfoden satte,
 Alt qvæge Lemmerne, som mædig var og matte,
 Sem , Cham og Japhet, hans tre Sonner bag ham
 gik

Med Hustruer og alt, paa Herrens Ord eg Nit.
 Her paa da brimled ud Diur, Orme, Fugle-lynde,
 Gaa ordentlig og smukt, med saadan Hiertens Unde,
 Her stoed et Lovess-Par hos Tyren og hans Koe,
 Som loed (*) flux, og fritt Muul-kyste Lovens Kloer!
 Her stoed en vssed Ulv med bidffen Ulve-Inde,
 Der loed en Parder sig hos pletted Mage finde,
 Imellem, uden Frygt, en horned Væder staar,
 Og gumrer spanskendes ad sit Kruus-ulded Haar.
 Her kommer Bingse (a) frem og dratter hos sin
 Bamse (b)

Hin Hiorte-beened Hest og Hoppe der hos tramse,
 Det grumme Tiger-par staar temd og seer oppaa ;
 Hvor deres Rov uskad tor jevnsids hos dem staa !
 Der saae mand Haren hos en Ræv at gaa og humpe,
 Hin gumpe-lette Maas hos Birkens brikbed Rumpe,
 Hin Greene-nakled Hiort kneys-halsed stod og saae,
 Hvor med sin Hind hand kand i Spring ad Sko-
 ven gaae !

Oo 3

Hin

(*) Koen siges at løe, naar hun er nær ved at kælve.

(a) Hua-Biernen.

(b) Han-Biernen.

Hin tanded Hugorm og den brodded Snog og Slange
 Sig giennem Hoben snoer, betuttede og bange,
 At nogen Mandes-hæl skal deunem træde paa,
 Og deres Fader alt for snart en Skjænde faae.
 Lusten saae mand da hvor Ornen Fugle-Konning
 Fly op mod Himmel-Sky med sin værp-færdig
 Dronning,
 Mæst ham den ødle Falk med de guul støvled Been
 Udrakte ingen Klo til Duens Mord og Meen.
 Jordens skrabte der den Krone-pryded Hane,
 Trods Høgen torde da hans Hone fra ham rane,
 Paafuglen spiiled ud sin Speyle fulde Svands,
 Og Kragen der hos gav en slætter Bonde-Dands.
 Paa Arken hører mand at Nattergal og Lerke
 De siunge sit Far-vel med Stemmer fod' og sterke
 For de vil sætte Foed i nogen Mark og Krat,
 Men Uglen blev i Hul indtil den morke Nat.
 Alt, alt det Fugle-Bildt, som jeg ey land opregne,
 Der nu opfylder Luft, Mark, Klipper, Skove-Egne,
 Et Par af hver kom frem og Lusten Vinges-sloë
 Til at besætte nu den anden Verdens Boe.
 Af alle, alle Diur, fra suabled Elephanter,
 Ur-Oxen, Elsdiur og hin springe-lelte Panther,
 Og til den ragged Soe, var Verden nys besat,
 Saa der ey fattedes en Hund og Muse-kat.
 Der Noe dette alt med agtsom Øye skuier,
 Strax tændes i haus Sind de hellig Andagts Luer,
 Handgjor et Offer strax, som HErren vel befaldt
 Hvorfor hand signer ham og Jorden over alt.
 Og at hand ikke skal om Guds bondløse Maade
 Fortvile nogen Eiid, og tænke denne Vaade

Slal

Skal hvert Aar vorde ny (c) med Syndflods drybes
Negrn,

Da sætter hand ham sin Regnbue til et Tegn.
Mæst efter HErrens Frygt, som hannem vel beskytted,

Der hand i Vandene saa vild om Verden flytted,

Da tenkte hand igien, sit Handverk tage fat

Det Ungdoms Lære ham end havde efterladt.

Hand beder sine Born i Arken ind at stige,

(Selv gid hand ey for Sorg i hende meere kige)

Hand figer dennem hvor vel skarp en Dre laa

Den Tubal-Kains Haand selv lagde Staal oppaa.

Hand viser denem hvor en tand-skarp Sav den hengde

Hvor Hakke, Spade laa udi en Krog henslengde,

Hvor Hammer, Fiil og Boer og Bondkniv i et
Baand

Var sammenknyt og lagt (maa skee) ved høyre
Haand.

Indgaard de flux og det altsammen rigtig henter,

Den gamle Fader staar imidlertid og venter,

At hand et Redskab fand igien i Haanden faae,

Hvor ved at Tiden fand i Flid og Gyssel gaa.

Som hand en Morgen - stund i Marken gaar og
vanker,

Fuld af adskillige den første Verdens Tanker,

Oplom hand paa en Hoy, som dog var noget flak,

Hvor tusind Blomster sig igennem Jorden stak.

Hand der med Spaden ned i Jord med Foden trykker,

Som femten Blomster i en Klynde med oprykker,

I mellem fingrene hand Jorden sagte gneed,

Og fandt saa, at den var sort, mulded, klam og feed.

Forneden seer hand hvor en lidén Viinstok helder,
 Opstotted lun ud af de stoere Brænde-Nelder,
 Ald Jord var gandstæ fra den halve Noed bortfylt,
 Den trefled halve Part med Sand var overhylt.
 Hand skær da med sin Kniv i de knæ-agtig Ranker,
 Og fingre-trykker dem at see hvad Saft der vanker,
 Da pibled den her ud, og om hans Fingre flød,
 Hvor af hans Hierde ey en ringe Glæde nød.
 Hand leeder her og der, hand finder fleer og fleere,
 Hand sanker dem i Hob, sit Haab der med at meere,
 Og paa forsagde Hos hand planter dem i Rad,
 Hans Ansigts Perle-Sveed tit paa dem vædsted
 sad !

Hand tager være i Tormaaned dem at snitte,
 Hand graver, hakker hvor hand kand Skarthyden
 hitte,

Og andet slig Ukrud at skyde sig her frem,
 Men i September kand hand hente Druer hiem.
 Hand laver Persen til, hans Hustrue og hans Søner
 De hielpe alle til, og paa hans Arbeyd skionner,
 De træder flittig ud den Vin saa Sukker-sød
 Som Stromme-viis her ud af Perse-karret flød.
 En Dag, da, som hand sad udi sin Love-hytte,
 Og Tanke-Sponer star, som sielden er til Nutte,
 Da faldt ham ind at hand i Druens Sukker-Taar
 Fordrukne vilde slet hvert Sindjens Tanke-Saar :
 Hand drak, og drak igien ! hvor tit jeg en kand sige,
 Til Hvingel-Dunste op udi hans Hierne stige,
 Hans Hytte lobet om, hand raver her og der,
 Hand famler, fianter og veed intet hvor hand er.
 Hand finder i sin Bug den unge Vin at rumle,
 Og Tarme-vrid, som ham til Jorden monne tumle,
 Inde

Indtil hand endelig i Snorke-svn henfaldt,
 Og blusel-nøgen laa foruden nogen Palt !
 Indkommer Cham og seer med en løshagtig Mine
 Sin nøgne Fader an, hand tager til at grine
 Og frissendes i Hast til sine Brødre gaa,
 Hand vincker, hujer og med Spot ham peger paa !
 Seer ! løber dog og seer ! vor Fader fuld er tylded !
 Jeg selv, imens jeg gad, har ham beleed og rylded,
 Er hand vor Fader ? Phy ! den gamle Giel ! hans

Viin

Har giort ham ligere til Fader over Viin !
 Kom Japhet ! figer Sem, lad os til Hytten træde,
 Det Cham hand havre leet, det vil vi andre græde !
 Indgaar de baglæns, og med stoer Blusærdighed
 Et Klæde til hans Skul fra deres Rygge gleed !
 Opvaagner Noe, der at Vinens Dampe romte
 Udar hans Hierne-Kar, Gud kiender om hand drømte
 Om dette, mens hand sov, hvad heller og hand sit
 Guds Alands før Kundskab om hans Sonners
 Verk og Skif.

Hand sukker hemmelig ! sin Fejl hand gierne kiender ;
 Hand seer mod Himlen op, hand vrier sine Hænder :
 Graads Perle-Taare i hans Ansights Furur fæd
 Dog endeligen ud i denne Tale brød :
 Hær Cham, famløse Cham, du giftig Slegte-drage !
 Halstarrig, selvgroed Knub, spotte-mined, Trolde, Mage
 Stiibnakked, Næse-viis, du Tiger-ammed Barn !
 Du Himlens Udkud, du ald Ukruds Samle-Skarn !
 Du Erestiendig Skalk ! bee vorde hvert dit Dye,
 Som uden Blusel til den Blusel torde bøye
 Din dristig Syn, hvor i din egen Blusel laae,
 Og ingen Blusels Gniist ud i dit Hierte faae !

Do 5

For-

Forbandet vorde du ! din Son, den Kicke-degge
Den Canaan, som staar imellem dine Legge,
Forbandet vorde hand ! Spot, Skændsel, Træl-
dom, Skam,
Skal Sonnen arve fra sin onde Fader Cham !
Men Sem, min herte Sem, din Gud i dig skal prises
Af dig skal Salighed for alle Folk udbives,
I dig skal spire frem det Himmel-Riis og Roed,
Gud overklaed udi dit svage Kisod og Bloed !
Du Japhet, Gud skal dig i tusind Tal udbrede
I Vest og Norden skal din Aftkom sig udspredes,
Du skal om sider og faae Kicerlighed at boe
I Sems Pauluner, og antage Christi Troe !
Af denne Japhet vi vor Stamme-roed udregner,
Og Himmelens Maader i vor Fode-Bog optegner,
Svø Sonner avled hand , blant hvilke Gomer (d)
sig

Bor Fode-Linne land tilegne rettelig.
Hans Son var Aschanes (med andre Brødre tvende)
Som Tydsk og Cimbrer maa for deres Fader kiende
Hand boede blant sit Folk, og ørlig Handel drev
Indtil at Tungemaal i Babel blanded blev.
Da de Japhiter sig om anden Boelig tænkte,
Og tage mod hvad Gud og Lykken dennem stiente,
Mod

(d) Luther, in Genes. pag. 23. Lyssander i Danse Kongers
Slegte Bog p. 17. Det Navn Gomer havet og været bruge-
ligt hos de gamle Embrer, og skal vel uden Eviel Gomer. Eng
i Halland ved Sylvesborg have sit Navn af en Gomer, hvor
om vor ædle og vidberømte Sal. Wormius taler i sine Danse
Monumenter eller Minde. Skrifter pag. 219. af Gomer er også
saa det gamle Danse Navn Gomer satymendraget, &c.

Mod Vesten loed de da med Flot og Folge staae
Alt efterhaanden meer at komme Nord oppaa.
Forst deres Boe-pæl de begyndte sig at fatte
I lille Asien, Cilicien besatte,
Den deylig Tharsis Havn de toeg til Eyedom,
Udi den Safran-Egn Corycien de kom.
Den luste-lystige Jönien de bygge
Den horned Taurus og maa unde dem sin Skygge,
Ja Cappadocien saa riig af Korn og Fæ
Med Troas giver dem ved Vand-riig Ida Ee !
Der efter spridde sig i tusind Tal tillige
En Flot af denne Flot, som andre Land bestige,
De Strymons folde Floed behændig overflod
Og udi Thracien et Foede-fæste nöd.
Omsider deeles de ud i saa mange Greene,
Fast saa utallige, som Havsns Sand og Steene,
En deel i Grækeland mangfoldig sverner ind
Der fra de siden til Italien faaer Sind ;
Ud af Italien de gaaer til Frankerige,
Ja Spanien dem og maae Huse-ly tilsige,
En Part til Walachi og til Podolien,
Til Muskov, Rydstland, Pol og Pryds de kommer hen,
Ad Littob, Liefland, gaaer de hen til Svensk og Finde,
Men hand, vor Aschanes, sit anden Fart i Sinde
End Svenske Skriftermeen, (e) den Eiid hand drog
om Land.
Og Asien forlod med Cimbrers-Bospor-Band.

Hand

(e) Joh. Magnus, Joh. Messenius, Janus Minor Svemensis, og andre Svenske Historie Skrivere uden Grund foregire, at de Svenske have først fåt Folk over fra Skaane og hid til Seland, og dersvare efter deres Meening skulde være et Folk kommen af dem, som intet er, ic.

Hand over Tanais loed til Europa stande,
Til sine Caycer (f) og Cimmerier i Lande,
Hos sine Frender de Tygrанer nogen Tiid
Hand hvilte sig, og saa tog til sin Keyses-Flid.
Igennem Schytien og mange Lande andre
Som før er blevne nævnd hand alt blev ved at vandre,
Til langt om langt hand kom oppaa den Tydſke
Grund,
Hvor hand sig satte ned mod sorten Skov og Lund (g)
Der gav hand Folket Navn af sig, og dennem kaldte
Alshanezæer, som der efter sig udvalgte
At gaa til Anhalt hen, hvor af det Fyrste-Bloed
Endnu bersmmer sig at være Slægte-groed. (h)
Men vore Cimbrer de med Gomer (i) deres Frende,
Som de til Hosding tog, mod Norden sig henvende,
Og ned mod Pomeren, hvor de Strand-Siden fit
Og efter hendes Bugt nu her, nu der omgit.
Indtil Nordanbingen de finge under Foede
Som Holstein kaldes nu, hvor de mangfoldig stoede
Og siden videlig imod den Norre-Strand
Med deres Folke-Sverm opfyldte Witteland (k)
Til Fyen og Seland de der efter Kaasen sætte;
Maa ikke af Fiskerne de bleve underrette,

ନୂତନ

(f) Saa kaldtes forдум det Endste Holst, hvilke Ptolomeus
og deeler ud i de større og mindre Cayer eller Tydste.

(g) En mægtig stor Skov i Sydsjælland, Faldes af nogle der
Schwarze Walde.

(b) Dette haver Eyschander af de gamle Anhaltiske Archi-
ver og Old-Sager, i Danse Kongers Slechte-Bog pag. 20.

(i) Denne Gømer var ikke Aschanes Søn, men af Thogot
mæ Slekt og Stamme. Kyschander i fornævnte Bog pag. 25.

[k) Saa kaldtes foerdum Jutland.

Hvad Land som her og der i Habet om dem laae;
 Som i den hvippe-Baad de grant med Øyen saae
 Stal de fra Ebeltoft med lær-klaed Fiske-Pinke,
 Stivhalsed Hielm de saae Soolstukken mod sig blinker,
 Naar de fra Hellences og Palsgaard vilde roe,
 Hin skuldred Samsøe saae de sig i Belt at toe.
 Foer de fra Kolding ud og hen ved Hørdrup Side,
 De paa et Seyle-Tre saa snarlig kunde glide
 Indtil det fine Fyen, og foer de siden ud
 Forbi Knudshovet, Fyens den lille Lande-tuud.
 Der knyset Sprove op, hvor paa de kunde hvile
 Og deres Fiske-Garn mod Solens Barne spile,
 En Dag mod Aften, da, som Soelen vilde gaae
 Og toe sin Bogn udi de Vester-Bolger blaae.
 Da ulmed Hoved op, og som Sengklaedet bugned,
 En Bolge sagtelig udaf den anden slugned,
 Enddog der sortes ey den mindste Fejr paa Land,
 Dog buggedede sig selv de dybe Belte-Vand.
 Gaa dunkelrød en King emsirkled Soelens Øye,
 Jo meer hun vilde sig mod Vester-Havet bøye,
 Hun vadde sædelig i Purpur-Skyer ned,
 Og tegned Regn og Storm ey være langt af leed.
 For Østen seer de da en Øe der vide skylder,
 Som Solen qveldendes i Skovestop forgylde,
 En Arm imod Syd-ost sig brød øg og bugte om,
 En anden ved Nords-vest i Belte-Bolger kom.
 Port kroned Seland de paa denne Kundskab søge,
 Her finde de det, som land Gavn og Gleden øge,
 Her er et Land hvor til ey Fienden springe kand,
 Omfavned lystelig af Havsens rige Vand.
 Til Stege, Falster og til Laalland de sig sætte,
 Ja og paa Langeland de Boliger indrette,

Fra Ore-Kraagen (1) skis d de hen til Skaane-Land
 Ald Hallands Siden til de Mørste Fjeld og Strand.
 Der med til Rølighed de sig omsider sloge,
 Og udi lige Aag med Gavn og Gierning droge,
 Saa leedte de sig ud een Mand endrægtelig,
 Til Dommer udi Fred, til Høfding udi Krig.
 Den første, som treen op til Cimbers Dommer-Sæde,
 Var Segud, hand holdt ved sin Stol saa at beklæde,
 At ret Enfoldighed holdt i hans Dage ved,
 Og ingen understoed at bryde Naboe-Fred.
 Egl-arterd Gierighed var ey af Skallen krøben,
 Ketsfærdighed ey da var giennem Spids-Røed Isben
 Logn og Finandseri var da langt uden Lands
 Og Høfmod ikke git hos Høfinend udi Dands.
 Hint Jævne slet og ret var da i hver Mands Hytte,
 Hver sagte ved sin Sved sit Huses Gavn og Nytte,
 Hver var paa Land og Vand, i Mark og Glove fri
 Saa fri som nu i Eng den arbejd-flittig Bi.
 En Part i sorten Heed sik Ynde til at syssel,
 En Part stod huu oppaa i Skoven gaae og nysse,
 En Deel sik Ville til at plaske udi Strand,
 Og andre hugse blev at rydde Steen af Land.
 Saa blev da Sysseler af Folke-Syssel nævned,
 Og udi Deele ni til dennem skift og jævnet,
 Der af ni Hierter blev i deres Baaben sat,
 Hvor over Løven blaa fremspringer læt og glat,
 Til Tegn at Hierterne i Liv og Død var eened,
 Og Folket var fun Et, og dog saa vidt udgreened:
 Men Løven springendes med Kroppen mørke-blaa,
 Betegned Limfiord og det Hav hvor i de laa.

Der

(1) kaldtes i gl. Dage den Stæd og Slot hvor nu Kronene
borg er bygged.

Der Segud nu var død, blev Adser da Regenter,
Hvis store Mandoms Jid mand og med Lov udprent
ter,

Og der ved Osden hand af denne Verden git,
Da Truid Dommer-Stool strax efter hannem sit.

Hand tænkte flyx oppaa at væbne og befæste
Sit Folk og Land imod sin Vaaben-færdig Næste,
Vort frugtbar Sjælland mand da kaldte Middel-

Slet

Før det som Middel-Punct var i hans Lande sæt.
Der hand med Lyst besaae hvor tusind foldig Grode
Som Jordens af sit Skiod hvert Aars-maal kunde
fode,

Da sit det Sædlands Navn af Sædens rige
Skud,

Som tog sin Krone op af Jordens fede Brud.
Her var et Land, som var Naturens Yngle-Ere,
Her var det Hobet-Land, som Kronen skulde bære,
Regierings-Hiertet her blev sat til Land og Vand
Af Fyrster, Konger, til vor nu Monarke-Stand.

Der da mangfoldig Alar med lange Furrer ploved
Vor Truids Ansigt og ham ned mod Jordens bøyed,
Og Livsens rørlig Aland tog af udi hans Blod,

Og elsked Knorte-Kiep den blev hans tredie Fod.

Til Thielvar stod hand af det Jydske Regimenter,

Sjælland vilde hand en rolig Død forvente,
Som hand omsider vandt, der paa tog Thielvar an
Ald Høfdings Magt udi den vide Cimber-Plan.
Hand aatte sig en Son, hvis Navn var kaldet Ostred,
Som blev af Ungdom op til Dyd og Mandom fost-

red,

Sin

Sin Fader Thielvars Stoel treen hand om sider
paa
Med hver Mands Yndist, som hans Himmel-dyd
besaae.

Hand mod sin Fiende sig betenkte først at styrke,
Og dernest flittelig vort Søde-land at dyrke,
Hand lærde først sit Folk hvad Abling hører til,
Og at foruden Plov ey Sværdet føres vil.
Som Maend og Mundे flux i Tal blev daglig fleere,
Betenktes hand at sig og Mæring kunde meere,
Og hvordan Jorden med en god Behændighed,
Opdrives kunde ved en flittig Bondes Sved.
Thi forend Abling blev ved nærsom Hænder dreven,
Var Foden meget slæt (dog Folkene var treven,)
Det hætted Algerne mand da til Takke tog,
Og stildte Hunger med den Svine-kiere Baag.
Den brune-hattet Nod mand flittig sammensanked,
Og siden efter Haand til Spiise beed og banked,
Hvad Fiske, Hav og Goe, gav af sit vaade Skiod,
Mest Vindestørred blev til Vinter-Suul og Brød.
Hin bidste Hvide-lsg var da fuld god en Fodsé,
Skov-Krabber git og med, af Hunger blev de sode,
Mand sad i Blomster-Eng og holdte Dug og Dist,
Og drak af Kielder med den den Pile-snare Fisk.
Den ædle Sparsomhed bar da sin rette Krone,
Den buged Belle-Gud var ey sat op paa Throne,
Naturen da med lit saa vel fornøed blev,
For ind af andre Land mand Odselhed forstrev.
Da havde kaalde Flod bland Folket ingen Genge,
Da Pest og Blod-Sot ey saa næmme var at fenge,
Da vidste mand ey af den Syge her i Land,
Som kom i Troyen hid med høflig franske Mand.
Den

Den vissen Svinde-sot var ikke den Tid avled,
 Og Borne-Kopper ey var op i Buggen travled,
 Bug-bædel Tarme-bid i Livet ingen stak,
 Podagel mand og ey af Kalked Druer drak.
 En Mand paa hundred Aar gik tit foruden Hue,
 Og aldrig bidste dog af Hoste eller eller Snue,
 Hver Mand var Kiern-heel , langt efter hand var
graa

Til i sin Hvile-Grav hand færdig var at gaa.
 Der Ostred nu var mæt af mange Aar og Dage,
 Og med Forfædrene sit Døden og at smage
 Da tog sig Guthi an sin Faders Regiment,
 Som fra saa lovlig en Oprindelse var hent.
 Og fra det første hand for Folket sit at raade,
 Hand Fyrste-Dyd og Drift alvorlig eftertraade,
 Hand stunded efter hvor hand Ere kunde naae,
 Og Navnet kunde langt hans Grændser overgaae.
 Til Skaane foer hand hen med Herre-Skiold at tage,
 Hvad Geterne toeg ind udi hans Fædres Dage,
 Hand tvingde dem og gav dem Guthers Navn af
sig (m)

Saa hans Hukommelse de bør ævindelig.

Pp

Og

(m) Af Guthi blev de kaldede Guher eller Gythinger, som lang Tid der efter bleve nævnde Gother. Om dette Gothiske Navn og Titel til de Svenske alleneste at vinde, deres Historie-Skrivere haver fort en lang Penne Strid, dog ingen af vores ere hidindtil saa slagen af Marcken, at jo den Gothiske Bannere er hiemsfert til de gamle Cimbrer, som den egentlig tilhører. Her om Skriver vor beroumehae Wormius grundeligen af Procopios, en gammel Romerske Stribent, som haver levet udi de Gothers og Wendelboers Tider, udi sine Daniske Minde-Skrifter pag. 273. 274.

Og som hand agtede, hvor Landet sig ombosyed,
 I mange Brinkeler, de Belte-vande krøyed,
 Saa det som Dragen sig hen ud i Havet skiod,
 Og i saa mangen Bugt de stolte Bolger brød.
 Saa bød hand dem, at de til Vaaben skulde tage,
 En guul og gyldene langstiertet Flyve-Drage,
 Som pryder end i Dag vor Danse Konge-Skiold
 Og tegned hines Magt, Moed, Herre-Verk og
 Vold.
 Som Guthi da tog til i Ere, Navn og Lykke,
 Og var blant Nordens Folk et Fyrste-Speyl og
 Smykke,
 Saa løb og Nordens Folk af alle Sider til,
 At lære ved hans Haand, Dyd, Mandom, Ridder-
 Spil.
 Her af tog Folket til saa stoer en Haab at blive,
 At Landet mægted ey en hver sin Nødtørst give,
 Men Hunger Gustenhed i røde Kinder strev,
 Og Sidebeenet hvast i lasket Liustke blev.
 Som Hyrden naar hand seer, at Engene forsættes
 Med megen Fæ-Drift, da vil Markene forlættes,
 Og anden Græsgang til det Slikke-Tunged Fæ
 Vil søges, om hand roet vil passe paa sit Kæ.
 Saa at der Guthi saae, hvor Brød tog til at storte,
 Og Fred og Eneighed for Bicerig og blev borte,
 Hvor Sonnen tværrede, naar Faderen hand aad
 En lidten Mundfuld, som var af en anden taad. (*)
 Hvor Daatteren hun med sin Moder torde kive
 Ja vel fra hendes Mund sin Fode torde rive,
Hvor

(*) At taae kaldes at tigge, tryggle.

Hvor Svenden knurrede ved hver sin Giernings
Fied,

Naar som det kratted i hans tidig Kage-Sted.
Her paa betænkte hand et Bur-Sprok (n) sammen-
falde,

Paa en beleylig Plads, som hand der til udvalde,
Hvor sine Oldinger og beste Mænd hand bad,
Alt give beste Raad: hver i sin Sted og Raad.
Mens til hans kloge Raad en hver gav Sted og
Stemme,

Alt til ald Landsens Gavn og Fremtarv at forfremme,
Det unge Mand-Kion mand udrysted lader gaae

I fremmed Lande til sit Brød og Lykk' at faae.

Ey længe var det til før en saa deylig Skare,
Af Cimbrers Helte-Born paa Herre-Bud tog bare,

Og udi Skaane sig forsamled med en Hast,
Paa Lykkens Terning-Bord at giøre modig Kast.

Her samles Holker og mangfoldig Flyde-Snekkter
Men Guthi midler Tid med fyndig Ord opvekker

Den kiekke Ungdom til at tage Keysen paa,
Og endelig (maa see) da faldt hans Tale saa:

Graa-kroned Ædle Mænd, Lands-Hofdinger og
Herrer,

Hvis velbefundne Tro jeg elsker høyt og ører,
En hver, som her er hos af høv og nedrig Stand,

I Hiertet af mig selv og Livet af mit Land.

Beseer, jeg veed i seer med eders Dynie gierne,
Den Ungdoms Favre-Flok, den friske Kæmpe-Rierne,

Af disse tusindes saa Hierte-rige Tal,
I hvilke eders Navn udsdet vorde skal.

(n) Bur-Sprok, et et almindeligt Mode.

Og vel erindrer hvor os alle Tiden klemmer,
 (Dog Himlen tit i Nod de beste Hierter fremmer,)
 Som bag en Hagle-Sky mand skimter Soelens
Fryd,

Saa er kun Nod en Sky og Time-Skiul for Dyd.
 Skal vi vort eget Land i sorten Jord opæde,
 Skal vi hin anden selv hen under Fodder træde,
 Skal vi som Raad-lost Folk opkaste selv vor Grab,
 Og sætte Skindsel paa det Navn os Himlen gav.
 Skal vi som Herre-Skiold og Blode-maled Klinge,
 I grumme Fienders Haand en haver kundet tvinge,
 Af vissen Hunger døe? Der er jo fleere Land,
 Hvor Soelen os vort Brod og Lykke viise kand.
 Her staar I vo're Born, vort Liv vort Lyst og Ere,
 En udlest Kiempe-Sæd, som Ævighed skal bære
 Paa Rygtets Vinger, mens den Himmel-Bygning
staar,

Og Soel og Maane om paa Stierne-Bolden gaar.
 Om I mit gode Raad vil give vel i Giemme,
 Ogaabne Hierterne for min tro-hiertig Stemme,
 Da kand vi leve vel, som bliver her igien,
 Men meget bedre I, der farer fra os hen.
 Ud, folger Bolgen om, thi Gudern' ogsaa raade
 I den Skum-krusid Mark, det Fisser-ige Vaade,
 I Eders svage Seyl skal Lykken blæse ind,
 Og føre vel til Land ved en saa faver vind.
 I hvor I kommer hen, saa er dog allevegne
 Det runde Himmel-Tag, de rette Fode-Egne,
 Er ey saa lige der hvor mand paa Jordens svat,
 Men hvor at Lykken har vort Leve-Brod hensat.
 Hvor mangen vildsometi har eders Fædre vandret,
 For her de stavnedes, dog blev ey de forandred,

Om

Om Døden end paa Tru i deres Døye laae,
 Thi deres Øyen langt til Ewigheden saae.
 I dennem Speyle-klart kand I besee og skue,
 At sielden ødles Mand paa Moders egen Grue,
 Langt bedre er at gaae frimodig til sitt Grav,
 End gaae med Hunde-bidt og Skamfuld Betles
Stav.

Gaar derfor dristelig kun Døden under Døye,
 Tit kand behierted Mand fra Dødens Piil sig boye,
 Den Mand ret aldrig glad en Stund i Marken
reed,

Der for hver Torden-Skrald sin Hest tilbage vreed.
 Og om I tænker det jeg elsker eders Fare,
 Og vil hos Patten dog min' egne Hiemme spare,
 Jeg er som den der kun vil hidse Hunden paa,
 Men selv slet intet Fied mod Ulv og Bjørn vil gaa.
 Vel an! her staar min Son, min Thielvar hand skal
folge,

Og dristig vove sig paa gnistred Storme-Bolge,
 Paa Landet skal hand først og før i Spidsen staae,
 Jeg priser hvert et Saar hand kand med Ere saae.
 Tag, Thielvar, tag da hen den skode & pyde-Stage,
 Og denne Kortlæss, som jeg selv i mange Dage
 Har fort i Ledings-Færd, gib der med Fienden
Stod,

Og sog med dette Folk Liv i din egen Død
 Her paa sprang Thielvar frem, de Ord hans Sicel bes-
vægte,
 Hans Hiertes Moed udaf hans Døye-Stene leegte,
 Singamle Faders Haand en ydmng Krif hand gav,
 Og udi disse Ord med hannem takked af:

Saa klar, som Soelen er mit Dage=Kære Øye,
 Saa stor en Sæle=Lyst, saa stor en Hiertens Noye,
 Er i mit Sind udøst udaf min Faders Mund,
 Hvis Ord jeg lydig er til Livsens sidste Stund.
 Skal denne Skare mig for deres Hofding kiende,
 Skal mand et Ere=Lys udaf min Alfe tænde,
 Her ulmer Emmerne, ret ved mit Hierte=Roed,
 Og villig byder frem mit varme Hierte=Bloed.
 Kom Cimber=Ungdom, kom du Norden=Verdens
 Ere,
 Stig til de Seyle=Trae hvis beged Bug skal bære
 Os til et ævigt Liv, Trods Dødsens grumme Tru!
 Ild, Vand og Hvesse=Staal og vred Mands onde
 Hu!
 Far Hierte=Fader vel! i hvor mig Lykken lander,
 I hvilken Verdens Bugt jeg med Helbreden strander,
 Der skal jeg plante dig et Navn ævindelig,
 Som altid grønnes skal i disse Mænd og mig.
 Der paa da foer de ud ved Skaanes Østre Side,
 Og som i Springe=Dands lod ud paa Ssen glide,
 Hvor af og Stæden sit et ævigt Ere=Navn,
 Og end paa denne Dag er kaldet Cimbres=Havn.
 Saa vunde de da Seyl og Binden villig priste,
 Som fort derefter dem i Øster=Ssen viiste
 Et Hav=omringet Land, som til saa stroer en Flot,
 Alt underholde dog var ey bequem og nok.
 Det Land lod Thielvar strax til Pas med Folk besatte,
 Og dem en Høfding gab at stille Twist og Trætte,
 Hvis Navn var Borno, og af hannem same Land,
 Er kaldet Boringholm (o) af hver hans Eftermand.

Sig

(o) Lykstander i Danne Rongers Slegte Bog kalder han m
Beor

Sig Thielbar strax igien den u-troe Søe betroede,
 Og staged ud fra Land med baade Folk og Floede,
 De Binde-buged Seyl ophidedes i Raa,
 En Pible-skummed Strom loed Skiben' efterstaae.
 Gud kiender det hvor stoer en Sæle-Nod og Vaade,
 Det var at lade sig af Vejr og Vanderaade,
 Alt være slakkendes i Fiskens Flyde-Boe,
 Og see ret Helvede ved Saalen af sin Skoe.
 Hvad Frygt, hvad Dodsens Frygt det maatte dog
 indjaget

Det u-vand Seyle-Folk som blev af Bolgen slaget,
 Naar Storm og Suse-Bind i Tov og Takkel pev,
 Og dem ald Jordnen hen af Sigt og Syne drev.
 Naar Hav og Himmel var alt det de kunde skue,
 Naar Bolgerne i Storm stoed som i Brand og Lue,
 Naar den beg sorte Sky i mange tusind Tal,
 Misundte dem et Blink af Himlens Stierne-Sal.
 Her var ey Styre-Mand i Seyle-Kunsten dreven,
 Her var Søe-Korter ey i Kaaber kunstig freven.
 Den Seyle-budike, det streged Søe-Kompas,
 Med levendes Magnet var da ey giemt i Glas.
 Men de ved Lykkens Haand og hendes Plire-Dye,
 Sik Hierte til udi den vilde Søe at pløye,
 Et evigt Nygtes Haab drev hver Mands ivrig Sind
 At staae som Klippen mod det trodsig Vand og
 Bind.

En Noahs artig Kunst randt Thielbar da i Sinde,
 Der intet intet Land for Øvet var at finde,

Seor og deraf Seorsholm pag 42. 43. Men hr. Hans Nielsen Strelow i sin Gullandste Krønike kalder han nem Voer eller Borno og heraf Bornholm.

En Ravn, en flyve-Post, hand lod fra Haanden gaa,
 Om hand i Hsyden kand et Land i Sigte saa.
 Hand skyder sig som Piil i Lusten tusind Favne,
 Klarine-klare Kluk hos hannem ikke stavne,
 Hans Gladsel-gierig Kro den gulper efter Ros,
 Hans herte det var frisk, men Tarmen i ham sov.
 Hand sirkler sig omkring i Lusten tusind gange,
 Mens Fode-Hæste kand hand ey i Syne fange,
 Hvorfor hand vendte til sit Skibe-huus igien,
 Og tog til Takke med sin forig Vært og Ven.
 Enkort Tid efter hand en anden Ravn udsendte,
 Om meere Kundskab ved sin Vinge-Flugt at hendte,
 Hand, der hand Lustens huus Klap-Vinged gien-
 nem foer,
 Kom udi allem di oppaa et Land i S poer.
 Udi Nord-Ost sin Kaas hand Snore-ret loed sætte,
 Hvor efter Skibene og deres Kaas henrette,
 Og Ravnen blev Pilot for hver en Tyre-Mand,
 Indtil de ankrede just under Guthiland.
 Her funde de med Lyst det, som de eftertraadde,
 De deres Ynde her med Hertens Glæde naadde,
 Her i et Øyeblik blev ald den Sorrig glemt,
 Og Dødsens Frygt, som dem i havet havde klemt.
 Paa Landet Thielvar treen som Formand for dem alle,
 Af Holkene der paa i tusind Tal udfalde
 Hans favre Folge-Flok og i hans Hæle stoed,
 Som de der trode ham alt deres Liv og Bloed.
 Der bliver hand da vaer Ny-Maanens Horned Bue,
 Som nys var bleven tændt der de sit Land at stue,
 Her gjor hand Offer af en hedensk Midtierhed,
 Og takker Maanen, som dog af hans Tak ey veed.
 her

Her af tog Folket paa den Ead hos sig at giemme,
Alt hvad for Gierning, som de lyksom vilde fremme,
Den skulde stee i Ny i Feyde eller Fred, (p)
Som og til denne Dag af mange holdes ved.
Her bliver da fortalt af Thielbars Sonne-Obinde,
Som Huite-Stienne heed, saa deylig en Mand-inde,
Som Soelen havde seet, en Drom og Matte-Syn,
Som hendes Eicel den saae bag sovnig Ove-brynn.
Hun tyktes have seet et Land langt borte styrke,
Som havde Rigdom nok udaf Naturens Styrke,
Med Treers deylig Skov og Blomsters sunde Lugg,
Samt anden Herlighed af Jordens rige Frugt.
Hun syntes sig hen op paa Landsens Bierge stige,
Og trende Slanger der af hendes Liv at kige,
Som ud af hendes Liv ombosyede sig bred,
Og Soelen Straalesfuld at staae i hendes Skisod.
Strax hentes Spaamænd, som skal denne Drom for-
flare,
De hende fort betog hvad Sinde-Frygt og Fare,
Som den ur-vaanlig Syn sig kunde efterlat,
Og gav Udtydnings Soel paa hendes Drommes
Mat.
Det Land, de siger, som du saae med tillukt-Oye,
Er dette som vi nu har langet ind med Moye,
De Hald og Klipper, som var Landets Heste-Hoed,
Bemærker Herrer-Magt for Landsens olkes Bloed.

(P) De gamle Goter vilde en begynde noget Slagning, uden i No Maane, efter deres vise Dvunders Raad, hvoreom Dio-Cassius en Gote og Gotiske Skribent taler i sin Riemerske Histories 38 Bog, om Ariovisto. Strelen betraeste at det endnu er sadranligt paa Gulland at begrave deres Hulning i Ny, med at vloxe, saae, Diare at brænde, ic. udi sin Gullandske Kremke, p. 13.

De Treer, som sig op mod Skyen prægtig stioede,
 Betyde Overflod af disse Skoves Grøde,
 Som tiene skal til Skib og Flyde-Huus paa Vand,
 Ja Forsters Bygninger i mange andre Land.
 De trende Slanger dig skal trende Sonner merke,
 Som ved Samdrægtighed skal stedse vorde stærke,
 Og deres Gierning skal med Viisdom tag' i Agt,
 Med Slange-Snildhed at afverge Fiende-Magt.
 Men Soelen, som udi dit frugtbar Skid indstraaled
 Den havet Himlens Gunst til dig utallig maaled
 At Erens Soel den skal paa dig og dine staa,
 Saa længe Himlen dem med Soel kand pege paa.
 Her blev da Glæde, som enhver kand troe og tænke,
 Og i Ur-Orens Horn lod Thielvar frit iſſenke,
 Som den Tid brugtes for de beste Drikke-Kar,
 I hvilke Herre-Drik man frem til Forster bar.
 Men siden naar i Krig man Fienden havde slaget,
 Da Fiendens Hovet-Skal til Drikke-Skaal blev
 maget,
 Og lemped til et Priis og Ere-Drikke-Maal,
 Og der af siger vi endnu at drifk' een Skaal. (q)
 At Huitte-Stiemme da til øvrig Eres Minde,
 En Meenlos Kierlighed hos Thielvar kunde finde,
 Og

(q) At drifk' en Skaal, er kommet af Skall, eller Hoved-Skaal, thi de gamle Kamper og Strids-Mænd pleyede at tage deres Hoved-Skaller, som de havde slaget og overvundet, at giøre sig Skaaler eller Drikke-Kar af, som Paulus Wanefridus en Gote bekræfter udi sin Bog 27 Cap. om de Longobarders Bedrifter: at Alboin slog Runimund ihiel, og giorde hans Hoved til en Drikke-Skaal, hvilken, siger hand, hos den nem kaldes Schala. Det Engelske Ord Cupe, en Skaal, et Bægere, maa vel og være kommen af Kop, Hoved, &c.

Og hendes Første-Et kand altid spire sig
 Hos Gutherne til Lov og Priis evindelig
 Til Skiolde-Mærke gab han da sit Folk i Lande,
 Et Lam i røden Bond hos Lilien at stande,
 Som var de Amalers Huitstienss Folk og Egn;
 Et fordums gammelt og sædvanligt Skiolde-Legn;
 Men der til Christi Tro de siden blev ombendte,
 Og Guds uskyldig Lam vor Frelsermand bekjendte,
 Da blev det denem strax en Baaben-Smykke-Stik,
 At deres Lam af ham en Seyer-Fane sit.
 Da tænkte hand oppaa det Løfte, som han gjorde
 Sin gamle Fader, der han fra ham drog om Borde,
 Og Landet efter ham hand kaldet Guthi-Land,
 Som Gulland kaldes nu af den gemeene Mand.
 Deri hand fulde smukt de gamle Fædres Sæder,
 Som satte deres Navn paa deres Land og Stæder;
 Men hand dem overgik, som ærbar Son og siin.
 Thi hand sin Faders Noes holdt meere fier end sin.
 Nu gik det da til Verks, hver Mand tog til at røre
 Sin Haand fra Laaret, og til Gavn og Gierning føre,
 Hver loed skinbarlig see udi sin viliig Sved,
 Hand var en Cimber-Mand fød til Arbejdsmhed.
 Som naar en Bi-Sverm nys af Bonden bliver stok-
 fed,
 Der er om Viseren i tusind Klynger flokked,
 Den gjor et Glæde-Brum udi sit Huus og Stok,
 Dog lader see den ey af Huus har ene nok,
 Paa Timen far den ud til felleds Huus at drage
 I Skove, Mark og Eng, en Part de gjor en Kage
 Af Klæge Birke-Box, en Deel de sætter i
 Hin hundred Honning ved Naturens Alkymi.

En

En Haab som Edel-Mand i det Bi-Regimente
De tiener Kongen, mens en Deel Mark-Sukker hente,
Og andre der imod som fattig Bonde-Mand
De fører gierne til Beeg, Axel-Skav og Vand.
Saa gik det ogsaa her; Enhver var meer end færdig
At viise det hand var sin Sted i Landet værdig;
Man saae en uogen med sin Haand i Lommen gaa
Og som et Trunte-Tkrog blant Palme-Træer staa:
Men somme ginge hen i Skoven, der at stevne
Sky-høje Fyrre-Træ, som ranke var og jevne,
Hvor af de giorde Huus og Hytter stor og smaa
Til Tiden kørde dem Konst-Bygninger at faa.
En Part de gave sig til Algeren at dyrke.
Men alle lode see Flid, Færdighed og Styrke,
I daglig Gierning, som i Landet forefaldt,
Saa og hvor højt det dem om Livsens Mæring
galdt.
En Dag som Thielvar kom til Landsens Middels
Priske,
Fandt hand en Steen, som af Naturen sig mon skilte
Ret som en Hjonde til en Hviles-Stoel og Sted,
Hvorfor hand taler saa til dem ham fulde med:
Her seer I hvor os selv Naturen villig byder
Sit Sæde venlig til, jeg dette saa udtyder,
At Himlen haver her vor øevig Boepæl sat
Og her vort Sæde gjort for vi sit Landet sat.
Gaar! bliver snilde til Naturens Gunst at kiende
Til sidste Pulse-pik og eders Levnets Ende,
Her skal I sidde vel i min Tid uden Meen,
Her skal jeg saae en Sted for mine døde Been.
Der Thielvar da sit Folk retsindig havde raadet,
Som hand af Himlen var med megen Dyd benaadet,

Og krumpen Alderdom ham daglig Minde gab,
 Hand negrede jo meer og meere til sin Grav.
 Hand da, som altid før i Gierningen beteede,
 Hvor hand i Alting til sit Folkes Hielp var reede,
 Hand vil nu lade see i sidste Alanderdræt,
 Hvor dybt de var udi hans Hiertes Omhu sæt.
 De beste Landsens Mænd loed hand for sig indhente
 Og dem med disse Ord og gode Raad betiente,
 Som af hans trange Bryst og bleeg-blaa Læber
 fæd;

Der i hans Øysteen man saae den visse Død:
 Det er min Skyldighed, mens jeg er her i Live,
 Det skal i Døden og min Gield og Pligt forblive,
 At lade kiende grant for Verdens sidste Mand,
 Hvad Haders Omhu jeg bær for mit Folk og Land.
 Jeg seer vel Lykken ey med hver Dags Soel vil rinde
 Saa bliid og blank her op, at I skal altid finde
 En sikker Roelighed og u-misundet Fred,
 Thi alt som Folk de groer, saa henger Avind ved.
 Saa kiek er Loven ey naar hand i Skoven ganger
 Og der sit feede Rov i Mund og Klær fanger,
 En sulten Ulv og Bjørn jo rev det af hans Mund
 Om hand det kunde, ja vel Bondens Binde-Hund.
 Ey skal I tanke det, I uden Anstod bliver
 For eders Lande-maal den grumme Sse omgiver,
 Den Tid vel kommer naar Misundelse faar vind
 Og eder i en Huj og Hast tør seyle ind.
 Mens at I eders Port for meget Ont kand lukke
 Og eder for den Piil, I seer tilforne, bukke,
 Saa giemmer disse Raad som eders Hielpe-Skat,
 Og naar I trænger hart, da gribet deunem fat.

Forst

Først skal I Nabøeskab og Fred med alle holde
Og uden Alarsag selv slet ingen U-roer volde :

Thi det er Hunde-Art at bide i den Kiep,
Hvor af man aldrig sit det mindste Smek og Skrep.
Ved god Samdrægtighed og Fredsens Lykke-Kiede
Kand I mangfoldig groe til Rigdom, Ere, Glæde,
Og spredes vide ud som Elm og Alse-Træ.
Der har et fredeligt og frugtbar Bøye-Læ.
Men skal I nødes til at binde Sværd ved Side
For eders Frihed og for ærligt Navn at stride,
Og eders Fiende var saa mægtig at I ej
Formaatt' at møde ham oppaa den halve Bey,
Da skal I söge Hielp hos eders egne Frender,
Det stridbar Cimber-folk, hvis Hiertelav vi kiender,
Thi paa min Blods-Forvandt hans Liid jeg bedre
staar,

End den som jeg kom først i Kundskab med i Gaar.
Der paa sob Thielvar hen, som alle Mand begræde,
Og Hafder, som hans Son, til deres Lyst og Glæde
Tog paa sig Hosdings Magt, som siden Old til Old
I mange mange Aar og Tid blev aldrig gold.
Saa est du Guthiland af Cimber først opfundne,
Og dine Greene ud fra deres Stamme runden,
Du dersfor Dannemark endnu forpligted er,
Udaf hvis Kierne du din Udsprings Ere bær.
Men naar fra Dannemark du første Aßfald gjorde
Og hvordan Svenske Mænd kom først med dig om
Borde,

Mand derom intet nu saa just at skrive veed,
Det farlig er forslidt af Tid og Glemsonhed.
Dog slutter man, at det er steed udi de Dage
Da Luther Konge var for hans Tyranske Plage

Thi

Thi Buen, som med Vold man spender alt for hart,
 Hand skyder siælden vel, men brister gierne snart.
 Mens det er uden nej, at Gutherne de huldte
 Sig til sit Cimber-Folk, naar h iender dem forfuldte,
 Af hvilke sig en Deel hos dennem satte ned,
 Hvor af det Lande-lav bær Navn som hver Mand
 veed.

Hvor mangt et herligt Tog du Guthiland har prøvet
 Og udi andre Land din Mandoms Drift har svet
 Med dine Cimbrer, det ald Verden er bekiendt
 Saa viidt med Seyer-Haand du har dit Vaaben
 vendt.

Først der at Helge sig, til Landet at forlætte
 Og sine Guther paa en anden Graægang sætte,
 Udsyalede og strax besatte Daders,
 Som rundt omfylles af den bugted Øster-Søe.
 Dernæst der Erich drog udaf vort Danse Skaane,
 Der Tiden syntes op til meget Ondt at graane
 Udi de Cimbrers Egn, da hand fik Holge nok
 Af mange Nordens Mænd, ja stridbar Qvinde-Flot.
 Og saa der Dan gik ud og Esthland sig bemægted,
 Ja Lolland, Curland og med Sværdet overfægted,
 Og endelig den Tid de Vend. lboer sig
 Med andre Danse Folk forsamlet mægtelig,
 Og ud fra Skaane foer med Ebbe og med Uage,
 Som de til Hoveds-Mænd og Ledings-Førster toge,
 Da Longobarderne de hen fra Hiemstavn drev,
 Og Longobarders Navn hos dennem siden blev.
 Og naar man dette Folk og deres Tog besinder,
 Vi Tusind Under mand i deres Drifter finder;
 Europa ud af dem i alle Hiorner veed,
 Ja Asien har kiendt vor Folkes Stridbarhed.

Som

Som Havsens Floder naar de Dæmninger udbryder,
 I Landet Stromme-viis sig her og der udgyder;
 Saa disse Folk sig ud i Øst- og Vester stod
 Og Verden hvor de foer med Bælde overflod.
 Her var det Folk, som Rom det Verdens Hoved trykte
 Og under deres Fod med Kæmpe-hænder rylte,
 Af dem blev mange Land blodt udi eget Blod,
 Og oversvømmet af den store Folke-blod.
 Af dem var runden op de Skiolde-Mør mange,
 Som gjorde Grækerne i Strid saa ofte bange
 De Kvindes-Kæmper tit mod Mandes-Kæmper stod
 Og traadde deres Hals med dristig Kvindes-fod.
 Af dem Italien og Spanien kand regne
 Saa mangen Konge-Søn i deres Land og Egne,
 De Skotter, Engelsker af dem oprundet er (r)
 Og deres Stamme-Navn med Priis og Ere bær.
 Mig skulde flettes Dag, mig skulde feyle Hierne,
 Jeg skulde sove snart ved rolig Aften-Tierne,
 For jeg den mindste Deel af deres Dyd og Drift
 Udføre kunde ved min svage Pen og Skrift.
 Det er, O Guthiland, din deylig Aftkoms Grøde,
 I dem du seer, hvor smukt det staar et Folk, at blode
 hvor

(r) Camdenus en Engelsk Mand udi sin Britannia skriver sagledes: Nec fraudi Se tico nomini esse potest, se Gotorum prolem agnoscere: cum potentissimi Hispaniarum Reges hinc stemma ducere gloriantur, & apud Italos nobilissimi quique à Gotis vel genus ducant vel ementiantur. Det er: Det kand og ikke være noa-n Desoraelie (eller Spot) for det Slots-Navn, at de kiende sig at være de Goters Aftkøndinger: Efterdi de mægtigste Konger i Spænien legar sig det til Ere, at drage deres Stamme fra dem, og de ældste og ypperste hos de Italiener enten sører eller udmaaler deres Slegte-Linie fra dennem.

Hvor Ære vindes kand, det Blod er tappet vel,
 Naar Nygtet det faar Liv ud af sin Purpur-Siel.
 Op, alle Runer op, lad Steen og Klipper tale,
 Og holde deres Navn fra ævig Død og Dvale !
 Det veed jeg : deres Navn skal gaa i Verden om,
 Saa længe der er Mand udi Atheen og Rom.
 Men hvordan skal jeg meer om dig, vort Gulland, tale
 Og ald din Hiemme-Lov med reite Farver male ?
 Et flittigt, mandigt og et trofast Folk du est,
 Det veed en hver, som med dig handler, allerbest :
 Et hundred Kirker til Guds Ære der er stifted
 Op paa dit fionne Land, og ellers er det stifted,
 I trende Tredinger, to Dommer' udi hver,
 Saa du af HErrens Frygt og Ræt bestiermed er.
 Vel er dit Land ret som det var en Eene-Klippe,
 At mand et Spade-Maal snart ey i Jord kand slippe,
 For man maa torne paa hin hvide Kalke-Steen,
 Dog giver Jorden Rug, som herlig er og reen.
 Og naar at Bonden har sin Rug i Jorden spretted,
 Og Algeren er mæt, men Sæde-Loven lætted,
 Saa snart som Rugen er groed op en Finger lang,
 Strax slipper Bonden ind sit Slagte-Lam i Vand.
 Der gaar de Flokke-tal og sig i Ruggen spekker,
 Dog det om Hosten ey fra Bondens Lade trekker,
 Og der af, uden Evil, er Gullands Lamme-Risod
 For andet meget fedt, og sordt som nogen Nod.
 Vil man sig lyste ind udi din Skov at gange,
 Dog ey saa meget for Skov-Engles sode Sange,
 Da seer man ligesom den Snore-rette Gran,
 Vil tage Hoyden paa den store Stierne-Plan.
 Harpixed Fyrre-Træ sig høvt i Lusten skyder,
 Og mod den svangre Sky sin Kneyse-Top frembyder,

Skar mand i hendes Top, da er det som mand Skar
 I Flekset der er harf, saa er hun feed og klar.
 Det skinnne Gullands Tre og Sommer er det beste,
 Som prægtig Bygninger i Verden kand befeste,
 Ja Flyde-Slotte-Skit med Master prale kand,
 Der har en lige, som i dit Skov-Første-Land.
 Og om din Skov ey kand solv-værdig Cyphæ bære,
 Om du for lugtendes Caneel maa give Ticare,
 Det Piaged Ene-Tre har og sin Lugte-Kraft,
 Hvis Olie og er saa skinn en Læge-Saft.
 Jeg dine Røver ey, den Skirbugs Drive-Grøde,
 Maa glemme, thi de er saa store, salt og ssde,
 Som ellers ingensteds; Det er et Spetseri,
 Som Bonden paa sin Mad kand hver Dag have fri.
 Din store Fæ-Drift og de fede Landsens Enge,
 Jeg ey kand giennem gaa, det varede for længe,
 For i din Frugtbarhed jeg havde seet mig møt,
 Min Sang-Gudinde for blev gandse tung og træt.
 Et var dog nør forgjæt! de skinnne Marmor-Stene,
 Og Bygnings-Huus, som er Høfle-slet og reene,
 Hvor af vort Krone-Borg er bygged og besat,
 Som du har toldet af din rige Bygnings-Skat.
 Nu lyster mig at gaa, for jeg vil Afseet tage,
 Til Wisby, som der var i Verdens fordum Dage
 Saas skinn en Stapel-Stad, saa byggeriig og stor,
 Som ellers ingen Stæd udi det gandse Nord.
 Det vidner nok endnu de Binduer og Ørre,
 Som var af Kaabber, og de hvalde Gader, større
 End nogen Mand kand tro, hvor af man nu kun seer
 Forfaldne Aladsler af Bygnings Steen og Leer.
 Her hos er Wisborg, som et prægtig Herre-Sæde,
 Hvor mangen Fyrste har haft baade Sorg og Glæde,
 Det

Det blev befæstet først saa som et Konge-Slot,
Ud af vor Danske Mand, Velbyrdig Iver Tott.
Men Waldemar, som var udaf det Navn den Fierde,
Og Danmark hialp paa Fod, og viiselig regierde,
Hand med sit Seyer-Sværd, med Herre-Skiold og
Magt,

Fik dig til Dannemark, som du var avled, bragt.
Du vilde for hans Sværd af Fyrsten intet grue,
Du quad om ham til Spot udi din Jule-Stue, (*)
Men hand dig quad en Dands, som blodig var og
bleeg;

Thi Konge-Vrede gaar ej ud paa Jule-Leeg.
Saa blevst du lemmed ind i Dannemarkes Rige
Og der med lærde til din rette Høyd at stige,
Indtil for trediv Aar du fuldte Sverrig med,
Hvor om jeg mælde skal paa anden Tid og Sted.
Mens Gud i midler Tid vort Danmark haver signed,
At det har rettelig den treven Palme ligned,

Som deylig skyder sig om hendes Trykke-Steen,
Og sætter Spirer til sin ynske Seyer-Green.
Saa, der vor Dannemark var allermeest betynged,
Og ald' Ulykker var som i hin anden slynged,

Den Tid os Sverrigs-Magt kom allersidst opa
paa, (**)

Og uden Skyld og Skiel os over Halsen laa:
Da, da Kong Frederik, som vel maa kaldes Fromme,
Fandt HErrrens mægtig Haand sin Haand til Hielp
at komme,

Gud ene giorde det at Sverigs-Bue sprang,
Og Danmark kom til Liv og ævig Alande-Fang.

(*) De Gullænder have eu dnu en Jule-Leeg om Kong Waldemars Tog, &c.

(**) Anno 1618.

Thi Hand, den Salige og Eve-gode Herre,
 Hvis bedre Jorden ey i Verden kunde bære,
 Gud hannem Dannemark og Norge overlod
 Og Evighed til Arv for alt sit Konge-Blod !
 Og det hand Verden nu, blant alles Taare, signed,
 Vor Danse David, som og David havde lignet
 Udi Gudfrygtighed og mild Regiering, gav
 Hand op sin Aland til Ellid, og Kroppen til sin
 Grav.

Saa tog Du Christian, Din Krone, Spiir og Sæde
 Udi Din Faders Stoel med hver Mands Lyst og
 Glæde,

Dig er det, som jeg nu med Lyst ommelde vil,
 Hvordan Du Guthiland med Sværd dig bragte til,
 Der du fra Wismar var med Priis og Seyer kommen,
 Og dennem havde lerd at folg' og lyde Trommen,
 Da lodst du din Soldat Forfrisknings Hvile saae,
 Den heele Vinter til at Vaaren kom oppaa.
 Der Voor begyndte da ved Soelens Stige-Barme
 Sit iised Skæg at tse, da tog man til at larme
 Paa Trommens Nomle-Åkind, og til at vekke op
 Den Danse Lands-Knægt, som nu havde hvilt sin
 Krop.

Men Du, du Kongers Glæds ! vor Mage-lose Hørde,
 Naar andre hvilte sig, da lofted' du din Byrde
 Paa dine Axler op, naar andre sob vel sødt
 Og snorked Matten hen paa Bulsteret saa blødt,
 Da brødst du Sovnen tiit, ja tiit naar Hanen galed,
 Og dit Gemak det var med Mattens Sverte maled,
 Ja naar det knoeg og føeg af bidseen Svermes-
 Sne,
 Du din Alarvaagenhed lod da saa ofte see.

Nu

Nu gif du paa din Hod, dit Toy-Huus at besigte
 De store Skyt og smaa, hvor med du skulde figte,
 Nu foer du ud til Baads for Dag sig skimte loed
 Til Bremerholm, og blant de beged Baadsmænd
 stoed.

Nu seyled du hen ud oppaa din fionne floede,
 Og stak igien nem det slud-sulde Havsens Vaade,
 At see, hvordan en hver gav paa sin Gierning agt,
 Og om Soldaten stoed Bar-Dyed paa sin Wagt.
 Og dermed havde det med ald din Gierning gaenge,
 Den ene sig med Flid vil for den anden trænge,
 Fordi hand ydmyg paa dit vaagne Ove saae,
 Der idelig oppaa hans Hænder monne staae.
 Paa Holmen Pink og Pant mand u-ophørlig hørde,
 Den ene Begge paa den anden hastig kørde,
 Hver Dag var Lusten syldt med Baadsmænds
 trælsom Hov !

Der ferdede op paa den store Seyle-Skov.
 Hvor Holmens Admiral og hver en høv Betiente,
 Hand sine Seener ud med Flid og Hver spente,
 At hand sin Skyldighed da kunde lade see,
 At fordre Kongens Gavn, og drive Landens Bee,
 Der Abrild (Hvege-Beyr) begyndte nu at slude,
 Og Knopper fanged an grøn-mundet ud at trude,
 Da Marken tog igien sin grønne Kiortel paa,
 Og Vinter maatte til en Krabbe-gang at gaa:
 Da gjordes Floden ud i Øster-Søe at seyle,
 Til Seyers dyre Brud med blodig Mund at beyle,
 Kartovers Kugle-Slug af hendes Side-Been,
 Laa Trappe - Biis og ud med propped Mundes
 green.

Vor Edle Søe-helt Juul og Bielke Floden førte,
 Som Admiraler og i de Søe-Bogne kørte,
 Det var en Lyst at see, hvor Skibene de brød
 Den bløde Svomme-Mark, hvor i de fløj og fled.
 Som de nu krydser om i Øster-Søens Bugter,
 Og Avrild deres Seyl endnu saa mildt besugter;
 Imellem Boringholm og Skaane blev de var
 Zo vakter Orlogs Mand af Svenske Seyle-Kar.
 Som naar en Støver har et Ros i Skoven snofted,
 Og derpaa gram og gridst har givet Hals og bofted,
 Hin rafse Mynde det optrekker med en Hart,
 Naar hand er Strikke-los, og det indhenter snart.
 De lette Seylere saa efter dennem iler,
 At de om Nedning, Haab udi en Hast fortviler,
 De hidser Seyl med Frygt, og priser deres Wind,
 Og i Steenshavn de da omsider smuger ind.
 Men der om Natten de med Ild og Skud anfegtes,
 Strax deres Stride-Mod for disses Mod forsmægtes,
 Soldat og Baadsmænd sig i Hast forseer til Land,
 Hvor paa det ene Skib gif strax i Blus og Brand.
 Det andet (Charitas) som og var nær i Lue,
 For Lunden som var lagt Krud-Kammeret at true,
 Af vore dæmped blev, saa Svenskens Kierlighed
 Vor Beyle gif til Haand, som dog var harm og
 vred.

Der Faaremaaned da var færdig af at talke,
 Og i sit Tide-Maal gif meget need ad Bække,
 En Dag mod Aften da som Soelen var paa hæld,
 Og stak sit Straale-Lys bag Vester-Dal og Dæld.
 Vor mandig Juul hand da ret under Gulland lander,
 Og under Karls-De hand sin modig hav-Hest van-
 der,

Og

Og samme Aften hand sit Folk udskiber snart,

I lette Fare-Tov, at Landgang gaae med Fart.

Saa tilig da, som Dag var færdig an at bryde,

Og Sølen piped til sit fulde Skin at yde, (d 29 April)

Da sprang vort Folk i Land fra Slippe, Skib og
Baad,

Og skistted ey omstiont at Buxen lit blev vaad;

Den Svenske Ørenstiern (dog ey med lyksom Stierne)

Samt Commandanten Schulz, de havde seet saa
gierne,

At hindre deres Gang, hvortil sex hundred Mænd,

I Marken færdig stoed med Drabe-Sværd om
Lænd.

Men dine Danse de med dem i Mark omdriller

Og Skibene paa dem af Stykke-Munde spiller,

Saa deres Stierne, som et Stierne-Skud henfaldt,

Og frelste sig med Flugt og sine, der det galdt.

De Gullands Land-Mænd, da med Hiertens Glæde
komme,

Og glædes ved den Lyd udaf den Danse Tromme,

De din Monarke-Haand vil gierne kysser paa,

Gud lade dem og dig saa sandt ald Lykke faae!

Der efter Juul saa snart mod Wisby lader sette,

Det Klippe-bygde Slot med Kugler at besprette,

Bor Peder Morsing der ey lidens Ere bandt,

Hand lagde Slottet nest og Svenske Kugler fandt.

Den første May (*) sin Krands begyndte ud at hænge

Der dine Cimbrer de begyndte hart at trænge

Det Muure-sived Slot, saa Hoved-Manden sit,

En Smag i sit Gemak af deres Kruddled Drik.

Din Oberst Marten en Tromslager da indsender,
 Alt de skal dæmpe snart, den Ild som paa dem brender,
 Og dine gaae til Haand : Det blev og talede af,
 Saa de da Slotted med Dagtingning overgav.
 Til Lykke, CHRISTIAN, nu har du faat og fundet,
 Dit Lam, som borte var, og Gulland det er bundet,
 Gid du i Ævighed ald Lykke der med faaer !
 Min Gang-Gudinde nu til Seyls ad Ssen gaaer.

No. II.

Søe-Slaget Den 1 Junii Anno 1676.

Hids Seylet op igien, jeg hører Binden suser
 Og over Bolgerne med milde Hvidsel ruser,
 Den deylig Sommer-Nat saa Dage-blended er,
 Alt vi ret mag som nu igienuem Bolgen sticer.
 Den Blomster-Hvrste May saa kold i Seylet henger,
 Og intet Takkel dog med Strid og Storm udsprenger,
 Sanct Ellen-Ild saa tynd i Skiodet brender klart,
 Maa stee vi har en Storm at vente meget snart.
 Her flyder ved vor Baad de Stierne-skud saa feede,
 Marsvinet boltrer og forventer Solens Heede,
 Op paa vor Kaste-Krog den spraglede Makreel
 Gisr sine nemme Bid, at vorde os til Deel.
 Ved Alaren lsftes op den Glde-draabed Bolge,
 En deylig Dag der skal (vil Gud) i Morgen folge,

Den

Den solv-graa Dage-skær jeg nu i Østen seer,
 Som giennem Nordens Guld med deylig Øye leer.
 De lyse Stierner nu mod Solens Opgang blegne,
 De fulde-stive Tøb begynder smukt at vegne,
 Hjst piper Solen frem, gib Gud en lyksom Dag!
 Ledsage du mit Skib, befordre du min Sag!
 Men see! hvad seer jeg der? Hid min glassbyed Kikker!
 Jeg seer af Havet sig mangfoldig Stange stikker,
 Jo meer jeg glider til og efter dennem seer,
 Saa voxer deres Tal og Storlighed desmeer!
 Jeg seer, nu seer jeg grant to store Seyle-Troppe,
 Som nesten alle Seyl i Raæn haver oppe,
 Jeg seer den Danske Flag udaf vor Admiral,
 Og Svenskens hart der hos at giøre Prunk og
Pral.

Det er vor Edle Juul og Rodsteen, vi skal høre
 En underlig Tumult, hvor de ræt nu vil kære
 Med Båds og Bummer paa jernplanked Skibee
Som,
 Og med hin anden digt i Ssen tumle om.
 Hører der! Nu gav vor Juul sin Løsen til at figte,
 Og Isber Fienden ind jo meer og meer i figte,
 Hand frygter ey at gaae i dette Dræbe-Verk,
 Enddog med Svensken hand er ikke lige sterk.
 Kartover fanger an min Hørelse at døve,
 Jeg seer blant Ild og Røg Jens Rodsteen gisr sin
Probe,
 Men Svensken vil ey staae, dog hand operres digt,
 Hand gisr en lunken og en hastig flyve-figt.
 Imidlertid de dog forglemte med at tage
 Den gode David (en fuld vakter seyle-Krage,) Som

Som Danske Mænd de tog udi sin fulde Flugt).
 Kong David saae vel suurt, at de sik med ham bugt.
 Stormægtig Konge ! her lod Tapperhed sig kiende,
 At dine Helte først paa Fienden torde brende,
 Og gange løs op paa den Svenske Flyde-Magt,
 Som dem i Skibes Tak ald langt var overlagt.
 De dog med Fyrigted op paa de Svenske puuste,
 Og deres Hoved-Haar med Ild og Lue knuste,
 Saa de ad Søen hen med blodig Fingre drev,
 Og Seyer-Krandsen i din haand og Hæste blev.
 Nu har vi seylet om, Søsyge Sang-Gudinde,
 Du nu i Kisge-Bugt din Anker-Grund kand finde,
 Om du til Byen lod med Binden lige staae,
 Maaskee du torde der en god Forfriskning saae.
 Men det er Aften nu, her holdes Bede-Stunde
 I Flode-Kirkerne, du derfor en maa blunde,
 Og tage nogen Roe, du jo dit Hierte saaer,
 Opfret til din Gud, for du til Koyen gaaer :

Aldmægtig Gud ! som i de stolte Bande raader,
 Med din saa sterke Haand de tusindfoldig Maas-
 der,
 Som Kongen og dit Folk er skenket ved din Arm,
 I denne Søe-Strid og den buldre blodig Larm,
 Skal være os et Segl og øvigt Æres-Minde,
 Paa hver vor Finger til at regne og besinde,
 Fra Slegt til anden, at vor Fiendes store Magt,
 Den fæd som Bolgen hen og ganske blev forsagt.
 Haf tusind tusind Tak, du Kongers Kong' og Keyser
 Som Kongens Magt og Horn til Land og Vand op-
 reiser,
 Gat

Gak frem ad stedse med, saa baade Beyr' og Vand
 Ild, Jord og alle Ting vor Konge tiene kand.
 Vor Vagt den er nu sat, lad Gud dit vaagne Øye,
 Udi Barmhertighed til os sig lidet føye,
 Vær selv vor Ankerhold, vor hulde Himmel- Ben !
 Holt ved vor Roer, naar vi skal hidse Seyl igien.

Vel ! Matten er forbi ! Og Morgenroden drager
 Sin Safran-Riortel paa , det nu saa deylig dager,
 Og Soelen milder med sin lyse Straale-Mund
 Paa rage Struens Klint , Guldmaler Skov og
 Lund.

Hist kommer seylendes en Flode, som der setter,
 Nu Kaas saa lige hid , og Roeret til os retter,
 Det er foruden Twibl den vitbersomte Tromp,
 Og er det ham, da vil snart vanke Bass og Bomp.
 Her beder Tromp og Juul med føle Torden-Skaaler,
 Hin anden Helsen til de Raaber-Stykker braaler
 Det Danse Esen ud, hver Admiral gisr Svar,
 Af de Havgasers Hals Ildtænte Krudde-Kar.
 Far nu Maymaaned vel ! Skersommer er for Dorre,
 Jeg veed hans hysje Soel mit vaade Seyl vil torre,
 Du dog dit Twilling-Par maae Soelebatte lit,
 Til Kraben gior dig slet af Regimentet qvit.
 Mid - Sommers første Dag Jeg seer af Himlen
 blinke,
 Jeg med min Zolle vil saa sagte esterhinke
 Til Øster-Sse igien at agte hvad der seer,
 Der er vist noget Nyt paa Førde som jeg seer !
 See der ! Gud hielp nu vel ! der seer vi Svensken
 flakker,
 Vel femti Seyler stærk paa sibrig Bolge-Bakker,
 Jeg

Geg troer dog, at de ey i Sinde har at staae,
 Men de saa for en Wind vil os af Syne gaae.
 Som naar den kroned Hjort med sine rafte Flokke,
 Gaaer spanskendes omkring i Engens vaade Sokke,
 Og hand Kong CHRISTIAN til Hest land blive
 vaer,
 Hand spretter, springer, og om Skoven hastig faer.
 Omsider dog udaf hans rafte Hest optrekkes,
 Endog hans lette Been og alle Seener strekkes,
 Indtil hand Fugle-Snar gisr hannem Stien trang,
 Og der paa giver ham et blodigt Fal og Fang,
 Saa dog de Svenske sig Wind-lyksom vilde prise,
 Og fun Bagstavnen mod de Danske torde viise,
 Enddog som fuglen de med Binden hastig fly,
 Og fisk, som Piile, bort med deres Segle-Toy.
 Dog fisk vor CHRISTIAN med Tromp i deres Hæle,
 Paa de Jern-nabled og velbygde Seyle-Ficke,
 Og dennem hented ind ved Delands syndre Kant,
 Hvor de og CHRISTIANS Sværd, Sild og Kugler
 fant.
 Min Sang-Gudinde du vel skelве maae og grue,
 Den Dag, den grumme Dag ! i Tanker fun at skue,
 Jeg veed, du færdig er at dse og daane, naar
 Du seer den Dages Blod og skrekkelige Saar.
 De Saar, de Christine Saar ! som da blev skut og hug-
 ged,
 Da mand fun idel blev i blodig Bolger vugged,
 Da mangen edel Sial udsukfed sit Far-bel,
 Og nosdig gisped op sin dyre-kibte Sial.
 Men glæd dig dog igien og lad dit Herte frydes !
 At Kongens Folkes Blod med Sparsomhed udgydes,
 Og

Og at hans Fiender selv de Saar i Brystet sic,
 Som de ham agtede med Brede, Skud og Stik.
 Op derfor lad din Pen for Eftermanden skrive,
 Hvad Seyer vor Monarch Guds Hænder vilde give,
 Paa denne frekkelig og svare Torden-Dag,
 I det Kong CHRISTIANS Sæførte blodig Slag.
 Som begge Floder nu var til Slagt-Ordning maget,
 Og Blode-Hanen ud paa begge Sider slaget,
 Klarinen blæste Strid og Kedel-Trommen gav
 Sit Grydebæsked Bom til mangens Dod og Grav :
 Fremseyler CHRISTIAN imod den Svenske Krone,
 Det store Seyle-Bæst, Vandbygte Skibe-Throne,
 Og den, hand byder til sin Kugle, Ild og Sværd,
 Og tænker, Kongen hand er jo en Krone værd.
 Hver Kugle som op vaa dens stærke Sider klemte,
 Den havd' et Eftertryk af CHRISTIAN den Hemte,
 Saa i et Øyeblik der giordes fort og got,
 Med det sœ-pralende Hau-bierg og Seyle-slot.
 Thi, som den Skibe-Hval sin store Bom vil vende
 En anden Side til, Vor CHRISTIAN at brænde,
 Paa Siden væltes den utamme Seyle-Told,
 Og gulped ingen Ild, gav ingen Hevne-Told.
 Som hver betymret var af meeste Magt og Vælde,
 At redde Kronen, som saa yderlig mon hælde,
 Hielp Gud ! Jeg forsør mig ! Hvor den i Lusten
 smald,
 Med et forfærdeligt og grusomt Knag og Knald.
 Som af en Torden-Skye, hvor Kuld og Heede trykkes
 I hendes baade Bug, om Regimentet rykkes,
 Omsider Ilden dog vil have Rum og Plads,
 Og sprenger Skyen med et Skrælle-Bulderbads.

Saar

Saa der en ever Gnist (hvorfra Gud kiender) rammer
 Udi det Hyre-Huus og svobled Krudde-Kammer,
 Et tusind Mænd og meer ved Krudets Hænge-Fut
 Slog Torden slet ihiel udi et fort Minut.
 Den sterke Liunild af hver nagled Planke bretted
 Som rund omkring var om med edle Hierner spekked,
 Arm, hoved, Been og Laar fley udi Lusten op,
 Men alle sit sin Grav i Havsens slibrig Krop.
 Dog skal I Svenske Folk ey dette om mig tenke,
 At jeg min Fierdes Dyd og Ære vil forkrenke,
 Jeg denne Hav-Skrift til en Grav-Skrift dersor nu
 Vil vende og enhver saaledes kom ihu.

Den Svenske Kreuz hand med sit gandse Skib og
 Folge
 Til Himlen, lynet blev op paa den stride Bolge,
 For Kronen dræbtes de, op paa den store Krone,
 Hver steddes, som hand var bered, for Herrens Throne.
 Vil nogen svørge viis om deres Odd mig mane?
 Af Gud og CHRISTIAN de singe deres Bane.

Her paa begynder de til Flugten sig at mage,
 Den Svenske Skibe-Hær, men Tromp vil den skal
 smage,
 Endnu en Drif udaf hans Raaber-Pibe-Skaal,
 Og Juul hand stræber de faaer deres fulde Maal.
 Den anden Admiral udaf den gule Flagge,
 De frist begyndte paa med Kugle-Pik at nagge,
 Hand er og ikke seen igien at stienke dem
 Af Raaber-Pette-Krud og Kugler som har klem:
 Ald Lusten blev en - ky af de Røg-halced tykker,
 Af hvilken Liunild sig med heftig Bulder trykker;

Ild Regimentet har udi den vaade Strand,
Og havsens Fiske toes i Blode-blanded Vand.
Krig, Skraal og Pive-Au ! Trompeten overstiiger,
Bads, Bulder, Bommer, Buds Metalle-Struber
friger,

Tre Glas i denne Strid rand ned med Time-sand,
Da manges Time kom og skilte Krop og Aland.
Det Svense Niges Sverd blev ved at om sig hugge,
Dog Blodet strømmmed ud af alle Skibe-Lugge
Indtil det som et Brag blev Mast- og reddelos,
Da Admiralen bad Qvarterer, som før var bos.
Det blev ham ogsaa skient ! Men som til hans Ulykke,
En Danster Brander sig til hannem ind mon trykke,
I denne Søe-Tumult, og tændte hannem an,
Saa blev hand Dødsens Rob og ynkelige Nan.
Hielp Gud ! hvo kand dog en i Blod og Hierte gyse,
Hvo kand ald Kierlighed saa gandske fra sig fryse,
At mand i Medvink jo vel hos sig tænke maa
Hvor jammerlig en Død kom dette Folk op paa.
Her var kun Ild og Vand de onde Herse-Herrer,
De begge gram og gridst sin Helved-Hals udsperrer,
Den som var skambrend , hand nedstyrter sig i

Strand,

Og søger Naade-ledst udi de grumme Vand.
Her rider nogle paa den affskudt Maste-Stage,
Som Blod-besudled er og færdig at forsage,
De raaber himmel-hyt, hielp Tute ! ræd mit Blod !
Og salter Haved med den salte Øyen-Flod.
Af sex maal hundert Maend og velbevæbned Knegte,
Der til fem gange ti, som mandig torde fægte,
Kun et halvhundrede igien opfisked blev,
Men Resten blev forbrent og bort med Bolge drev.
Saa

Saa blev de Svenske qvit af twende Admiraler
 En Eftermiddags Tid, de solde Bolger sovler
 Nu deres hidsig Mod, de hviler nu i Vand,
 Dog siden Hvide faaer i den uvoelig Strand.
 Der ester i en hast den Svenske Flode vente
 Sin pynted Speyle bag og hen ad Soen rente,
 Den Svenske Havguid og Jern-Begten begge toe,
 Indtagne blev og soer vor Daner-Konning Troe.
 De Svenske Skibe, som er mestendeel forskudte,
 Des midler flakker om frygagtig, Binge-brudte,
 Nu stikkedes et udaf dem selv i Baal og Brand,
 Nu strander nogle, som af ingen hielpes kand.
 Det kostbar Æble, som de Danske havde plokked,
 Heel vanskelig og ræt som Aandeloss sig rokked,
 Igennem Bolgerne til i de Svenske Skier,
 Det segnede og sank og blev saa øwig der.
 Saa har du CHRISTIAN din HERREGES Hielp
 befundet,
 Og dette Soe-Slag med en øwig Ere vundet,
 Lov skee dig, gode Guld ! som var din Konge noer,
 Og stekled Svenskens Flugt paa Krone, Æble,
 Sværd.
 Tak, Tak aldmøgtig Gud, som ey lod Kongen miste,
 Den mindste Seyle-Jagt og beged Hlyde-Riste,
 Tak Gud som hindred hvert ulyksem Blide-Kast,
 At intet Kongens Skib blev skildt fra Roer og
 Mast.
 Tre-forked Vand-Gud ! lad dit Regimente falde,
 Thi himlens Guld, som selv Kong CHRISTIAN ud-
 valde,
 Hand gab ham Regiment udi den salte Soe,
 Det er hans Fiender viist for ham at flye og dse.
 Nu

Nu vender Vinden sig, lad hen for Vinden stande,
 Du har et glædsom Nyt at føre med til Lande;
 Dog før maa skee du land oplange København,
 Da har Kong CHRISTIAN paa Skaane fatted
 Staun!

No. III.

Hans Majestæts
 Gudelige Lanfer
 før hand landede
 ud i
 Skaane.

Gud Zebaoth, min Gud! Krigs-Vaabens-Gud og
 Kæmpe!
 Som land ald Jordens Magt som Avn og inter-
 dæmpe,
 For hvis aldmægtig Arm en Konge kand ey staa,
 For hvem Guldspiret er som Himmelens Leege-Straa,
 Du setter Kronerne paa hvem som dig behager,
 Du etter dem igien som Himmel-Laan astager,
 Du viider Grænsen ud og hende kørter ind,
 Ald Jordens maales i dit Afgrunds-dybe Sind.
 Du byder Englene dit Hevne-Sværd at føre
 Med dine Torden-Skyt ald Jordens kandst du røre,
 Ulykkens Fyre-Krands du værper ofte ned
 Paa Kongers trygge Slot blant ald Lyksalighed.
 Din Mund den sterke Aland kand Klipper sonderrive,
 Og Havsens Bolge-Blik til Skyerne opdrive,

R r

Saa

Saa suart du drager ud de skulste Bindes Spield,
 Strax røres Libanon og Nordiske Dovre-Fjeld.
 Min Gud, min Konge! jeg med ydmygst Hierte kiender,
 Du lagde Spiir og Sværd i disse mine Hænder,
 Du gav mig disse to Nord-Kroner til en Arb,
 Og saae der i hen til mit Huses lange Tarb :
 Jeg veed du havet sat mig for dit Huus og Kirke
 En Fostør-Fader, og dens Tarb og Gavn at virke,
 Jeg kiender vel hvor høyt dig samme Kirke stod,
 Og at den kisbtes med din Sons det dyre Blod.
 Jeg veed, du havet mig med Maader overgydet
 Udaf dit Salve-Horn, og hver min Tinding pryder
 Med Kronens Sirkel-gang, hvori jeg seer op paa
 Hver Undersaattes Gavn, rundt om mit Hovet gaa.
 Her agter jeg hvor de med mig tilsammen-føyes,
 Hvor jeg fra dem og de fra mig ey kunde bøyes,
 Du kaste dennem som en Lod udi mit Skiod,
 Og gav dem Deel igien udi mit Liv og Dod.
 Vil du, ald Jordens Gud, du Himmelstke Regenter!
 At disse Hænder mig en Seyer-Krands hiemhenter;
 Vilt du at dette Sverd skal røres i min Haand,
 Og lyksom hugge los min Undersaattes Baand.
 Vilt du mit Arbe-Spiir med fleere Steene pryde,
 At mine Fædres Land jeg eye maa og nyde ;
 Vilt du gaa for mig an, naar jeg skal sætte God
 Paal hint mit Skaane-Land og spare mines Blod ;
 Vilt du de faste Slot og knegse-volded Stæder,
 Hvorinden mangen Siel om mild Forløsning græder,
 Skal gaa mig vel til Haand, og jeg med Ære maa
 Mit rette Grændse-Maal med Liv og Lykke naa :
 Du, du min Gud, skal da skinbarligen fornemme,
 Hvor jeg din Ære skal af alt mit Hierte fremme,

Dit

Dit Huus jeg bygge skal, Gudfrygtighed skal gaa
 Og med Kætfærdighed ald Dyd og Fromhed saae.
 Kom, kom, far over med, og før mig vel tilbage !
 Min Hiertesegled Gud ! og lad dig det behage,
 Alt mine Anslag ved dit Raad maa gange frem,
 Du Priisen bære skal, naar jeg bær Seyer hiem.

No. IV.

Samtale med Rygtet

Om

Den udi Lib og Død triumpherende, og nu
 hos Guld salige Herre,

Hr. NIELS JUEL, &c. &c.

Sp, Rygte, swing dig frem ! ald Verden om at fare,
 Men tøv dog lidet ! thi jeg maa dig aabenbare
 Et Erende med ald Fortrolighed og Flid ;
 Vift dine Vinger op til Flugten midlertid.
 Mit Sind det flyder om i mange dybe Tanker,
 Som Skipperen, der har mist Roer og Mast og Anker,
 Og ey har Mytte af en Streg i sit Compas,
 Men seer dog nogen Trøstudi Forhaabnings Glas.
 Mit Sind det er saa tungt, som mig en Byrde trykte,
 Min Samling og min Sands er ikke lidt forrykte,
 Naar det mig rinder ind om Verdens Ubestand,
 Og hvordan alting staaer paa Leer og Lobe-Sand.
 Den runde Jordens Klod mand mesterlig afmaler
 Paa sine Axler hengt, den vendes om og praler
 Af Kongers, Fyrsters og Monarckers Grendse-
 Land,
 Kunstrundet paa Papier med Havets deelte Band.

R e 2

Mit

Mit Sirkel og mit Sind kand endeligen satte,
 At Mester-Haanden er tilbørlig høvt at skatte,
 Som viser mig et Maal for hver Regierings-Spør,
 Hvor Havet støder paa, men ak! det er Papir.
 Jeg Archimedes (a) veed at kunde fordum tage
 En vendig Himmel-Form, og i sin Glæ-Døn bage,
 Ja, klarlig vise der Guds Giernings Vunder-Tall;
 Kunß-Stykket det var stort. Men ak! det var
 Cristall.

I Potentaters Hof af Kobber kand jeg skue
 Jord-Kloder og derhos det hvalvte Himmel-Bue,
 Planeter, Stierners Hær, hvor de om Jorden gaae;
 Men ak! Forandrings Malm, og Verden lige saa.
 Thi hvor jeg vil mit Sind oploste over Jorden,
 At skue runden om, Øst, Vesten, Sonden, Norden,
 Da seer jea, Verden har sin Vende-Kaabe paa,
 Og immerfort vil i Forandrings Tummel staae.
 Udaf Bestandighed slet ingen Ting jeg finder,
 Hvad Hænder giore kand, hvad Magt og Klogkab
 spinder
 Til æwig muret Dærn sig selv at hegne ind,
 Det kaster Tiden om, tit som en Hvirvel-Vind,
 Tre Monarkier seer jeg fordum prægtig stode,
 Som op med Bælde til ald Verdens Trusel groede,
 Hvor

(a) Archimedes havde gjort en Sphæram eller rund-formig Kugle og Glas, hvorudi Planeters og Stierners Løb og Bevægning med utrolia Kunß og Forundring kunde sees. Hvorom iblant andre Claudius in Epigram:

Jura poli, rerumque fidem legesque Deorum,
 Ecce, Syracusius transtulit arte Senex, &c.

AS (6c9) 52

Hvor er nu deres Magt? og Pragt? hvor blev den
af?

Lagt øde, tramset ned udi en æwig Grav.

De Hoved-Staeders Taarn langt under Jorden
dukker,

Som før mod Skyen stoed, og Tidens Grav tillukker,
Med Græs og u-fiendt Steen og Tider-samlet
Gruus,

Hov-Muure, Kæmpe-Been, Palladser, Mand og
Muus.

De syv Forundrings-Verk, som Verden fordum viiste,
Og snart ved Guddoms Haand og Himmel-Gierning
priiste,

Horfaldne ligger nu, bortstøved, sunken ned,

Foruden Keysning i Forstyrnings Evighed.

Dyb-sørgende jeg seer, hvor Verdens Blandings
Alder,

Som tærer af sig selv og efter Haanden falder,
Hvor Hovmodts Fyr-tsyn den anstikker udi Brand,

Bed Krigens Luer at Blod-sole Land og Vand.

Hin kaade Hersts-Magt sig her og der indtrænger,

Som Ret og Billighed bag Nyggen trodsig slenger,
Og bryder Grendse-Maal, Trods æwig Forbunds
Pagt!

Spyd-Stagen giør sig Ret ved Overvold og Magt.

Des seer man Aladseler og Skrog af faste Stæder,

King-Mure sprengt, ja Konst og Love, gode Sæder,

Samt Kirkens Fred ud Landflygtighed at gaae,

Med tusend Grædere, der Christi Kors har paa.

Jeg skue, hvor jeg vil, paa Verdens store Nunde,

Allt faaer jeg tusendfold Forandring at begrunde

Udi det Skygge-Berk, som ved hvert Hyeblit,
Mig forekommer med saa meget selsom Skit.
Hist holdes Bryllup, og der spilles, danses, quædes,
Og neste Doren hos en Hammer-Viise grædes,
Hist trodser nogle, som har Brod og Rigidom nok,
Hist quider een af Sult sort-hungret Armodss Flot.
Hist render Tusende paa Lykkens Hest, og reyse
Sin Flagre-Fane høyt, og over andre kneyse;
Her ligger Ti for Een, som Modgang ud har slidt,
Hvis Lykke Awind har reent af sit Hierte bidt.
Hist seer man Tusende til Verden nogen fodes,
Og her Jern-klaedde Maend i Tusend Tall at dodes.
For alt det, som har Liv paa heele Verdens Øe,
Er intet, intet, som kand hielpe for at doe.
Fra Kroned Scepter-Mand og til den ringe Hyrde
Er samtlige lagt paa den Synde-Gold og Byrde:
Fra Dronninger til dem, som malter deres Faar,
Beed Døden ey Forsiel, men til dem alle gaaer.
Om jeg paa Havet en Skibs-Reyse vilde gisre,
Mit See-Kort bruge, og i Flyde-Bognen kiore;
Og Stromme-fort gaae hen, hvor Bolgen meest er
kaad,

Med Geyles-Flugt saa vit, som Verden den er vaad.
Om nu Columbus (b) og Americus (c) de kunde,
Samt Magelan (d) og Drack (e) mig deres Skib
forunde,

21

(b) Christophorus Columbus sed i Genua, seylede Ao. 1492
ud med 3de Stibe, fandt den nye Verden, som det gemeenlig
faledes, nemlig mange tilforn u bekjendte Lande, og kom igien
med meaqen Niadani. Thom. Farelisoul: Thuan: hist. Lib. I.

(c) Americus Vesputius Ao: 1507 landt Mexicam og andre
større

At flyde Verden om, og vittigst leede op,
 Fleer Ledemod til den saa gamle Verdens Krop.
 Om der end Sølv og Guld af Jorden kunde flyde,
 Foruden Arbeyds-Evang, og Havet kunde flyde
 Saal Perle-riig een Strom, som u-skatterlig floss,
 Dog findes der iblant den algemeene Død.
 Og, om de Øer, som lyksalige beskrives,
 Jeg end i Sigte sikk, og mente der at trives,
 De fræbelige Kaar og Dødens Regiment
 Er ogsaa gængse der udi hver Element.
 Jeg gruer! alt mit Haar det reyser sig, og Hiertet
 Det klapper, og mit Sind er qvisset ud, og snertet
 Af mange Tankers Frygt; jeg gruer for det Hav,
 Det falske Hav, som og er Dødens Lobe-Grav.
 Nu lader det sig i Blif-Stilhed deylig male,
 Og Solens Straaler paa sit Bliants Dekke prale,
 Der ankrer tusend Skib, hver som en Konge-Brud,
 Og deres prægtig Seyl ved Søelen rører ud.
 Nu stinker det, og fra sin Afgrund heftig fører
 Sin vrede Bolge-Trop, der hart ad Himmelten rører,
 Bestyrket af en grum Skye-sværtet Himmel-
 Storm,
 Som ald Naturen gik fra sin Foreenings Form.

Nr 4

Hist

siere Lande, som af ham blev kaldet America. Maff. Hist. Libr. I. Voss. de Scient Mathem. c. 42.

[d] Ferdinandus Magellanus seylede til Americam A. 1520, og fandt der det beromte Sund, som af ham blev kaldet Fretum Magellanicum, og derefter mange kostelige Øer. Maff. Hist. Ind. Libr. 8. Beclan: Hydrograph. Lib. I.

(e) Franciscus Drake, en Engelsk Herremand, gjorde en Rejse Verden om med en Flode, var Kronning Elisabeths Admiral, og indtraa manne Enlande. Vid. Cambdom. Nava Britan. Moreti. Hofmanni & aliorum Lexica.

Hist seer jeg mogle naae sin Havn med megen Møye,
 Gaaer Skibbrud vel forbi ved Himplens store Øye;
 Her strander mange, som af ingen Nedning veed,
 Lemlested, druknede med Skrig og Uselhed.
 Her seer jeg Seyl og Mast og Roer i grummen Bolge,
 Som en Skibs-Mesteren har længer kundet følge;
 Her er u-hielpsom Brag, og der en Anker-Land
 Slidt fra sit Tov, og bidt sig ind i Havets Sand.
 Hist seer jeg Luer sig alt meer og meer at tænde,
 Som den Tre-forked Gud man agted ind at brænde
 Udi sin Flyde-borg, det vand-rig Element,
 Og have baade ham og Fiske-Riget skændt.
 Her seer man Damp og Rog med Lynn-Ild og med
 Torden,
 Som Havet var med sin Natur et Fyr-Sted vorden,
 Hvor Ild var Mester, og Neptun, den Sagle-
 Skæg,
 Sig fælte bag en nys Fyrstukken Bolge-Bæg.
 Her lader det, som flux var Domme-Dag for Dorre:
 Det vaade Rige, som er Naboe med det torre,
 Gisr Jord-Skielv rundt omkring; hin grumme
 Trolde-Hval,
 Hand Isber frygtsom, at hans Vand-Huus bren-
 de skal.
 Her strides, vindes, og hist mærkelig forlises,
 Her triumpheres, der en Hob af Søen viises,
 Korsolges, splittes ad, og Havet renses ud
 Ved Dodens Luer af det Kugle-posed Krud.
 Men den, som kand derfra sin Seyer-Fane føre,
 Og sin Taksigelse til Himplen hdmygst gisore,
 Kand Doden ikke dog paa nogen Stilstand troe,
 At hand jo sidder ham i Hælen paa sin Skoe.
 Det

Det er saa gammelt nu, at Døden daglig hvetter
Sin Drabe-Pil: Ej Stand, ej Aar, ej Kion for-
gitter;

Hand tuder Postens Horn tit fuld af Sorg og Nød,
Aa! ligesaa i Dag, at hr. Niels Juell er død.

*N*p Rygte, sving nu fort! ald Verden om at fare,
*V*læs i din Roes-Klarin med Sandhed at for-
clare

Hans Fødsel, Liv og Død (om Død det kaldes Land,
At gaae med Ere bort fra Død til Livets Land.)
Forkynd ald Verden, at Gud gab ham Fødsels Lykke,
Udaf Kiern-Adelt Blod, Guds Maade loed Ham

Med Vaabens Fadder-Skient fra Himmel og fra
Hav,

Den eene Stierner og den anden Bolger gab.
I Daabens Vand hand strax fra Skibbrud kom at
flyde

Op paa sin Frelsers Træ, hvis Bud hand vilde lyde,
Hand soer hans Fane, og blev til hans Hierte kryst,
Sit Ridder-orden af hans Stierne i sit Bryst.

Saa treen hand frem ad fort, og Herrens Maade
kiendte,

Mens hand fra Barndom til sin slibrig Ungdom rendte:
Hvor mange snubler, og kuldseyler i en Hast?
Men hand, Trods Daarlighed, hos Gud var Ans-
kerfast.

Forkynd, hvor præstelig hand efter Haanden groede,
Hvor Dyd og Lærighed omkring hans Ungdom
stoede,

Behiuulpen ved en Sial, der toeg sin Gud i Haand,
Som daglig i hans Bryst steeg til en Manddoms
Aland.

Lad den berømte Tromp endnu af Stoven tale,
Lad Ruyter, Opdam selv hans Ungdoms Kefhed
male;

Hvor hand i Tieneste for Holland modig stoed,
Og aldrig skaanede sit brave Hierte-Blod.

Siiig Verden, at hand ey op paa sin Fodsels Pude
Sov til sin Lykke, siiig, hans Skjold og Hielm hang
ude

For lutter Ere, og igien nem Ild og Vand,
Hiemhente Bærdighed for sin Person og Stand.

Alt, naar hans Konge og hans Føde-Land behoved
Hans Tieneste, hand da ti:forne saa var proved,

At man forgivesey en Titel paa ham bandt,
Men Dyd og Dvelse tillige hos ham fandt.

Gorkynd, hvor Helte-sterk og troe hand loed sig finde
I den Beleyring, (f) som er end i Folke-Minde,

Da Land-og Vand-Tog var ham begge lige kier,
Saa færdig var hand med sin Sø-bevandte Hær.

Nu faldt hand ud, og med de rappe Baads-Mænd
figted,

De sloeg paa Fienden, som et Skib de skulde digted;
De fulte deres Juel, holdt ørlig Stand og Trop,

Og løb Kat-kloede nu ned, nu Bolden op.

Jil-færdig Rytte, det er ey mit Sind at gisre
Dig Ophold, eller at Historier udføre.

Den Store Friderich, hvis Baaben himlen drev,
Hand kiendte Juel, og ham udi sin Maade strev.

Blæs

(f) København's Beleyring A. 1658 og 1659.

**

Glas op med fulde Kiest,
nu er det Tid at blæse,
Sa Verden høre kand; Men, hvo der lyster
læse;

De finder Øsger nok, hvor Slicht kand læses i,
Lad din Tromvete-Lyd kun skingre frist og fri.
Tag Ordre dog udaf Kong Christian den Hemte,
Alt man ey sige skal, at du det beste glemte;
Det er Monarken dog, der ved hver Lyd, du gør
Af din Basune, som den største Ære bør.

Hans Geyer-Baaben og hans Omsorg uden Lige
For sine Riger, de bør allersørst at stige
Blant Kongers Ære op, saa folger Juvel derhos,
Og flettes ey sin Lov og velfortiente Roes.
Lad Rossten nu herpaa igennem Lusten skære,
Alt, hvad den blæse skal, er kun Triumph og Ære
Udaf forleden Krig, (g) da Kongens Flode vandt,
Og Laurbær-Krandsen om Juels Hoved evig bandt.
Thi Belt ham aldrig sit paa sin Skum-vaade Side,
Og paa sin Have-Hest ad Bolge-Marken ride,
Der jo i vente var lykselig Geyer nok,

Thi Himlen stedse med hans Hierte var i Flok.
Har giennem, og giv Alt op paa de Øster-Strande,
Ssg i hver Belte-Bugt og de Vand-ringet Lande,
Som den sig vender paa, du finder Godspor der
Udaf den brave Juvel og Kongens Ledings-Fær.
Spar Navnene udaf de kiekke Svenske Helte,
Som udi Beltet med ham ofte spændte Belte,
De forud er bekjendt: Een Deel de lever brav,
Een Deel beordred hand i Belt en Ære-Grav.

En

Endeel hand førte og med hoveds-Mænd og Knechte,
 Med fangne Skib, enddog de vidste brav at fegte,
 Og, om de tabte end, var dog den Ære blant,
 At Seyer-Binderen fey Mand en for sig sandt.
 Men, om i Kisge-Bugt du hastig end vil føge,
 Der er de Ting, som kand Trompetens Klang forsge:
 Det varme Blod, som da udtappedes i Strand,
 Og Purpurfarvede vor Stevens Klinte-Sand,
 Er ævig Seyer's Tegn; hvoraf og Verden kiender
 De Palmer, som vor Juel af Fiendes blodig Hænder
 Udvristede med meer, end dristig Helte-Mod,
 Og ydmygst lagde dem ned for sin Konges Foed.
 Monarkens Baaben de og egentlig tilhørte,
 De Skib, det fangen Folk, som Juel i Havnen kørte
 Ved Kongens Hoved-Stad, de blev udi hans
Spiir

En Soel-klar Ædelsteen, og Juel en ævig Ziir.
 Den Maade, hvormed hand af Kongen blev antagen,
 Der hand af Soen kom, og Fienden var afslagen,
 I Hast en siges land, den var saa stor og rig,
 Og hans Fortjeneste og Kongens Hierte lig.
 Dog hortes aldrig Juel til egen Noes at tale,
 Og af en svækig Hals sin Gierning ud at gale,
 Hand med en modig Mund sin Seyer aldrig sang,
 Men git saa jevnt, som det var aldrig ham engang.
 Hand gav enhver Forlov at bryste sig og sige,
 At de har ene lærdt den haarde Kunst at krigé
 Med grum Stortalenhed, saa længe Tungen gaaer,
 Blodt op i lekker Viin, men er dog siden Faar.
 De tumme Tonder gior i Stormen største Brummel,
 Den feye Krigsmand gior bag Øvnen største Tunnel,
Den

Den frygtsom Bonde-Hund hand hidsig bælde vil,
 Den støver meest, som mindst tor lade Trojen til.
 Den brave Hr. Niels Juel sit Bram-Seyl aldrig forte
 Blant Stue-Snak, og ey i Præle-Dognen fioerte;
 Det var jo nok, at hand git frem til Erens Top,
 Og af Indbildings Wind ret aldrig blæstes op.
 Og fortelig: Hans Liv var Erlighedens Billet,
 Ham selv i alting ligt, i hvor det blev fremstillet:
 Udi sit eget Huus var hand en Engle-Mand,
 Hans Frue derfor har hver Dye fuld af Vand.
 Hand var for sine Born en høj-forsynlig Fader,
 Der mange overgit i store Elfe-Grader,
 Men Ere-Krandsen, som hand dennem efterlod,
 Gjor Liv i dennem og i deres Afkoms Blod.
 Enhver er vitterligt, at Troefasthed den boede
 Med Danneshed udi hans Bryst, som op af Nede
 Var gammel Erlighed, hans Ord var Ja og Nej,
 Hver kiendte, at hans Haand og Mund de svigted ey.
 Og det, som Kronen er paa Manddom og paa Dyder,
 Guds frygt, som alle Ting hos Mennesken bepryder,
 Var i hans Himmel-Siel med sligt et Stempel
 sat,

At den han regnede for u-statterlig Skat.
 Ja den Guds Kierlighed var alt hans Hiertes Styrke,
 Der Alderdom faldt paa, og fanged an at tyrke
 Hans røde Bedser hen, og Døden vilde nu,
 Som sidste Fiende, staae al efter Haand paa Tru.
 Da var hand u-forsagt, og blev endnu en Kiempe,
 Fort i Guds Harnist, som var Skud-fri til at dempe
 De sterke Pile, som der faldt paa hannem an,
 At hand, Trods Helvede! blev ikke Dødens Nan.
 Hand

Hand favned Christi Kors, og mandeligen stridte,
Guds Aland hans Siæl dertil med kraftig Tro beredte,
Saa hand ved Christi Død sig ud fra Døden rev,
Men Siælen i Triumph hos Gud indhimlet blev.

* *

Hop Rygte, far nu fort ! saavidt som Solen render,
Og sine Straaler ud til Jordens Øvægning
sender ;
Lad intet hindre dig, far om ved Nat og Dag,
Bestyrk Trompetens Lyd med Sandheds reene
Sag.

Har op til Himlen at bestierne dine Vinger,
Tag dem, som Himlens Pas, imedens du dig svinger
I Luften, hvor du vil, at alle høre kand,
Du blæser for en Danst Navnkundig Seyers-
Mand.

Den Store Søe-Helt Jucl, hvil Roes du skal kund-
giere,
Og med Triumph hans Priis i din Basune føre ;
Thi hans Bedrifter kand i lige Orden staar
Med alles, som med Roes har faaet Søe-Kronen
paa.

Far om, og hviil dig ey, thi Himmelten vil ikke,
Hans brave Navn udi Forglemmessen skal stikke ;
Tag derfor Hr. Niels Juels hver Tid og Sted i
Agt,
Og set saa om hans Grav en æwig Ære-Bags.

No. V.

Paa-Skrifter,
Som findes udhuggen i den Salig Herres me-
get

get kostelige og kunstige Epitaphio udi Holmens Kirke i København, saa vel under Hans Bryst-Stykke, som 8 Navnkundige Søe-Slag, hvilke Hand enten som Admiral præselig haver bestridet, eller og som Hosveds-Mand og General, under Guds Forsyns Dye, med udødelig Seyer, sin Konges Vaaben til evig varende Berømmelse og ald Verdens Forundring, saa lykkelig, som mandhaftig haver udført.

Under Hans Bryst-Billede.

Htaae Vandring-s-Mand, og skue en Søe-Helt an i Steen!

Og, er du selv ey Flint, ør da hans døde Been;
Thi det er hr. Niels Juel, hvis Marv og Been og Blod
Med fyrigt Hierte for sin Konges Ere støed.

Hvis Mandoms Drifter i saa mange Søe-Slag
Staaer,

Og giennem Hav og Luft og Land med Ere gaaer.
En Mand af gammel Dyd og Dansk Oprigtighed;
Af Ja og Nej og hvad man got og ørligt veed.
Hans Sædel den er hos Gud, hans Been i denne Grab;
Hans Navn i Minde, mens der findes Vand i hav.

I. Under det Søe-Slag ved Næsland Ao. 1659.

Da København var belejret.

Het var, da Svenskes Magt ald København omspendte,
Og snublendes i Blod med Storm til Kronen vendte,
Da saae Kong Frederich den Tredie, at Juel
For Skud, Granater, Sværd og Ild ey gik i Skul.
Søe-Kantens Volde blev ham den Tid anbetroede,
Neptun og Mars de var ham begge gode;

Nu

Nu saldt hand ud, og slog paa Fienden digt til
Lands
Nu stoed hand Stormen ud, nu foer hand ud til
Bands.
Blant Kongens Flode, hvor hand Skibet Svanen
førte,
Og ved Rose-Sand omkring med Sverrigs Søe-
hær førte,
Og indtil Wismar drev! som Mænd de Danske
stoed,
Og blant dem Hr. Niels Juel med meer end Love-
Moed.

2. Under det Søe-Slag for Gulland,
Alo. 1676 den 1 May.

Golt Øster-Søe, og bliv et øvrig-varigt Minde
For Kongens Baaben, og kræv Gulland selv til
Bindes,
Hvor kiel og brav og from du Hr. Niels Juel for-
nam,
Den Tid hand beyled til det Amaloniske Lam.
De Kugler, som hand til din Fæstning overkaste
Med Lue-Binger, var kun som Soldat at haste
Og blusse lidet, for at faae din Ricerlighed,
Men, der du nægted den, da blev hand syrig vred.
Og under Ild og Baal og Brand begyndt at larme
Imod de Svenske, som med Hierte, Blod og Arme
Forfigte vilde dig med Magt og Herre-Skiold;
Det hialp dig ey; thi Juel hand toeg dig dog med
Vold.

3. Un-

3. Under det Soe-Slag ved Bornholm
Alo. 1676 den 7 May.

Juel de Seyer - Seyl for Gullands Fæstning
hid sed,
Og dem i høye Raae til Kongens Ere trid sed,
Strax Binden ynskelig med Seyers-Palmen git,
Indtil hand ved Bornholm et Anker-Stade sit.
Med næste Dag-Skær sit hand udi Syn og Sigte
Den Svenske Skibs-Hær, fuld af Mænd, der lysted
figte,

Igiennem hvilke Juel sig twende gange slog,
Endstisont de To for Een med Magt imod ham
droeg.

Paa begge Sider var der Mod og Manddoms Hierte,
Hver før sin Konge stod blandt Lyn-Ild, Død og
Smerte;

Dog vilde Gud, at Juel Sse-Kronen fulde faae,
Og ind i Kisge-Bugt med Priis og Ere gaae.

4. Under det Soe-Slag under Øeland
den 1 Junii 1676.

Ju mindes, Øeland ! der at Søen om dig brændte,
Og Nordens Floder du vel fra hinanden fiendte,
Da Tromp og Juel og Creutz og Uglafue
bræd,

Som Himlens Torden-Ild kom udaf deres Skib.
Da Skibet, Kronen, sprang med Creutz i Luft og Lue,
Med meer, end tusend Mand ; dog loed ey Uglafue
Sin Tapperhed , men bandt med Tromp frimodig
an ;

Juel stoed da ærlig bi, som hand var altid van.

S

Til

Til Ugla saae sit Sværd , det store Skib at brænde,
 Og fire andre gaae den Danske Flot til Hænde,
 Da romte hand udaf den blode-blandet Strand,
 Og Juel hand holdt sig her , som en fuldkommen
 Mand.

5. Under det Søe-Slag ved Raalberger-Hede
 Åo. 1677 den 1 Junii.

Den kiekke Juel sik og Hr. Siöeblad digt i Knibe,
 Der hand med elleve Søe-prægtig Orlogs-Skibe
 Fra Gottenborrig vil med Bindens Undest gaae
 Igennem Belt, hvor Juel med Ti ham passed paa ;
 Og undfik hannem med Cartovers fulde Skaale
 Af Dod og Dræbe-Flid ; men Siöeblad stod at maale
 Ham Skaalen fuld igien med Magt og ald For-
 stand ;

Men Juel bemestred ham dog i det stolte Vand.
 Selv Siöeblad med sit Skib, der brav hand havde
 fægted

Blev fangen, Hem dertil af Floden sig bemægted,
 Hr. Juel og bragte dem ind i Monarkens Havn,
 Til hans Søe-Vaabens Røes , sig selv til øvigt
 Navn.

6. Under det Søe-Slag udi Kjoge-Bugt.

Åo. 1677 den 1 Julii.

En Maaned løb fun hen fra Siöeblad hand blev
 tagen,
 For Horn, en Søe-Guds Helt , af Juel blev ogsaa
 slagen
 I Kjoge-Bugt, enddog hand heftig slog igien,
 Som Hoved-Admiral og Sverrigs fuldtroe Ven.
 Juel

Juel paa Tre Skibe blev forpligtet til at stige,
Gud styrkede hannem for Monarken og hans Rige;
Saa lyned hand med Ild og Torden - Kuglers
Evang,

Alt Femten Skibe Horn forlored af sin Rang.
Tre tusend Fanger med tolv hundred Død og Qveste;
Tre hundred Danske blev kun død og Lemme-leste;
Ja uden Skibs Forliis Juel dette Søe-Slag vandt,
Guds Finger til hans Røes selv Seyer-Krandsen
bandt.

7. Under det Søe Slag under Lante-Rügen,
An. 1678 den 7 Septembr.

Den Seyer-Rige Juel endnu med Floden seyled,
Og til flux meer Triumph hand for Monarken
beyled;

Den fiendtslig Flode hand dog ey i Sigte faaer;
Den var fast reddelos, og bedte sine Saar.
Til Rügen midlertid paa Ordre (ved Guds Øye,
Som saae hans Sinds Compas og redelige Moye)
Hand vender Kaasen, hvor der under Ild og Damp
Blev Landgang gjort med en saa brav og blodig
Kamp.

De Danske ved Guds Haand og Juels Død-fulde
Torden,

Behiertede gif ls slog Fienden til Norden
Og Flugt, saa Rügen da til Hænde Kongen gif;
Og Juel sin Palme der med Held og Ere sik.

8. Under det Søe-Slag ved Calmer-Sund,
An. 1679 den 9 Julii.

Som Loven, der er vagt og vred sit Rov opsgør,
Saa Juel, hans Love-Mod heroist Dyd forsger.

Hand Sverrigs Flode seer, og ynsker hiertelig,
 At den engang endnu i Fægt vil give sig.
 Men alle Seyl og Roer og ald hans Omhu ikke
 Kand bringe den til Stand, den vil ey meer i Strikke,
 Men gif ad Calmer-Sund, dog efterlod en Lax (*)
 Som blev erobret, og gif Juel til Haande strax.
 Til Gulland gif hand da fem fiendtlig Skib' indhente,
 Hvoraf hand Nogelen, et prægtig Skib, opbrændte.
 Saa luktet Gud i Laas den blodig Krig og Strid,
 Hvor sig Juel har gjort beromt til æwig Tid.
 (*) Er et Svensk Skib, som kaldtes Laxen.

Danmarks og Norges Indbyggere indføres
 saaledes talende udi en Taksigelses Sonnet eller
 Klinge-Ruum ved den Salige Herres
 Grav.

Gar vel da, Herr Niels Juel, din Sial er i Guds
 Hænder ;
 Vi staer med vore Born og Aflom ved din Grav,
 Og takker Gud, som dig Liv, Lykke, Seyer gav.
 Til Kongens Vaaben vi det Leve-Lys antender
 Ved din Hukomelses Forfriskning Mand fra Mand,
 Saa længe Skibe skal beseyle Havets Vand ;
 Ja, mens at Solen de Tolb himmel-Tegn berender,
 Og Havet Kilde-Spring igien nem Jordens sender.
 Du Siale-løse-Krop, i Been ! du brave Alse !
 Som Kiempes-Scener, der var sunde, sterke, ræske,
 Tilforn sammenbandt, Tak, tak for hver en Dag,
 Og hver Minut, I har forsøgt Nordens Sag !
 O ! hviler sodelig, I skal Fortlaring faae,
 Naar Jesus setter Dyd den ævig Krone paa.

AS (625) SS

No. VI.

Barsel-Brev

til

Lands-Dommer Christopher
Bartholin

in Majo 1696.

Bed Justiz-Raad og Landsdommer
T. Reenberg,

Sortornes ey, fornemme Ven,
Jeg mørkner eders Trappe,
Og undrer ey, I seer min Ven,
I Peder Bierings Kappe,
I valdte selv mig denne Dragt,
I soor med Haand og Tunge,
At naar min Kone sit udlagt
Sin Tien Maaneds Unge,
I ville komme hiem til mit,
Ja meere Fadder være,
Omfiskindt hun en Hermaphrodit.
Til Verden skulde bære,
Contracten er, at ingen skal
Mig Fadder-Gave give,
At jeg i blant de Stores Tal
Præfiscine land blive.
Thi tenker naar I seer mit Bud,
Det gielder mig et Gilde,
Jeg for Papa skal legges ud,
Saa nødig som jeg vilde,

SS 3

Det

Det kostet mig vel god en Hest,
 Ja springe maa toe Stude
 Til Foster-Moder, Degen og Præst,
 Til Amme, Børne-Klude,
 Hvis jeg ey var i ægtestand,
 Jeg kunde sagt forgylde,
 En anden ørlig Bondemand,
 Der lod sig gierne skynde,
 Saa er jeg uden Knur og Murr,
 Ey Sorg jeg skulde tage,
 For Son og Datter, men paa Snur,
 Min hat jegkunde drage;
 Ney skulde jeg ald den Fortræd,
 I Stykke-viis optælle,
 Som Faders Titul fører med;
 Jeg slet mig skulde qvælle,
 Thi snarere I telle skal,
 Den store Chams hans Jorde,
 Ja Generalens Capital,
 Og Lindens Seede-Gaarde,
 Ja sige for, hvor mange Maend
 Mabastians hun savner,
 Hvor mangen fyretyp Mars Svend,
 Sin vier und zwankig savner,
 Hvor mange Tøffer København
 Forleden Vinter bragte,
 Hvor meget sidste Fastelavn
 Benedien oplagte,
 Hvor mange Syge legges Lig,
 Af Apotheker-Krukke,
 Hvor mange gange Kerken sig
 I Alfar Heede dukker,

Kort

Kort sagt, til denne Tale kand
 En Sommers Dag ey strefke,
 Thi hvo kand telle Havets Sand,
 Rom's Helgen, Verdens Gælle.
 At komme til min Text igien,
 Jeg inderlig vil beede,
 I, som min Høj-Fornemme Ven,
 Mig trøste vil og glæde,
 I spørge vil, naar skal det skee?
 Paa Mandag, som skal komme,
 Hun skal for Presten sig betee,
 Thi glæder sig hans Lomme,
 O! maatte jeg den samme Dag,
 En Daler Lybst udgive,
 Til Kiste, Seil og til Beslag,
 Jeg lystig vilde blive,
 Jeg Himlen vilde sige Tak,
 Og mig lykselig regne,
 Om jeg udi min Almanak,
 Saaledes kunde tegne:
 I Mandags blev Charlotte fød,
 I Mandags blev hun Christen,
 Mens inden Tisdag var hun død,
 Og er nu lagt i Kisten.
 Vel er det sandt, med Fryden vil
 Vi vore Poder plandte,
 Dog er det vist et Borne-Spil,
 Der deres Død forbandte,
 I hvad som skeer Hr. Bartholin,
 Til Sorrig eller Glæde,
 Vi smage maae den gode Vin,
 Og førstig Gane væde,

I ville vel, og ey forsmaae
 En slet og ringe Spise,
 Thi jeg skal suarlig finde paa,
 En Compliment at viise,
 Og sige jeg er Enke-Mand,
 Jeg skal det bedre gisre,
 En anden gang, naar Konen kand
 I Kiskkenet sig røre,
 Imidlertid jeg raaber paa,
 Min Dreng! lad Glasset fylde,
 Fye mig, om nogen skulle gaae,
 Edrueelig bort fra Gilde,
 Ved Vinen da, som smukke Mænd,
 Vi geistlig vilde snakke,
 Saaledes dog, at Didrichsen,
 Os love skal og takke,
 Vi prate brav og tale vist
 Om alle Façulteter:
 Om Paven er en Antichrist,
 Armenius en Rietter,
 Om Saxon Spiegel-Moder er
 Til vores Danske Love,
 Om jeg en Sag kand gisre skier
 Med Guld og gronne Skove,
 Om store Ludovici Magt
 Har flere Mænd lagt øde,
 End dem Galenus haver bragt,
 Med Medicin til Dode,
 Om jeg er ey en Nar og Giek,
 Jeg saa med Niim mig plager,
 Misbruger Pen, Papiir og Blek,
 Ja vist, jeg Afskeed tager.

Mit Brev var skrevet, Lyset tændt,
 Og Lækket var i Lue,
 Men borte var min Compliment,
 Til eders smukke Frue,
 Jeg hende skulle vel i sær,
 Med andet Brev a parte,
 Som nu omstunder Moden er,
 Med Billighed opvarte,
 Hun vel og meriterer det,
 Men hvad ! Meriter regne,
 Et Riis-Papir ey skulde slet
 Tilstække dem at tegne,
 Det faldt for tungt , jeg bedre kand
 En Bon til eder skrive
 Med Reverentz , en Bedemand
 For mig I vilde blive,
 Som Den af Huiset være Folk,
 Min Giest hun vilde være,
 Og giore (thi saa siger Folk)
 Mit ringe Huis den Ere,
 Dog glemmer ey , det ringe Ord,
 At hun forgives agter,
 At finde Kaas paa Lyndrups Gaard
 Hos mig en slet Forpagter,
 Hvad som bestaar i Bok og Mik,
 Hun skal mit Bidne være,
 At hun deraf saa meget sit,
 Som en kand skielig bære,
 Jeg hendes allermindste Knegt,
 Skal føre saa min Tale,

S s s

Skal

Med allerdybeste Respect,
 Som Frankrig fand afmale,
 Mit Ansigt jeg til Jorden ned,
 Vil butte digt og skrabe,
 Og Courtisanen, som I veed,
 La Cour vil ester abe,
 Clement min God skal sette net,
 Paa Tablatour og Noder,
 At ingen skulde sige det,
 Jeg var en Landsbye Broder,
 Ja jeg med saadan Juurlighed,
 Madame skal fremfore,
 At ingen Mand i Herredet,
 Mig det land eftergisre,
 Jeg af Astræa tigger Ord,
 En Engel en Gudinde,
 Den Titul, hun vist af mig faar,
 Kand jeg mit Forset vinde.

No. VII.

Til

Oberste Werner Parsberg.

Bed Justiz Raad og Landsdommer
T. Reenberg.

Sin Hilsen her med Haand og Hod,
 Jeg kommer frem at fore,
 Og veed jeg vist, I er saa god,
 Taalmodig mig at høre,
 I selv kand tenke noget nær
 Den Ting, jeg har at at bede,
I selv

I vilde komme til mig her,
 En Aftens-Mad at æde,
 Da skal I see min Kone har
 Det artig lært at regne,
 Det første Tal, hun kiedte var
 Et 6 Tal ret at tegne;
 Et Stykke blev forleden Mat
 Udtegnet, skal jeg sige,
 Hvad Facit blev, da vider, at
 Det var en liden Pige,
 Den samme er udi min Agt,
 Til Kirken at hen føre,
 Paa første Mandag, der en Vagt
 Med Gud i Daaben gisre,
 I derfor en fortryde vil,
 Min Bon til eder falder,
 I vilde være Bidne til,
 hvad Præsten Barnet falder,
 Og staar udi vor Ritual,
 Hvad I er Barnet pligtig,
 Som Præsten eder sige skal,
 Den Sag er vel saa vigtig,
 Om det behager Gud, at hand
 Forælderne bortfalder,
 For Fædderen sit sin Forstand,
 Og Barnet kom til Alder,
 Om det da kom til Salling hen,
 I der og skulde være
 I vilde da (det Gud afvend)
 I Troen hende lare,
 Maar Præsten har forrettet sit,
 Og Tienesten sig ender,

I vil-

I vilde folges Hjem til mit,
 Og nyde hvad Gud sender,
 Jeg Eder dog af Venstabs Pligt
 Advare vil og viise,
 At alle Ting er tarveligt,
 En slet og ringe Spise,
 Som Verten, er hans Tractament,
 Paa Bondeviis og Moder,
 Enfoldig slet, dog det vel meent,
 Som hos en Landsbye Broder,
 En Suppe-Kaal, en grønsalt Gaß,
 En roget Ore-Tunge,
 Kjød, Pølse, Fleſk, en hækket Moeß
 Tilreed af Lev og Lunge,
 En Steeg udaf min Faare-Stie,
 Det beste Lam af alle,
 Og stander Fiorden mig vel bie,
 Med Giedder eller Skalle,
 I Sted for Terter og Confect,
 Jeg lade skal frembære
 En Spege-Børste Lispunds Begt,
 Min Unge Moe til Ere,
 Om vi ey os med denne Kost,
 Til fulde kunde møtte,
 Vi med en Kavring Smør og Ost
 Vel skulde Vinden sette,
 Saa slages fuld og tappes op,
 Af min Taarmaaneds Endé,
 Jeg med en Balbirks Pæle-Stob,
 De Skaaler vil begynde,
 Det holdes ud paa Aftenen,
 Derhos vi qvæder Viiser

Om

Om Axel Vldrich Verlandten,
 Svendfeling, Langbeen Riser,
 En Ling, om mueligt er, jeg bad,
 Jeg vilde mig bonhøre;
 Et lyftig Sind, et Hierte glad
 Til mig i vilde fore,
 Og tenker paa, her er den Sted,
 Hvor Jeg blev fød og baaren,
 Hvor eder Bugge blev tilreed,
 Og Svæbe-Klæder skaaren;
 Thi kaster bort alt det, som kand,
 Bekymring eder give,
 Om Havre-Sæden, fælle-Land,
 At ploye, saae og drive,
 Om Dre-Kisb og Heste-Sal,
 Om Rug vil gaae i Penge,
 Om Hæste, Stedsmaal, Sagefald,
 Om Bonden hart vil trenge,
 Om eders Piger ere troe,
 Ey Meel og Malt bortgive,
 Om Jer ey i Fred og Roe
 For Borgerne af Schive:
 Mey slager disse Tanker hen,
 Og eder lyftig gisrer,
 Den Time kommer brat igien,
 Der Sorgen med sig forer,
 Naar disse Dage gaae forbie,
 Jeg ene da tilbage,
 Med Længsel og Melancholie,
 Mig selv i hiel maae plage,
 Vel siger Presten, at vi faar
 Bilsignelser og Lykter

Med

Med Ørnenene, men selv jeg maa
Hornemme, Skoen trykker,
Til Amme, Skole, Stromper, Skoe,
Min Udgift sig forsøger
Hvad er jeg? paa min sande Troe
En ret elendig T.

No. VIII.

Til

FRIDERICH JUUL,

Bed Justiz-Raad og Landsdommer

T. Reenberg

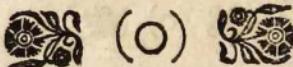
I vide, Hysfornemme Ven,
Hvad dette Brev betyder,
Da jeg forleden, nu igien
Til Barsel eder byder;
Det smørter mig det gisr mig vee,
At jeg min Ven u-mager,
Kun for et u-munderet Kree,
Som mueligt mig anklager,
At jeg er ey faa fix og brav,
Som Næsen min beskriver,
Thi frygter jeg mig for det Lav
Blandt dem, hvis Næse lyber,
Kand vel en Pige-gjorer gaae
For dygtig Svend og sikker,

Skiout

Skisondt hand en Prove torde staae,
 Med twende Fridericker,
 Mey hand den Titul ey kand saae,
 Dog naar min Kone klager,
 Hun sit ey Son, jeg svare maae:
 Det er som Guld behager,
 Hvi skal jeg giøre den saa viis,
 Der ikke veed saa lige
 Hvad Maalaet er til Sanct Denis?
 Nok er, jeg er ey Pige,
 Ja kunde den, som lidens er,
 De Fattige forgyerde,
 Bor min, som Faders Titul bær
 Til Otte, det forskyldes,
 Alt I, som en medlidens Mand,
 Et Vidne vilde være,
 Hvorledes en Pygmæus kand
 Og Faders Titul bære,
 Paa første Søndag venter jeg,
 Min Giæst I vilde blive,
 Paa daglig Kost, og Fisk og Steg,
 Og andet Guld vil give
 Thi Mandag, Guld mig bedre det,
 Skal Verden saae at høre,
 At jeg for min Udygtighed
 Kand ikkun Piger giøre.

Indhold
Over den Ottende Samling.

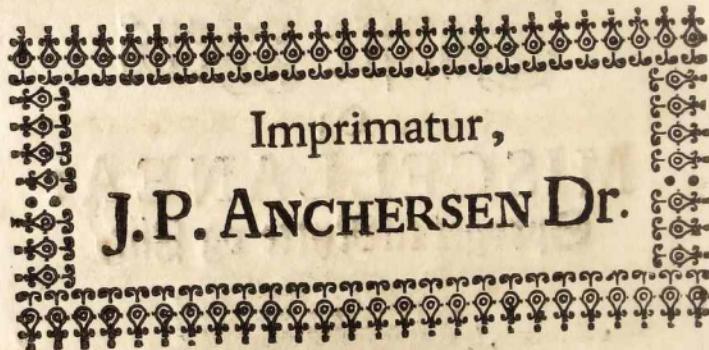
No,		Pag.
I.	Første Anhang til Kong Christian Vtes Ledings Tog, ved Th. Kingo	559
II.	Gæ-Slaget den 1ste Junii 1676 ved Th. Kingo	596
III.	Hans Majests. Gudelige Tanker for hand landede udi Skaane, ved Th. Kingo	605
IV.	Samtale med Nygået om Hr. Niels Juul, ved Th. Kingo	607
V.	Nogle Paaskrifter paa hans Fpita- phio, og under hans Bedrifter ved Th. Kingo	618
VI.	Barsel-Brev til Lands-Dommer Christopher Bartholin, ved T. Reenberg	625
VII.	Til Oberste Werner Parsberg ved T. Reenberg	630
VIII.	Til Friderich Juul, ved T. Reenberg	634

Klende Wind
til en
S a m l i n g
Af smukke
Danske Vers
Og
MISCELLANEA:
Sproget til Nytte og Ziir,

Befordrede til Trykken i
R J D B E N H A V N,
Bud det andet Oplag udi Hans Kongel. Ma-
jestats privilegerede Bogtrykkerie.

Imprimatur,
J. P. ANCHERSEN Dr.

ÆS (639) SE

No. I.

Anden Anhang

Til

Den Stormægtigste Monarchs

Christian den Femtes,

Konge til Dannemarke og Norge, &c.

Ledings=Dog,

I disse Trende Høst-Fiske-og Sæde-Maaneder

1677.

af

Th. Kingo.

Augustus.

 vor glad og frydefuld oprandt den Morgen-
rsde,

Da Høste-maaned slet sin Kurv med Som-
mer=Grsde
Indsamled, om endstiont det regnede og
drsb,

At undertiden mand bag Axetraben frsb.
En Høst, en deylig Høst vor Norden dog formaatte,
Der Døgne løbne var to gange ti og otte, (*)
En Høst, en Konge-Høst, vor Dronnings Lives
Frugt
Var lige den Tid moed og af sin Stamme plukt!

Et 2

En

(*) Den 28 August.

En Høst, en Seyer-Høst, en Høst af idel Ære,
 Som og i Ævighed skal Ærens Minde bære:
 Thi samme Dag og Ejd Princesen spiret frem,
 Og tog i Norden fat paa Arve-spir og Hiem,
 Da kæmmede sin Mank den ædle Gylden-Løwe,
 Og blant de Norske Field ræt viiste frem sin Probe,
 Hand brælede og beed med Svenske Bisrn og Ulv,
 Og kappedes om hvo der skulde kyse Gulv.
 Gud veed hvordan det var! Men som vi nu kand vide,
 Da fanged Dronningen og Hand at sammen stride:
 Hun for sin Konge-Sæd, Hand for sin Konges
 Navn,
 Og begge Deele faldt med Lyst i Kongens Favn!
 Hun sit sin Bugge fuld af ævigt Haab og Glæde,
 Og Kongen saae med Lyst en Skold-Mse frem at
 træde,
 Hvis Fødsels Dag og Stund i Almanakken staar
 Med Kongens Ære og med Fiendens Blod og
 Saar!

September.

Du Nordiske Monark, du Dvd-Kompas og Krone,
 Du Efterretning for hver Mand der er paa
 Throne,
 Du Hjerte-middel-punkt, som midt i Norden staar,
 Til hvilken hver vor Livs og Lykkes Streg hengaar!
 Den Høst en kunde dog dit Konge-Sind fornøye,
 Du derfor vilde flux i Fiskens Bolig pløye,
 Og probe hvad for Fiss dit store Belte-Hav,
 For Kongers vide Garn i Fiske-Maaned gab.
 Du lodst i Gylden Raa det slappe Seyl ophidse,
 Som svangred blev af Vind, og peeb udaf sin Tridse,
 Du

Du dermed lige lod til Lante-Rygen staa;
 Som efter Ynske i din Bold og maatte gaa !
 Den Svenske Koenigsmark sin Konges Mark qvitered,
 Som var en tid lang laaut, og den til dig levered,
 Af hvis Forfædre den med Ere vundet blev,
 Da Forste Waldemar den Heden-Sverm fordrev,

October.

Mens, ret som du med Lust i Marken Meester spiller,
 Og Fienden til sin Frygt og Flugt med Ere
 driller,
 Da høres der med Hast en Tiding udaf Søe,
 At Dronningen er svag og nær paa Triin at dse,
 Hielp Gud ! Jeg mægter ey, at skrive hvor forandred
 Dit Love-Hierte blev ! hvor dine Tanker vandred
 Med din saa viide Siel ! Men Hiertens Kierlighed
 Dit ivrige Gemyt strax til din Dronning breed.
 Du gif igien til Seyls, samt Prinds Georg ! Jeg
 gruer

Naar jeg den farlige Seylads i Sindet skuer !
 Min Haand den rister saa jeg nev kand føre Pen,
 Og Sindet færdigt er for Frygt at daane hen !
 Det Stib, som haver Navn udaf den Salig Herre,
 Din Fader Frederich, det keysed du at bære
 Dig i sin Ficale-Fauvn, der kiender og enhver,
 Hvor gierne Faderen sin Son paa Armen bær.
 Men, Sæde-Maaned, O ! hvad havde du i Sinde ?
 Hvad Anslag havde du lagd op med Storm og Vinde ?
 Hvad forbund havde du med gruine Belte-Band ?
 Hvi var ald Lusten som en storme-blandet Strand ?
 Her veltes Prinds Georg ! og maal for Volgen dukke,
 Som for sin Fiende vel er ellers spotst at bukke !

Hver Bolge truer med en Død og Dødsens Frygt,
Hver Suse-Wind har Magt, at gisr' en Biis for-
rykt!

Her hveger Landsens Haab og Fyrste paa en Smakke,
Som maa i Storme-Vand og Dødsens Fare flakte!
Van Osten blæser ud! ach! i det grumme Hav!
Hans Sygdom var en Storm, og Vand hans Død
og Grav!

Du, Konge, midlertid sagtmelig maatte taale
Hvor Belt, din Eiener-strøm, imod dig torde vraale,
Hvor Havet reyste sig, og stod som i en Ild,
Og her en Bolge var trods-modig, vred og vild!
Den Regne-fulde Luft med grumme Skyer muded,
Saa hart og hesselig Nord-veste-kulen tuded,
Og sorte Sky paa Sky, med slige Pustes-ild,
At Dødsens grumme Magt paa hver en Bolge
fled!

Det sterke Kabeltov, den heged Hampe-Sene,
Var fast i Anker-ring, som sine Jerne-Grene
Nedkasted ydmng til den Afgrunds føle Bund,
Og mægted ey et Hæft at faa i nogen Grund.
To store Anker smak! og intet kunde holde
Imod de skrydendes opblæste Bande-volde!
Det tredie kom ud! som med tvæ-haged Klo,
I Dødsens dybe Grav for Liv og Krone grov!
Det sit omsider sat! Jeg troer det kunde finde,
Alt hele Danmarks Liv, du Konge, var der inde
I det Bel-turend Skib! Guds Haand greb sat der
paa,
Alt hver Mands Lyst og Liv skuld' ey i Belt forgaa!
Tak, tak, aldmægtig Gud, som Kongen vilde spare,
Du kiendte ene selv hvor uskatteelig Bare

Der

Der inden Borde var, din egen salved Mand,
Hvis bedre Verden ey har haft, ey have kand :
Tak for vort Konge Huus, som du hver Dag benaader
Med Seuer, Ere, Born, og frelser udaf Baader,
Maar Baader hoyest er ! Lad frem ad Rigets
Gavn

Og Kongens Ere gro i Jesu sode Navn !

Opstift :

Paa det Anker, som, næst Guds naadige Haand,
var i den hæftige Storm Kongens Frelse , hvilket
i Guds Tempel , til et ævigt Taksigelses-
Minde, bør at opphænges :

Gud holdt paa mig, og jeg holdt CHRISTIAN den
Femte,
Der en fortviled Storm i Øster-Søe Ham klemte,
To Rigers Liv og Død paa to Hær-Hager laa,
Jeg derfor ævig her skal til et Minde staa.

No. II.

Taksigelse til Gud, samt Lyk-Onske
Til
Hans Kongel. Majest. til Danmark og Norge,
&c. &c.

CHRISTIANUM V.

Vaa de tvende Victorier til Soes,
Som han ved Hr. Niels Juel Ridder og Admiral &c.
Bekom den i Junii og den i Julii Anno 1677.

Fremsat af E. E.

Hver Draabe Blod, som er og rinder i mit Hjerte,
Beveges udaf Onske og trækkes udaf Smerte,

Til 4

Til

Til Guld vil høre mig, at Kongens Magt til Lands,
Maa saadan Seyer faa, som Floden sik til Vand.

Hop Tanke, Sind og Siæl, op Hierte, Mund og
Lunge,

Gud hErren Zebaoth utallig Tack at siunge,
Som selv har draged ud for Danner Kong i Strid,
Hans Vaaben signet og bevaret ham med Flid;
Gud kand ey lide det sig nogen vil ophøye,
Den Stolte maa her ned, mens med et naadigt Øye
Anseer sin Salvede vor Konning CHRISTIAN,
Som vel er Arv-Monark, men dog hans Underdan.
Hans stolte Fiender, som ham tænkte strax at drive,
De maa først tage Flugt, til Nør for hannem blive,
Slig stor Belgierning den skal aldrig slaaes i Glem,
Men skal for Borne-Born forkyndes frem og frem,
I Fior in Junio den Første af den Maanet,
Guld Svenskens Flode gav et Slag, saa den laa
daanet,

Det gandske Samfuld Alar hans Skibe pløyet ey
Meer Øster-Søen, der ey kiendtes deres Vey.
I Alar paa samme Dag opbogned hand af Dvale,
Da tænkte gammel Gield vist engang at betale,
Fra Gottenborg hand sneg sig giennem snevren Belt,
Bred Søbladt Admiral, en brav og tapper Heldt,
Hand gif foruden Flag, at ingen skulle kiende,
Hans store Listighed, men hand igiennerende,
Med Orlogs Skibene, som var i Tallet Ni,
Og meente uden Told saa at passere fri;
Men Gud os Lykken gav ved Juul som paa ham paste,
Og kom i Gabet, der hand ville giennem hæste,
Hand

Hand dapper udaf Mod og hurtig af Forstand,
 Beviste det hand var en Dansk oprigtig Mand,
 Der ingen Admiral saa frygtet, at hand torde
 Med sine Danske Folk jo klemme ham omborde,
 Thi bar hans Helte-Navn ey nogensind at dse,
 Saa lange Verden staar, og Skibe bryder Søe.
 Hand slog den Svenske plat, erobrede fem Skibe, (a)
 Samt Søebladt i Person, og der hand vilde knibe
 De mindste fire da strax priste goden Wind,
 Og flydde hver for sig med et beengstet Sind,
 De blev adspredde da, som Sancte Mortens Katte,
 Den ene Cursen hid, den anden did hensatte,
 To Galliother (b) og en Brander bleve dog
 I Flugten ham til Pris det var et herligt Tog.
 Den første Julii, Guds Sabbats-Dag hin bolde,
 Her Juel vist tænkte Gud at ville hellig holde,
 Hvis Svecus fnyzend Vred en anden Kirke-Bon
 Ey ham da ville lærde af hans Canoners Drom.
 Hand kom og meente, hand nu havde Kraft og Evne
 Guldkommeligen sligt igien at ville hevne,
 Hvis Juel ham havde giort paa første Junii,
 Og revangere det paa første Julii,
 Hand ringde Ottesang med Orden af hans Stykker,
 Hans Psalmer mældte Kun om Døden og Ulykke,
 Hans Prædiken den var om det fortalte Faar, (c)
 Som kom til Dansens Hjord, nys og forgangen
 Aar.

Et 5

Dem

(a) Admiralte paa 60 Stk. Galmer Castel paa 74 Stk.
 Hav Fruen paa 46 Stk. Brængels Vallast 44 Stk. Engelen
 Gabriel 50 Stk. (b) Venus paa 4 Stk. og Diana paa 6 Stk.
 (c) Evangelium var paa samme Søndag om det fortalte
 Faar.

Dem ville hand igien med deres Graade hente,
 Samt Gulland med sit Lam og fullest for dets Rente
 Alf nestbortvigte Alar, thi havde hand i sær
 Ved firetusind Mænd med fuld og brav Gevær.
 At kaste paa et Land med Ordre der at tage,
 Sig Bonder Heste, samt omride Landet fage
 Med Sværd, med Mord og Brand at presse Ren-
 ten ud,

Dog glemte det, 'at hand en sagde først hielp Gud !
 Mens er det ogsaa ret, at mand i Strid vil drage ?
 Paa Herrens Hviledag kand sligt vel Gud behage ?
 Staar det en meere fast, som hand ved Mosen bød ?
 At den skal visslig dse der Sabbats-Hvilens brød :
 Vist staar det endnu fast, Guds Øsfter aldrig famler,
 Hvor sterk at Fienden end til Ondskab sig forsamler,
 Thi har Gud Zebaoth saa været ham imod,
 At dette havet kost hans beste Hjerte-blod.
 Vel mueligt, at een sig imod mig torde sætte,
 Og sige : Paa den Dag har Juel først yppet Trætte :
 Mens siug mig var det en vor Øre der i Brynd
 Bar falden, den hand hialp, var dette derfor Synd ?
 Om een paa Sabbats-Dag kom til mig i min Stue,
 Og meget haardelig begyndte mig at true
 Paa Livet, sandelig jeg vist det første Stod
 Paa hannem voede, for hand mig Halsen brød.
 Thi har den dappre Juel sit Folk encourageret,
 Den Prædken, sagde hand skal være refuteret,
 (Med Guds Hielp) denne Dag, ja denne Kirke-
 gang,
 Den skal hand ende vist med Graad og Jammer-
 sang,
 Lad

Lad os med freidigt Mod tilsammen ikkun ringe,
At Hovet, Arm og Been, ja Siel fra Krop kand
springe,

Høymessen sang hand da paa gamle Danske Troe,
Hand læsde dem en Text af hvilken de ey loe.
Hans Prædken lydde saa : Hør Svecus ey forvendte !
At du kandst vores Faar igien saa til dig hente,
Thi denne Fløk du har er Yingel af de Faar
Som forдум blevet tabt for Tre og Tredve Alar, (d)
Vel har jeg nogle Faar forleden hendt tilbage,
Mens nogle fleere stalt du mig nu lade tage,
Thi du paa Veiden her est kommen til mig ind,
Du slipper ey saq ud foruden revet Skind.
Til Hiorden sagde hand : Har I det ey fornommen
At eders Hornet Art af Dannemark er kommen ?
Thi bliver derfor Dansf, omvender eder snart
Til eders Danske Slegt og gamle Fædres Art.
En Væder faldes Mars, (e) halvfierdsindstive Horne
Og Fire bar hand stolt, kom flux bland nogle Torne,
Som stak ham i hans Skind, den hialp vor Floris
brat
Hen under Danskens Haab, bsd Svenskens gode
Nat.

Der Julius fornam (f) Mars ville først sig give,
Til denne Danske Hiord, da ville hand og blive,
Hos Juel, for Navnet skyld hand ydmig gjorde sig
For Bielcke, som ham tog fra Svensken mandelig.
Mens

(d) År. 1644 erobrede Svennsten med Hollændernes Hjælp
paa Colberger Heyde nogle Danske Orlogsb Stibe. (e) Det
store Skib Mars serde 77 Cannoner. (f) Julius Cæsar mid
60 Cannoner.

Mens Dragen hand blev sky, (g) thi tog hand til at
rende,

Og kom i Hengedynd, der kunde sig ey vende,
Dog blev hand hiulpen snart fra dette Raserie,
At hand til Danskens Hjord kom lykkelig og fri.
Den sterke flyvend Ulv (h) hand kom i samme Fare,
Hans Søster Charitas, som før og var i Skare
Med samme svenske Flok, hun sagde: Kom med mig!
Og hialp ham ud, at hand til Juel forsyet sig.
Saturnus (i) bister sterk hand ville fra sig stange,
Og hidsig stodte paa hvem hand først kunde lange,
Thi smeltes des hans Fit i hannem, hand blev død,
Hand stanger ikke meer, ey heller fræver Brød.
Hver ørlig Hyrde lod da sine Hunde (k) slippe
Blant Svenssens heele Hjord, thi tog den til at hvippe,
Og splittede sig ad, fleest viste Bagen frem,
Og satte Kumpen op at ville bisse hiem.
Betengsted Löven (l) blev af nogle store Hunde,
Der napped i hans Skind, at hand det føle kunde,
Herr Dreyer slog dem løs, de beede hart som Skam,
Thi gav hand sig og laa saa stille som et Lam.
Der at Hieronymus (m) slig Slutning har fornomen,
Hand blev saa bange som en Hare blir for Trommen,
Hand løb til Malmøe der at ville redde sig,
Ham fuldte Calmar (n) did paa Hælen hastelig.

Mer-

(a) Dragen med 63 Canoner løb paa Grund i Risgebügt.
 (b) Den flyvend Ulv kom paa Grund under Skans, forde 56
Canoner, blev tagen af den forige erobrede Svenske, men nu
danske Charitas. (i) Saturnus paa 64 Stk. saak ved Etess-
vens. (k) Forstaæ Styk Runglerne. (l) Den Svenske Löve
paa 51 Canoner. (m) Hieronymus paa 71 Stk. tagen paa
Malmøe Reede. (n) Calmer paa 66 Stycker sammesteds for-
brendt.

Mercurius (o) som en sterke Heede kand fordrage,
 Hand flesy den samme Ven, og saae sig en tilbage,
 O flygtig Broder ! her skal du dig ey saa sno
 Her er du kommen i Laboratorio,
 Hvor du skal blive tam og artigen fixeret,
 Ja Kongen selv har seet, hvor du her blevst figeret,
 Det var en herlig Kunst som mangen ikke veed,
 Og aabenbarlig giort paa Malmes aaben Reed.
 Hwo vil Mercurii Fixation benægte,
 Saa Mund-sterk ingen er, at hand sligt kand forsøgte,
 Ey Hieronymus, thi der hand dette saae,
 Hand raabte : Mester, ach maa jeg med eder gaae,
 At lære denne Kunst kand jeg en meere due,
 Saa kand jeg pruste brab at Ilden den skal lue,
 Thi blev han tagen an , hand gif som til en Dansk,
 Og giorde allersorst et Aurum Fulminans. (p)
 Mens Ealmar kom i Brand , strax der mand Ilden
 tendte
 Til slig Fixation, og ned i Grunden brendte,
 Thi frygtet Griffven (q) sig , hand lob med storste
 Fart,
 I Qveeg-Sand satte sig , der staar hand vel bevart,
 TreMalke-Taar gif og (r) til Danske Hiord heel spage,
 Ja did end ogsaa kom den lille grønne Drage, (s)
 Purzionello (t) hand til dette Selstab og
 Gif, samt et fuldet Lam (u) at meere denne Flot

Tre

(o) Mercurius med 66 Stykker, paa Malmes Reed erobred. (p) Horsta, gav Danske Losen. (q) Griffven, en Advis Jagt paa 8 Stykker, strandede for Malmes. (r) Tre Proviant-Slike. (s) En Advis Jagt paa 8 Stykker. (t) En Advis Jagt paa 4 Stykker. (u) En munderet Skude med 50 Svadater, at lasse i kand.

Tre gresselige Diur (r) Ildsprudende som Drager,
 Ophrendte sig saa de en meere Ont aarsaget,
 De Haar, som druknede, mig end er ubevist
 Men dette veed jeg Juel ey mindste Lam har mist, (y)
 Hvad Juel alt haver giort, jeg ikke kand beskrive,
 Hand teede sig en Helt, den Noes bør hver ham give,
 Hans Ere spredes ud, den hele Verden om,
 Hvor Juel har været selv, og hvor hand aldrig kom,
 Hand har i Kirke leedt den Svenske Hiord og Glode,
 At Sverrigé derved er intet vel til Mode,
 Bel har jeg Boger læst om Dannemark, dog fandt
 Jeg ey i hundred' Aar hun før slig Seyer vandt.
 Juels Broder, Baron Juel, som stod i Fjor sin Probe,
 I mandig Ridderispil, hos vores Gyldenløve,
 Da Gyldenløv i Strid med Norges Krigsheer
 drog,
 Og slog de Svenskes Magt, samt Vennersborg
 indtog,
 Hand med sit Elogie Raad sin Tapperhed og viiste,
 End her i dette Slag, hver Søe-Helt hannem priiste,
 Fra et til andet Skib hand foer om paa en Jagt,
 Med Kongens Myndighed, Autorite og Magt.
 Hand satte Mod i hver, bad dennem mandig fegte,
 Ja dersom nogen var som ville nu vanslegte,
 Fra danske Mandighed, den var ey Ere værd,
 Thi fegtet en og hver heel tapper usorserd.

Saa

(r) Tre Svenske Brandere forbrent udten nogen Effect
 (y) Guds synderlig Raade var det, at en en Baad i den dan-
 ske Glode blev mist, der daa den Svenske Glode var Orlogs-
 Skibe 36. Boharter 12. Brander 6. Og vores Danske Glo-
 de derimod ikkun var: Orlogs-Skibe 25. Avis 4.
 Brander 3. Var saa den Svenske Glode med smaa og store
 22 sterkere end vores.

Saa seyld hand omkring midt i den største Fare,
 Og hvor det haardest galt sig ikke ville spare,
 Sin danske Trofasthed har hand og denne Dag
 Heel Ridderlig bevist, til Kongens Velbehag.
 Thi skal dig Himlens Guld, for alting tillagt være
 Priis, Styrke, Magt og Kraft, Taksigelse og Ere,
 Som Kongens Fiender har saa vældig nederstødt,
 Der paa din Hviledag dit tredi' Bud har brodt.
 Saa hevner CHRISTIAN sin Satig Far-Fars
 Skade,
 End gronnes Kongens Ord, som Aarons Kieppes
 Blade:
 Til Lykke tusind gang du mægtige Monarch,
 Augustus frem og frem lev i dit Dannemark.

No. II.

Til

Doctor Hans Bartholin.

Bed Justitj-Raad og Landsdommer

T. Reenberg.

Hee Bartholin, see, Hiertens Ven !
 Her neden for din Trappe,
 En Philosophisk Zions Svend,
 En Lutheraner-Kappe,
 Med Brochman, König, Kromayer,
 Hand svanger monne gange,
 Og meene for enhver i sær
 En Paaskrift at erlange,

At

At hand ret laudabiliter
 Har standet ud sin Prøve,
 Gaa hand i Verden her og der
 Impune maae sig øve,
 Det seer vel og, ja seer hand brat,
 Fentanges høyt at stande,
 En lang Peruqve, en stor Cravat,
 Det sættes skal i Bande,
 Omsider naar Kong CHRISTIAN
 En Christian vil skrive,
 Hand af en fattig Peder kand
 Hr. Nicolaus blive,
 Hand da som Ridder kiempe vil
 Mod Paven og Geneve,
 Og aldrig, medens hand er til,
 I Fred med dennem leve,
 Dog spørger hand med Billighed,
 Et Manden dog af Læbe,
 Hvad havet hand at giøre med
 Studenter Kap og Krave,
 Lad Saul sin Faders Æseler,
 Lad Skipperen sin Skude
 Kuns passe paa, Forpagterer
 Paa deres Kist og Studie,
 Og sov enhver vel fædelig,
 Paa egen Seng og Dyne,
 Hvis ingen vilde bryde sig,
 Med πολυπραγματούη,
 Sandt nok, dog maatte jeg der an,
 Omfiondt jeg skriver ilde,
 Og giøre mig til Bedemand,
 Gaa nødig som jeg vilde,

Personen, som jeg skriver om,
 Har lært min Son at tale
 Det Sprog, i hvilket store Rom
 Ald Verden lod besale;
 Men hand, som fattig Bias, bær,
 Hvad hand i Verden eyer,
 Og naar Minerva larrig er,
 Hans Pung Qvintiner veyer;
 Thi er det en hans Far og Gavn,
 At holde sig for lenge,
 Udi det dyre København
 At slide sine Penge;
 Derfor hand bad, om muligt vat,
 Jeg vilde med ham skrive,
 Hand tilig kunde giøres klar,
 Og Attestatus blive.
 Jeg svarte strax, som Sandhed er,
 Jeg snart ey kunde kiende
 En Mand i Byen, derfor det
 Ey havde Ben, ey Frende.
 Det ikke mueligt være land,
 At nogen tænke kunde
 Paa mig, som er en Landsbye-Mand,
 Og gammel Hyde-Bunde.
 Ja sagde hand, jo vijselig,
 Der er de Bartholiner,
 Vil en af dennem hielpe mig,
 Jeg høyt paa Lykken triner:
 Jeg hørte tit ved eders Bord
 De Bartholiner nævne,
 O! vilde de, som de formager,
 Og dertil haver Ævne!

uu

Jeg

Jeg ofte mig erindre kand,
 Ronda jeg maatte kraale,
 Naar I med Sielleschougaards Mand
 Har drukket deres Skuale.
 Hand alt ved sin Begiering blev,
 Og lod mig for sig tale,
 Og sig med et Forbedrings Brev
 Udi din Gunst befale.
 Nu lover jeg med Haand og Mund,
 Hvis du mig vilt bønhøre,
 I min Callender samme Stund
 Dit Navn jeg skal indfore,
 Hos Kield og Knud, du skrevet staar,
 To hellige saa bolde,
 Den Dag jeg skal, hver aarlig Aar,
 Hoytideligen holde,
 Jeg veed hvad Ende Fæsten faar,
 Min Preest jeg skal indlede,
 Som ret andægtig med Godtaar
 Skal Ønsker for dig bede.

No. III.

Lyttekning

Til

Kong Frederich den Fierde,
 Da Hand trædde til Regieringen.

Sak da, du blinde Død, og siig, om du kand tale
 Med din Ormstungen Mund; siig, om din Piiil
 kand prale,
 Om

Om du end vor Monarch gif paa med Hiertes Stod;
 Trods dig! Kong Christian den ste dog blev død,
 En heel død; thi hans Liv i Christi Lives Aare
 Bar slet udødelig; du det en kunde saare;
 En halv død, thi hans Magt og Arve-Regiment
 Blev intet udaf dig, du visned Skifting! Fiendt.
 Den cronet Pelican hand aabned fun sit Hierte
 Mod Himmelnen, og sit alt, hvad hans Siel begjerte;
 Men hans Kron-Arving stoed i Lys, der Hiertet
 brast,
 Og faste Skindsel paa din gamle Myrde-Gast.
 Til Lykke Frederich den Fierde, megen Lykke!
 Gid Himlens Konge dig fast paa sit Hierte trykke,
 Som Indsegel, der en fra hans Maade-Stempel
 gaaer,
 Men fast indelsket i hans Maade ævig staarer!
 Guds Kirke glæder sig og Rettens Soel tillige;
 Til Lykke med den Arm, hvormed du vil bekrige
 Hver Zions Fiende, og forsegte Nett og Dom,
 At Bold og Uret dog omsider fastes om!
 Til Lykke! Lykke stee Kong Frederich den Fierde!
 Gid Herrens sterke Haand selv reyse Muur og Gierde
 Om Kongen og om hans høyliglig Monarchie,
 Som Himlens Øye dog har havt sit Forsyn i!
 Byd, Himmel, Jord og Luft og Ild og Vand at blive
 Hans Vornede, som maa ved dine Ordre give
 Hans Verv til Land og Vand i Leding og i Fred,
 Knyt Hierter sammen med i trofast Enighed.
 Lad alle Fienders Raad og List og Magt forsvinde;
 Lad ald Subtilighed, som Kloge Hierner spinde
 Mod Kongens fredelig Natur, Vanlykke saae,
 At de, som Spindel-Bæv, nedstodes og forgaae.

Æ (6, 6) SE

Leg, Himmel! leg din Kraft med Naade, Styrke, Ere,
Til Kongens Liv, og lad ham æwig for dig være,
At snart hand ogsaa maa ved Himplens Naades
Soel
En Arving favne paa sin høye Konge-Stoel!

No. IV.

Grav-Skrift.
over
Hans Excellence den Høybaarne
H E R R E,
Hr. Christian Gyldenlöw,

Ger hviler Danner-Helt, hin brave Gyldenlöve,
Fod og opfostret til at staae mod Døden Prove,
Udi den grume Mark, hvor Mars med Ild og Blod
Uddeeler Seyer til sin kielke Kiempe-Noed.
Her lagde hand sit Sverd; thi Døden i hans Hæle
Med Hinderlighed sig paa ham vilde sticke
Udi hans Fødeland, hvor den hans Bane spandt;
Men Gyldenlöve dog i Døden Seyer vandt.

No. V.

Til Skibet Printz Frederich.
Som lykkelig afløb fra Banke-Stokken ved
Holmen i København, den 4 Dec. 1686.

Bles op, Nord-West, og lad sig Vandene forhsye
Op til en lyksom Maal, lad nu din puster playe

Det 19

Det store Vester-Hav, saa Bolgen bolstre maa,
Og brede sig saa smukt ved Holmens Havnes

Aae.

Klar høye Himmel op, Printz Frederich vil seyle;
Her ligger en, som til hans store Navn vil beyle,
Et Skib, et Jomfrue-Skip, der aldrig haber Mand
Paa nogen Bolge fort; nu vil det ud fra Land.

Dog uden Princens Navn vil det ey til at seide
Ud fra sin Banke-Stok, det vil ey til at ride
I Havets Bolge-Mark, for det saaer Ere-Navn
Udaf saa brav en Printz, saa vil det ud i Havn.
Saa skyd dig da saa sagt ud paa den slibrig Bolge,
Du kunsterige Skib, Printz Frederich vil folge,
I hvor du Bolgen skær udi det vilde Hav,
Trods Fiende, Klippe, Rev og Bolgens Veltes

Grav.

Gud selv fra denne Tid din Styre-Mand skal være,
Dit Anker, dit Compas, din Lygte vil hand bære;
Guds Hierte-segled Printz, vor Frederich skal
staae,
Som Mandoms Speyl, hvor du skal om i Sæn

gaae.

Dit Ere-Flag, dit Seyl, din kronet Mast, du fører,
Dit Skyt, som Torden-viis den hule Luft omrører;
Dit Sæ- og Strids-Folk, som vel modig er til
Sinds,
Skal sige, du bær Navn af Nordens beste Printz.

De Fattiges udi Odense-Hospital
 allerinderligste og underdanigste
Suk og Sogning
 hos vor Allernaadigste Herre og Konge.

G stormægtigste Monarch ! nest Gud vor Lyst og
 Glæde !
 Forlad mig, at jeg i dit Konge-Skiid maa græde,
 Og øse der en Strom af Vand og Siale-Bey,
 Som vælder udaf Nøds u-solet Jis og Sne,
 Som har brudt ind udi de arme Lemmers Senge
 Udi vort Hospital, og vil dem snarlig trænge
 Fra deres Leye ud, om Naade-Straaler ey
 Optser det Jise-Bierg, saa gaaer de deres Bey.
 Hvad Bey ? Gud trofste det ! hvad Bey vil de vel tage
 Til nogen Verdens Hielp, som mange Ålar og Dage
 Sin Hod ey haver sat paa nogen Verdens Sti,
 Men langs i Korsets Dynd sig daglig ælter i.
 Her ligger en, som sig i Sengen aldrig vender,
 Om hand ey løftes af en andens hielpsom Hænder,
 Om Huset gik i Brand, saa maa hand brænde med,
 Saal har de lange Verk ham bundet til sit Sted.
 Her hviler Een, der er kun ligesom en Skygge,
 En Been-Kad, som ey selv sin Opholds-Mad kand
 tygge,
 Dog holdes Livet op, mens Døden tygger paa
 Hans Hierte, og kand dog saa seen en Ende faae.
 Her seer man Een og Fleer, der bær paa Ryg og Lænder
 De Læs af mange Ålar, hvis Dye, Fod og Tænder
 Er

Er dem til ingen Hielp, og har alt levet ud
 Hver Ven, o Konge! dig foruden og saa Gud.
 Her stratter Een, og i sin Pine stedse striger,
 Og efter Himlens Hielp med mange Sukle higer,
 Og fylder med sin Graad de Furor, som er giort
 Udi hans skrumpen Hud, der er, som Jorden, sort.
 Her hyler Een, der er saa fuld af Saar og Bylder,
 Som Job og Lazarus, og sine Sprekker fylder
 Af det, hand nærmest har, med Blæset af sin Mund,
 Og klapper for et Slik ved Tungen af en Hund.
 Her seer man jammerlig de, saasom andre Bæster,
 Paa alle fire gaaer, og ned mod Jorden festter
 Det Ansigt, som vor Gud mod Himlen havet
 vendt,
 Saa hart er Seenerne i Korsens Kiæde spændt.
 Her falder Een, som af sin Hals, som Hanen, galter;
 En anden, som et Svin, udgrynter sine Ovaler;
 Een hvidsler, hujer, slaaer; som Kalven brøler Een,
 Og skummer, banker sig til Jord, til Træ og Steen.
 I Vandet falder Een, og kand sig intet bare;
 Een anden velter sig i Quens grumme Fare;
 Hist tipper hiertet; Een vil give Alanden op,
 Fordi hand langsom har spytt Lungen af sit Krop.
 Her vaandes Een, som er de klare Speyle lige
 Af blanken Batter-Soet; hist hores andre strige
 For hoved-Berk og Bee, for Side-Sting og
 Saar,
 For Bildelse, for Kræft, for Brud i Liv og Laar.
 Dog er det deres Træssi i deres mange Smarter,
 At Gud har selv lukt op de milde Konge-Hierter;
 De har med Huus og Ly, med Senge, Oli og Mad
 Dem rigelig forseet, og giort i Korset glad.

Sa ! det som deres Sæl end meere Lyst Land gisre :
De Guds Ords Prædiken faaer dagligent at høre :
Guds Tienere med Flid til hvert et leve gaaer
Med Olien og Viin for deres Sæle-Saar.
At ! skal det komme ind ? det skal dog aldrig komme,
Jeg veed, det aldrig seer : Kong Christian den Frøme
Dg Hemte aldrig seer , den Dag skal Opgang
faae,
At Christi Ledemod skal Husevilde gaae.
Den ubarmhertige Soldat hand havet suet
End og af deres Blod, indtil hand havet suet
Saa mange fra sin Sted og Stavn for Skyld og
Skat,
Saa Christi Arme de maa misse deres plat.
Her ligger Een paa Ør for øden Gaard og Arme,
Det Gud i Himmelten og Kongen sig forbarme !
Lands-Knegtens True-Trop, som flux vil have sit,
Om Christus aldrig fil for sine end saa lit.
Hand søger noget der, hvor intet er at finde,
Sa Koe hos Kree-los Mand ; og, maa hand Byrden
binde
Paa deres Gods, som end et Stykke Brød for-
maar,
Far vel da Hospital ! gaaer ud I Arme ! gaaer.
Ney ! gaaer dog ey saa just ; jeg vil for Kongen ligge,
Og intet stamme mig for Eders Skyld at tigge,
Hans Maade er saa stoer, saa mild hans Hiertes
Koed,
Hand havet lovet Hielp, Hand er saa Eve-goed.
Forlad mig, at jeg maa mig ned i Staven boye,
O Konge ! for Din Stoel og Himmelens store Ove,
Hielp,

Hielp ! hielp de Arme, og betenk, hvad Hielp de
faær,
At det er Plaster af Din Haand til Jesu Saar!

Christi og Kongens

allerunderdanigste
og de Fattiges
skyldige Liener
Thomas Kingo.

No. VII.

Til Hans Kongelige Majestets Tredie Felt-Tog,

Et allerunderdanigst Lyk-Onske.

Gel an ! den Tredie Gang det maa paa Fienden
gielde,
Man ey et vojet Træ med første Hug kand følde ;
Man faær at bulle sig og stadig hugge til,
For hin Skye-grode Top mod Jorden bralde vil.
Det kand ey alltid gaae saa jævnt, som mange tænke,
Der føre Krigen kun paa deres Stue-Benke;
Og en Slagtordning kand afridse paa sit Bord,
Hvor Krid og Regne-Kul kand hielpe store Ord.
Det er saa saare trygt at skulke i sin Stue,
Naar Blye-Bisborne vil med Dødens Brodde true,
Og siden knense frem, og sige os, hvordan
Man skulde stillet sig opaa den Figte-Plan.

Uu 5

Det

Det er saa meget gient, imens man Suppen sober,
 Maar Hønse-Pølser man for Bosse-Kugler sober,
 At vise, hvor man land gaae lyksom paa Parti,
 Om Fienden var saa tam, som Kaal med Flest ud.
 Med Ord det ey er gjort ; Sig Fienden forbeholder,
 Hvad os de dybe Saar og Svie-Skrammer volder,
 Den hemmelige Synd gisr offentlige Stod,
 Den, og ey Fiendens Sværd, er Landets langsom
 Død.

Var kun vor blodig Synd udvasket for Guds Øye,
 Sig Sværdet skulde vel i Kongens Hænder foye ;
 Er vi kun nu forligt, og som Et med vor Gud,
 Da frygter vi os en for fleer u-lyksom Brud.
 Har Landet nu kun grædt, og Hierte-grædt at tømme
 Sin Synd af Hiertet ud, og op til Gud at svemme,
 Hvad gielder, det vi da skal Glede-Budskab faae,
 Og Kongen lykkelig sit Harnist tage paa.
 Gak, Maadig Konge ! gak ; Gud legge Haand og
 Hefste
 Paa dit retfærdig Sværd, og selv din Haand bekræfte!
 Gud lyse paa dig med sit Ansigts hellig Soel,
 Og kaste utroe Mand ned for din Haand og Stoel !
 Gak, Fromme Konge, gak ; Gud lad din Fiende bæve,
 Maar du din Lande-bod udaf hans Haand vil kræve !
 Gak, gak, det gielder paa din Lande-losen Tre.
 Al ! Du Treenig Gud, lad derved Lykke skee !

Ao. 1678 den 18 Julii.

Th. Kingo.

No. VIII.

Paa een af Klokkerne i vor Frelseres Kirke
paa Christianshavn.

Bi, Christen Sæl, mens her din Bon og Mynt
du yder;
Nor Hiertet, saa det ud som Godheds Kilde flyder
Tit dette Herrens Huns. Vær gavmild, rund og
from;
Gud Maade-lonne dig, trods Aflads Brev til Rom.
1702. Th. Kingo.

No. IX.

Allerunderdanigste Tanker og Onske
til
Kong Christian den Femtes
Sundhed,
efter et Ansted af en Feber.

Du Feber, Helbred-Tyb! hvor vel du kunde tage
Din Tid i Agt, og om i Skib med Kongen age,
Der Hand i May op paa sit store Belt omvoer
Og Belgen Storme-brudt sloeg Mast og Seyl og
Roer.
Der Havet krusede paa sit blaa-gronne hoved,
Og der blev lidet, men med vammel Uroe sovet;
Den Tid Hav-Hesten digt i Bindens Bidsel beed,
Og sandt, at Nordens Helt og Herre hannem reed.
Den

Den Tid hand snoede sig sin Herre Hiem at fse, Og Kongen ind paa Land i Vand-Bognen kste,
Da stial du, Feber-Skielm ! dig hemmelig i Land,
Og tænde Kongens Blod med en afmægtig
Brand.
Men Himlen fandt dig ud, og dig saa Huus-bild
gjorde,
At en Monarken du fleer Anstod byde torde.
Tak, naadig Himmel ! tak ; und Kongen mange
Aar,
Indtil hand hundrede med megen Lykke naaer !
Gak, falske Feber ! du Forandringsfulde Syge !
Din folde Sveed, din Brand lad andre Stæder rhge ;
Riid i en anden Puls , ryst paa en anden Krop,
End just paa den, der skal ald Norden holde op.

1687 den 9 Junii.

No. X.

Over

Frue Magdalena Margretha
Huusmand,

Hr. Andreas Günthers.

Gørkænede Natur, fast paa dit Sorge-Klæde,
Dg skul fun hvad du har af Verdens falske
Glæde;
Vask ud din blege Kind i bitter græde-Band,
Tag Dynes Sluser op for Sindets Sorge-Stand.
Du

Du har dog ingen Ting, som stadtig er at regne,
 Du eyer intet, som man dristelig kand tegne
 Med Stempel udaf ret og sand Lyksalighed,
 Der ey af hvegendes og snar Forandring veed.
 Viis Solens Ansigt frem af Purpur Morgen-Rode,
 Dog veed man ev, om jo en Ekye kand hende møde,
 Fra det hun prægtelig op paa sin Throne gaaer,
 Til hun i Vester-Band toer ud sit Straale-Haar.
 Man seer jo vel, hvor taus den Horned Maane Isber,
 Naar Jordens Høl de sig i Sove-Klædet svsber,
 Hand render i sin Kreds, og voxer af og til,
 Og i sin Speyel vor Forandring vise vil.
 Jeg troer ey Himlen har paa sin Saphiret Bue
 En straaled Stierne med saa klar en Smil at skue,
 Der jo har drukket tit af Jordens Bædste-Svamp,
 Og givet Fyer op paa den vevig Svoble-Damp.
 Jeg vil i Tanker ey den tynde Luft bestige,
 Om hvad der skeer i det foranderlige Rige,
 Hvor Torden, Blæst og Regn og Snee har Her-
 redom,
 Og verler deres Magt med stor Forundring om.
 I det urolig Hav jeg ey mit Sind og Nemme
 Vil lade flyde om, Alsgrundens skulle demme
 Min svage Flyde-Pen, om jeg paa Bredden stoed,
 Og ene Kun besaae dets daglig Ebb og Floed.
 Men jeg et lidet Gran udi mit Sind vil veve
 Af det, vi Mennisker her under Solen eye,
 Og see, om nogen Ting har Stadighed og Stand
 Af alt det, som man her lyksaligt nævne kand.
 Jeg seer ey Hoved med saa Demant-fuld en Krone,
 Ey nogen sat saa højt paa sin Enhjorning Throne,

En nogen Scepter-Haand, hvor Døden jo har lagt
 Sin Skovl og Spade hos, og truer med sin Magt.
 Jeg seer, at de, som høyt af Jette-Styrke bramme,
 Og de, som rose sig af beste Blod og Stamme,
 De bær saa mange frem af Dødens Tegn og
 Saar,

Som de kand Alhner sig opregn i tusend Aar.
 Af Rigdom seer jeg ey, at nogen sig kand rose,
 Den er som Henge-Dynd i Verdens vilde Mose,
 En ælter sig deri, der gaaer hans Kraester bort;
 Hand træller latterlig for andres Vijn og Kort.
 En grüber om sig vidt, faaer sielden Sovn i Øye,
 Og tænker, Rigdom skal ham til sin Død fornøye;
 Just flytter den sin Kaas, og hand staaer slap igien,
 Da næp hans egen Son og Datter er hans Ven.
 Lad være Rigdom kand en lyksom Stierne have,
 Og endelig sin Mand i Marmor-Seng begrave;
 Dog sover den og vel, der meer ey kunde faae,
 End kun en Navn-los Grav med gronne Tørve
 paa.

Wil jeg til Erens Høyd i Verdens Hof indtige,
 Da seer jeg, hvor de der flux op og neder stige,
 Og hver, som høvest op i Verden vinde kand,
 Hans Time-Glas dog faaer sit Maal i Esbe-Sand.
 Hvad er dog Skinhed, som sig Engle-lig ikleder,
 Og kun et Hierte med saa fort en Skygge gleder?
 Hvor ofte stryges den med Sygdoms Farver an,
 Og simules hen i Stov ved Dødens Dræb-Tand?
 Hvad er dog Sundhed, og hvad kand man noget
 bygge
 Paa den, som hver Minut staaer i Forandrings
 Skygge,
 Saa

Saa man maa frygte snart ved hvert et Blode-Pil,
Der røres ved vor Haand, at Sundhed gaaer af
Skif?

Hvor mangen vogner sund, og seer, hvor Solen agev
I Morgen-sdens Mark, der hertelig beklager,
At Aften-Stiernen har seet hannem fuld af Meen,
Af Sygdom og af Sorg, ja brudt paa Arm og
Been.

Gud eene veed, hvad os er forelagt i Veye,
Den Stund vor Legems Huus vi have her til Leye,
Vi reyser friske tit paa rette Fare-Vey,
Men, hvad os hende skal ulyksomt, veed vi ey.
En Hugl, en Torden-Sky med Bugen fuld af Lue,
Et Stubbe-Stod, en Brink og en gron-hettet Tue,
Et Vrid, en Kiep i Hiul, et hastig Svæbe-Slag
Kand giore paa vor Liv og ald vor Sundhed Brag.
Jeg intet røre vil, hvor mange Sygdoms Plager
Det usle Menniske til Gravens Kule jager;
Som, naar en hidset Hiort i en Morast er fast,
Og mange Hunde er Strik-lose paa ham fast.
Een i hans Strube ham med bidse Tænder falder,
Een anden giver Hals, og efter fleere Falder;
Een henger hannem i hans blodig Dre-Lep;
Een bider ham i Been, om end hand faaer et Skrep.
Een springer ham paa Ryg med skarpen Tand at rive,
Een anden slider, saa hans Indbold gaaer af Live,
Saa holder de ham fast med Glam og Bid og
Tvang,
Til Skytten giver ham det sidste Dødens Hang.
Saa Mennisket nu een, nu anden Svaghed prover,
Der paa hans usle Kropp sit haarde Herstaf over,
I fast

I fast u-talig Tall og uden Maad' og Maal,
Til Døden Hiertet faaer brudt med sin Dræbes
Naal.

O! Salig er da den, som vel sit Maal har løbet,
Og i sin Jorde-Serk er ind med Ere svæbet;
Som her i Jesu Troe sin Siel har sukket op,
Og faaet en Grav i Haab til Samling med sin
Krop.

Den Høyd' i himmelen, den Ere-Stæd paa Jorden
Du Gunther-Inde nu er i deelagtig vorden;
Du er nu færtforbi ald Verdens Steen og Stæd,
Og smiler Engle-lig ad denne Verdens Næd.
Har Jorden engang dig stadt ved dit ferdigt Dre;
Nu er den Tummel endt, nu kand du Jesum høre
I Himlens sode Lyst, som ey Forandring veed,
Men er alt fuld af Gud i øvrig Evighed.
Til Lykke, Salig Siel! til Lykke med den Glæde,
Hvor efters daglig dags vi andre gaae og græde,
Din Mand og dine Børn, de Kærlig Ægte-Pant,
De vel saa dybt et Saar ud i din Afskeed sandt.
Men, som din store Dyd, din kyndse Tugt og Ere,
Din Kærlighed man ey til Graben kunde bære;
Saa trøstes de, om end I her ey samles meer,
At de Dig levendes i Navn og Øyder seer.

No. XI.

Somnium Poeticum

eller

Forsamling paa Parnasso.

Æ lig gode Bording! siig mig dog,
Hvo lærte dig at skrive,

At spende hvert et Ord i Aag,
 Til Niim de skulde blive.
 Naar jeg dig seer saa Mesterlig,
 Din Digt at sammenbinde,
 Jeg slutte skal, at Rimet dig
 Vil ret med Forset finde,
 Det dig saa vel fra Pennen gaar,
 Du digter ey saa fage,
 Alt jo hvert Ord til reede staar,
 Og tage vil sin Mage,
 Men jeg, naar Ormen stikker mig
 Og i min Hierne primer,
 Vil til at efter-abe dig,
 Og giøre mig til Rimer.
 Jeg svær dig paa, jeg neppe veed,
 Tre Klim at sammen-klinke,
 For jeg har seet min Daarlighed,
 Og veed, jeg er en Sinke,
 Jeg tager flux til Spanst Tobak,
 Og kommer ud min Daase,
 Jeg setter feniten Gange Klak,
 Og hitter ey en Glose,
 Jeg rokker, rokker frem og frem,
 Dog naar jeg meest har rokket,
 Saa har dog Verset ingen Klem,
 En hugget eller stukket:
 Indsetter jeg det Ord Poët,
 Og jeg derpaa skal rime,
 Jeg strax maae slutte med Privet,
 Og ende med en Lime;
 Saa tungt og galt det falder ud,
 Som mig, saa gaaer det fleere,

xx

Jeg

Jeg sværer ved Poëters Gud,
 Jeg rimer ikke meere,
 Men Timen er dog ei forbi,
 For Verse-Ormen kriller,
 Og af en lumpen Phantasie
 Faaer jeg Poëte-Griller,
 Omfisindt mit Forsøet nyelig var
 Jeg ikke rime vilde,
 Dog vil jeg usle Rime-Nar
 Papiret atter spilde,
 Saa snapper jeg da Blek og Pen,
 Dog ofte faar i Sinde,
 At slenge Pennen atter hen,
 For jeg et Ord kand finde;
 Paa første Nijra da Timer tre,
 Ja fire vel anvendes,
 Og skal jeg Verset eftersee,
 Fortiener det at brendes,
 O Dorus! Du lyksalige,
 Hvor kunde du vel rime,
 Wel tusind Vers du staffede
 Til Trykken i en Time.
 Wel er det sandt, din frugtbar Pen
 Var uden Sands og Hierne,
 Blant Gielke var dog altid den,
 Som dig betalte gierne;
 Thi skulde Mae til Brude-Seng,
 Poëten lader trykke,
 Og med sin Elskovs blinde Dreng
 Udraaber Lykke, Lykke!
 Hvis Bruden kun med en Ducat
 Dig lover at forgylde,

Med

Med Vers og visster din Placat
 Kand Kirke-Døren fylde,
 Slaar Trommen om, og Manden dser,
 Poeten er til reede,
 Et Rimet Ere-Minde gisr,
 For Døden at begræde,
 Saa deiligt Sange-Verket gaar
 Med Hellig Geistes Klokker,
 Saa herlig du med Snak og Ord,
 Et Wis-was sammenbroffer.
 Ney, ney vor Randers-Mand med Skiel
 Sig kand deraf bermme,
 Hand skriver fast og rimer vel,
 Hvo kand vel andet domme?
 Vil Slutningen sig passe net,
 Og Resten er dog grimet,
 Det skader ey, det er ey ret,
 Naar Verset er fun rimet:
 Et lumpen E kand volde tit,
 Mand ganske Verset slipper,
 Men see den gode Mand i sit
 Det rodden E beklipper,
 Og fattes dig en Stavelse,
 Gisr Ordet til Pluralis,
 En hver sig lidet kand forsee,
 Et skrives, andet tales,
 Sæt Nomen her, sæt Verbum der,
 Ey skytte hvor du flytter,
 Du strax Poët og Riimer er,
 Og idel Vers udsprytter,
 Vort A. B. Det er jo saa rigt,
 Du dermed Phœbus twinger,

Og skal vel Pegasus ved sligt
 Dig laane sine Vinger.
 Men vogte dig for Eftersmek,
 At Verden ikke dommer,
 Dit Vers er Lapperi og Drek,
 Og Rimeren en Drommer ;
 Det hielper lidet du er giort
 Til Doctor og Magister
 Din Gaase-Pen dog immerfort
 Poete-Titul mister ;
 Lad Idioter sette dig
 Iblast de Nie Gudinder,
 Og sige du est ypperlig,
 Og en din Lige finder,
 Jeg ydermere ved det Sted,
 De kunde dig berosme,
 Jeg meen hos Fruentimmeret,
 Men Sporsmaal : kand de domme ?
 Naar Thrine, Fichen, Stine, Gret,
 I Barsel-Stuen moede,
 De siger du est fod Poët,
 Og dine Biiser fodé,
 I Coridon og Sylvia
 Est du kun ssion og flygtig,
 Du skal fortiene deres ja,
 De sige : Du est dygtig ;
 Mey Bording siig, hvor gaar det til
 Udi Minervæ Skole,
 Hvo Krandsen der fortiene vil,
 Pa Kunst og Flid maa stole ;
 Thi Hove-Gunsten gaar dermed,
 Hvo der har Venner mange,

Hand uden stem og stor Fortraad
 Sit Forsæt kand erlange;
 Men her maae svedes Dag og Mat,
 Anvendes Flid og Hierne,
 Om du kand saae den Krone sat,
 Og naae den høye Sterne,
 Alt maae paa Parnassi Top,
 Dog hvil Naturens Gave,
 Dig en tillige hielper op,
 Du snuble skal og rave;
 Det gaar dig som det Sneglen gift,
 Der Bierget vilde stige
 Og overlige Verdens Skil,
 Om hun vel havde lige:
 Hun stod sig frem sig slebte fort,
 Men da hun saae tilbage,
 Den Ven var fort hun havde gjort,
 Med vel saa stor Umage,
 Hun strax paasandt et andet Spil,
 Bad Ornen vilde fore,
 Sig udi Lusten, der hun vil
 Ald Verden overhøre,
 Det skeede saa, men der hun kom
 I Beiret og det høye,
 Bad Ornen hende see sig om,
 Og aldtig grandste nøye,
 Men i det samme falkelig
 Hand slap, lod Sneglen dratte,
 Hun falt, blev gruttet jammerlig,
 Sit arme Liv tilsatte.
 Paa samme Vis det dig kand gaae,
 Om du foruden Nemme,

Indbilder dig at kunde nære
 En ret Poete-Stemme.
 Ved disse Griller træt og mat
 Mig Sovnen overilet,
 Sov hen i Drøm, sit Bording sat,
 Som heftig løe og smilet,
 Jeg blev forbaust, ey! siger hand;
 Tag Mod, bliv ved at skrive,
 Jeg noget dig fortælle kand,
 Som dig skal dertil drive;
 Jeg mig undskyldte, men hand soer,
 Og meere mig tilskyndte,
 Og uden Svar hand tog til Ord,
 Sin Tale saa begyndte:
 Der Arebo, vor Mole-Folk,
 Bar ud Gud hensovet,
 En Sted iblant Parnassi Folk
 Blev ledig, Pladsen lovet
 Til den, som kunde rime best,
 Og vidste ret at skrive;
 Thi blev opsat en Nime-Fest,
 Hver skulde sig begive,
 Til Helicon, did Phæbus kom,
 Med Pallas den Gudinde
 At sidde Ret og sige Dom,
 Hvo Pladsen skulde vinde;
 Nu Tiden kom, og Netten sat,
 Af Phœbus og af andre
 Hans Assessores, blev tilladt,
 De Danse frem at vandre,
 Der vrimlet ind en ganske Flot,
 For sige, Millioner,

Doctores og Magistri nok,
Ja alle Stands-Personer;
Strax blev paaraabt, at hver Poet,
Som meente Vers at skrive, .
Nu skulde for Hans Majestæt
Sit Navn tilkiende give,
Og, hvo der findes dygtig nok,
I Arbos Stæd at træde,
Hand strax iblant Poeters Fløk
Erlange skal sit Sæde.
Jeg bange saae mig runden om,
Jeg maatte skifte Farve;
See! dog en Præst for Ketten kom,
Den samme Sted at arve,
Hand supplicerde med en Bog,
Hand havde sammenkrevet,
Paa Arebos Maneer, endog
Med Kongens Seil hebrevet,
Hvad meere! var af lærde Mænd
Berømmed, derfor meente,
At ingen viiste hannem hen
Fra Sædet, hand fortalte,
Da Bogen produceret blev,
Ney, svarte strax Apollo,
Hans Niim er tbungen, derfor skrib
Paa den Suplique: Nolo.
Derefter kommer Dorus frem,
Med begge Hænder fulde
Af Bryllups-Vers, formeente dem
At være, som de skulde,
Apollo tog til sin Bonet,
Med Majestetisk Mine,

Ey ! sagde hand, est du Poet,
 Og vil vort Øre pine,
 Thi bad hand Dorus gaa sin Bey
 Sit Brød med Sværd at vinde,
 Og spare Hiernen, hvilken ey
 Er skabt til Niim at finde.
 Mangfoldige med dette Svar
 Voridreve, saa jeg meente,
 At ingen nu tilbage var,
 Som Sædet tørde vente,
 Og i slig Tanke vendte mig
 Til Bording, see ! hvad skeede ?
 En anden u-formodentlig
 For Nettet sig beteede,
 Dog bad hand ey om Arboes Stæd,
 Sit eget Pund hand kiendte,
 Men vilde vel aflegges med
 En liden Krands til Rente,
 For mange Vers hand viiste frem
 I Prent og Manuscripter,
 Og de, som havde største Klem,
 Sin Fode Byes Bedrifter,
 Ney ! svarde Phœbus : skulde mand
 Saaledes Krandser give,
 Hver Læurbær-Træ paa dette Land
 Pil-skaldet skulde blive,
 Med Tiden land du saa det Sted,
 Om du forbedre vilde
 Dit Vers, som uden Artighed,
 Er kuns Papir at spilde,
 Med dette Svar git hand sin Bey,
 Strax efter kom en Qvinde

For

For Retten frem, hun uden Mey
 Vil Plads og Sæde vinde,
 Og som hun var af dette slags,
 Der artig kunde snakke,
 Hun tog til Ord og sagde strax :
 Herr Phœbus ! tak til Takke
 Med disse Vers ! jeg meener vel,
 Du som en billig Dommer
 Skal kiende, jeg med Ræt og Skiel
 I blant Poeter kommer,
 En Times Tiid jeg skrive kand
 Et hundert Vers tillige,
 Trods Kingo selv ! ney ingen Mand
 Jeg veed, som jeg maae vige ;
 Mit Rægte saa hos alle staar,
 Endfisjondt jeg er en Qvinde,
 Tør siges om mig : Hisset gaar
 Den Danske Poet-inde.
 Holt ! svarte Phœbus, holt ! hvor hen !
 Lad Verset for sig tale,
 Det sige skal, om du est den,
 Som du vil dig afmale :
 Det læstes op, endeel hand sandt,
 Hvorfor hand hende roser,
 Men laster, at der var i blant,
 Selv-gjorte Danske Gloser,
 Og sagde hand med Billighed :
 Du est vel Poetinde,
 Dog naaer du ikke denne Sted,
 Som Arboe lod her inde ;
 Hun neyede, men Phœbus bad,
 At hun ey skulde glemme

At være Øvinde-Kionnet ad :
 Omfisist de havde Nemme,
 Dog skulde de vel vogte sig,
 For Niim og Vers at skrive,
 At Verden ikke latterlig
 Skal Spot med dennem drive,
 At skrive Vers, at ride Hest,
 I Krigen modig være,
 Det stedse sommer Manden best,
 Er Øbinden ingen Ere ;
 Strax efter hende fantes Een
 For Nettens frem at komme,
 Med Bolter om det ene Been,
 Og Vers udi sin Lomme,
 Det visdes frem, nu Nettens sad,
 Men fandtes sonderrevet
 Af Bedelen, og spurdtes ad,
 Hvo havør dette skrevet ?
 Jeg, svaret hand, som tumlet er
 I Verdens fire Parter,
 Med disse Bolte Bidne bær,
 At jeg er Sandheds Marter,
 Hand fortelig erindrede
 Sin store Nød og Øvide,
 Bad Phœbus vilde sig omsee,
 Om hand det burde lide,
 Formeente sig at nyde Sted
 Hos Flaccus Juvenalis,
 Og dem, af hvilke Daarlighed
 Med rette Farver males ;
 Hver satyrist sig reiste da,
 For hannem vilde svare,

Og sagde, Herre ! skeer det saa,
 Da staer Parnassus Fare,
 At blive til et Hospital,
 Og den, som Boger trykker,
 Herefter usfeilbarlig skal
 Bereede sig to Krykker,
 Ja skal Poeten straffes saa,
 Naar hand vil Sandhed skrive,
 Al Verden til et Sodoma
 Og Barbarie vil blive.
 En grover Sinkke tænke Land ,
 Hand haver ikke lige,
 En Skalk vil kaldes ørlig Mand ,
 En Hore gaae for Pige ;
 De bablede flux meere frem ,
 Ey staante Mand , ey Qvinde ,
 Og stod det hart, at Phæbus dem
 Med gode kunde vindre .
 Hand lovde strax , hvis denne var
 Ufkyldig domt fra Ære ,
 Selv vilde hand til Tranqvebar
 En Krands til hannem bære ;
 Mercurius Befaling faaer ,
 De reene Vers at sanke ,
 Og læse giennem hvert et Ord ,
 Og sige da sin Tanke ,
 Det skeede , som Sententzen falt :
 Hand har foruden Maade ,
 Fortient at misse Liv og alt ,
 I Sted for Laurbær Blade ;
 Forbandelße blev lagt paa den ,
 Som hannem vilde give ,

Herefter Blek, Papir og Pen,
 Til fleere Vers at skrive,
 Og gisr den ikke viselig,
 Der Kniv og Gaffel giver
 Til galen Mand, hvormed hand sig
 I Kasenhed asliver.
 Hand blev forbittret, dyre soer,
 Endnu hand vilde skrive,
 Saq Phæbus og hans heele Chor
 Beskemmet skulde blive.
 Men Musæ lœ, der hand gik bort,
 En anden sees at trine
 For Retten ind, var klæd i sort,
 Med sær Gestalt og Mine,
 Var tæt med Skaller overklæd,
 En Stav i Haanden førte,
 Endeel hand til Gudfrygtighed,
 En Deel til Latter rørte,
 Et Skrif hand gav i Retten hen,
 Og bad Apollo dømme,
 Om Sehsted, Syv og Terchilsen
 For hannem burde rømme ;
 Det blev oplest, nej, svaret hand,
 Vel sandt, du haver Nemme,
 Dog fattes dig paa fuld Forstand
 Til ret Poete-Stemme,
 Hvis mine Mænd, du setter frem,
 Saaledes havde skrevet,
 Jeg havde lenge siden dem
 Fra Helicon bortdrevet;
 Og en kand nogen i din Digt,
 Den Geist og Andagt finde,

Som

Som burde sees i aandeligt,
 For Salighed at vinde,
 Hvo haver nogensinde læst:
 Toe-Benskab, vndist-prille,
 Om Spaane-Gunst og Luste-Hæst,
 Med Pige-Troen stikke?
 Men vreed blev vores Pilgrim,
 Forbandte den, som volte,
 At hand sit Hoved-Brud og Niim
 Til Fals for Verden holte;
 Og er ey Giek i Verden til,
 Som vil Poete være,
 Hand jo en større finde vil,
 Som skal hans Foster øre,
 Den ørlig Erytrophel, som
 Paa Bierget lod sig finde
 I Tanke, noget forekom
 Hos lærde Folk at vinde,
 Hand saae vel surt, da Dommen falt,
 Til hannem Skaden rekker,
 Hvad har hand for Hazard og alt?
 Kun Skroller og Chartequer.
 Endnu blev Bording ved sin Snaæ,
 Fortalte mig om fleere,
 Ney, sagde jeg, ney Bording tak!
 Nu tor jeg intet meere;
 Thi hvis jeg skrev u-tydelig
 Alt det du mig besaler,
 Ald Verden skulde falde mig
 En Skumler og Bagtaler;
 Det farligt er, mand tit har lært,
 At røre ved Poeter,

Thi

Thi de sit Foster holder lidært,
 Et egensindigt Kreter:
 Ja raade de, jeg blev ombragt,
 Og ilde kom af Dage,
 Min Krop blev vist paa Steiler lagt,
 Mit Hoved sat paa Stage;
 Omstiont jeg bad ham tie qver,
 Dog blev hand ved at sige,
 Om den beromte Danske, der
 En nogen vilde vige;
 Ja sagde Phæbus, set dig hos,
 Den ære, som bor Ere,
 Den store Mand Ovidius,
 Skal her din Naboe være;
 Men du, som hand os love maae,
 Naar du vil til at digte,
 Du dine Rime skal lade gaae
 Vel ofte giennem Sigte;
 Hvad? sagde jeg til Bording da,
 Jeg troer, at Phæbus primer,
 Vil nogen tage denne fra,
 At hand er Mester-Rimer!
 I samme Stund og Øyeblit,
 Jeg vognede, mig tyktes,
 At Sovnen var vel sad, jeg sit,
 Dog Hovedet forryktes,
 Thi fandt jeg mig twiblraadig slet,
 Om jeg vel torde være
 Min Drøm bekjendt for Ting og Ret,
 Og skjende manges Ere;
 Jeg meente ney, men der jeg ret
 Betenkte, hvad jeg drømte,

Jeg

33 (683) 33

Jeg u-forsørget blev, og det
Ugudeligt ey domte;
En svare vil, at den jeg her
Ey for Poet vil være,
Hand from, gudfrygtig, ærlig er,
Maa dog i Fred ey være,
Men hør, hvad kommer det herved,
Du haninem Titul giver,
Af Fromhed, Dyd og Erlighed,
Vel an, jeg underskriver,
Men siger du, hand er Poet,
Og høyt paa Bierget klyver,
Jeg skal standhaftig negte det,
For svære paa, du lyver,
Det skader ey at du mig fand
Med bedre Føye sigte,
At jeg som dadler anden Mand,
Selv veed dog ey at digte;
Det gives Magt: men dette jeg
Af Slibesteenen lærer,
Den giver Ternet Blad og Eg,
Og selv dog intet skærer.

No. XII.

Melius nubere, quam uri,

Eller Samtale
imellem
Timander og Philemon.

Timander.

Ha! ha! Philemon est du der!
Velkommen, skal jeg finde

Phi-

Philemon u-formodet her?
 Just havde jeg i Sinde
 Alt stikke dig et gangend Bud;
 Thi jeg i Morgen venter
 Den gode Floridon herud,
 Med fleere vor Beklendter.

Phil:

Timander tak! jeg sit i Gaar
 Et Brev, der i tillige
 En flittig Hilsen til dig staar,
 Hvad? om jeg vilde sige
 Dig mere nyt? en vakker Brud,
 Mand tenker dig at unde,
 Thi tog jeg Aandeloss herud
 Til dig i samme Stunde,
 Staar hun dig an, vil du dertil
 Frivilligen samtykke,
 Med Hatten af jeg sige vil,
 Timander stee til Lykke!

Tim.

Ach! Giekkeli med Gifte-Snak!
 Du kiender vel Timander,
 En vakker Brud: ney hellers tak!
 Jeg ikke mig forandrer;
 Er Verden da foruden mig
 En sylt med disse Giekkeli?
 To blinde Bukke lader sig
 Med Ægteskab betrekke.
 Du figer vel paa standend Foed,
 Mig døde bort en Kone,
 Som var saa from og Eye-geod,
 Og alle Dydres Krone,

Det

Det samme staar udi mit Sind,
 For det jeg mig betenker;
 For jeg mig nu vil sætte ind
 I Ægteskab og Lenker.
 Om jeg engang i Terning-Spil
 Kand kaste Sæver alle,
 Er det en troelig, Lykken vil
 Paa Sæver altid falde?
 I denne dyre Tid og Trang,
 Der er paa fromme Qvinder.
 Lykselig den! der første gang
 En from og dydig finder;
 Om hand igien nu gifter sig,
 Og nyder samme Stierne,
 Jeg siger: Hand er lykkelig,
 Men taabelig af Hierne.

Phil.

For hastig dømt, hvor mangen Mand,
 Der kand en Faldes Daare,
 Vil anden gang i Ægte-Stand
 Ketura sig udkaare?
 Vel habet nogle Kætttere
 I Christi første Dage
 Fordomte enhver, der elskede,
 Sig anden Brud at tage,
 De kaldte dennem Bigamos,
 De satte dem i Bande;
 Men denne Lærdom ey af os
 Er hørt i disse Lande;
 See nu Timander! dig betenk,
 Den Brud, hvorom jeg taler,

Y y

Kand

Tim:

Kort sagt: Hvad til Guds frygtighed
Og Catechismus hører,
Teg sige tor hun meere veed,
End Degrnene tilspører,

Phil:

Mod Halte, Kryble, mild og rund,
Ey twende gange hører
En Fattig, hand jo samme Stund
Til Medynt hende rører;

Tim:

For Maale til sit Set og Top
Hun ikke ner spenderer
Det hun i Tablen legger op,
Og Fattige forærer:

Phil:

I Huuset er vindstibelig,
Ey lader Pigen raade,

Tim:

Hun veed, hver skrabe vil til sig,
Og søger egen Baade.

Phil:

Claus Pors, Romaner eller det,
Som fører ingen Nytte,
Hun syntrer ey, men i det Sted
Vil virke, sye og knytte,
Er mesten taus og sielden leer,
Skal mand udvortes domme,
Uskyldig. Tim: Uden det, som seer
Uvidendes i Drømme;

Vy 2

Tim.

ÆS (688) 5

Phil:

Hun stadig er og ikke spansé,
Tim.

Ey som den Jydiske Frue,
Som for et Buks seer suurt og haanst,
Vil dig med Nynker true,
Ja stiv, som Bonde-Fogdens Kiep,
Og som Mariæ Stytte,
Du hilser dybt, dog veed hun nep
Den ene Foed at flytte.

Phil:

Ney denne viiser storre Tugt,
Beleven, sør i Tale,
Maar du vil strabe, veed hun smukt
Med Neyen at betale,
Hun taler sagt og sodelig,
Ey fogrer, lamer, raaber,
Ey disputere lader sig
Af Trette-fiere taaber,
Ey lesper, Tim: Som vi hører dem,
Der Peenhed eftertragter,

Phil:

Ney! intet ud-studeret frem,
Naturlig Gang og Fagter,
Ey fogrer, leer med Munden op,
Hun med charmant en Mine
Halv smiler, tager til sin Top,
Og synes ey at grine,
Hun aldrig soer en Eed endnu,
Men skal hun til at svære,
Hun siger kun, min Troe, ney nu,
Hielp Gud! og andet meere,

Saa d

Saa fromt et Creatur og Krop
 Har Verden ey at føde,
 Jeg twibler paa, hun skal en Lop,
 For lutter Fromhed døde,
 Af Deylighed, jeg sige kand,
 Naturens Mesterstykke,
 Dertil er søgt af hvert et Land
 Et Skilderie at trykke,
 Af Spanien hun Øyen sit,
 Lod Hud fra London hente,
 Paris gab hende Held og Skit,
 Vor Dannemark betiente
 Kun hende med det bare Haar

Tim.

Hvad kand du meere sige ?

Phil:

Ey nogen hende overgaard,
 Kand skee slet ingen lige,
 Som Melk og Blod i Ansigtet,
 Ja skulde Paris dømme,
 Frue Venus selv sit Plads og Sted,
 For hende skulde romme,
 Tenk, jeg ey hendes Contrafey
 Med Pennen kand beskrive,
 En Malers Pensel kand og ey
 Til Solen Klarhed give,
 Hvad hendes Byrd og Blod angc
 Dig Hvitfelt kand opregne ;

Tim:

Men Pagina, hvorpaa det staar,
 Saa just du ey kand tegne,

Yy 3

Phil:

Phil:

De sexten Ahner meere til
Hun haber alt opskrevet
Foran i Brochmans Huus-Postil,

Tim:

Dog Bladet er afrevet,

Phil:

Nok er det hendes Fader var
Af gammel Danse kommen,
Skisndt hand ey nogensinde bar
Sit Rang-Brev udi Lommen,
En Ting jeg havde nær forgiet,

Tim:

Ney glem det ey at sige,

Phil:

Hun dandser vel, og taler net
Fransösk og tydse tillige
Musiken hun og vel forstaar,
Ja leger intet mindre
Paa Luth, Cithar, Claveer, Mendor,
Hvo kand det vel erindre?

Tim:

Mens som hun har nu sexten Aar,
Jeg ikke veed den Time,
Hun Beilere saa mange faar,

Tim:

Som Rom har Pilegrime,

Phil:

Det derfor drives bør med Hast,
Man snarlig maa begynde,

Tim:

Tim:

Hvo veed, hvor suart en ung Phantast
Indløfter denne Lynde!

Phil:

Min Søster boer strax derved,
Hun veed det vel at mage,

Tim:

Sligt Handverk Fruentimmered
Sig gierne vil antage,
Ja kobler neppelig omsonst,

Phil:

Nen skal jeg Sandhed sige:
Min Søster ey i denne Konst
For andre bør at vige,

Tim:

Saa kunstig, hvis hun gif derpaa,
Og trolig vilde fegte,
Den store Tyrk vel skulde faae.
Venedien til Ægte,

Phil:

Dog medens Jernet gloen er,
Maa Smeden Arme røre,
Mens Katten ret sin Hale bær
Mand bør paa Katten siore:

Tim:

Ja siore, hvo der siore vil,
Og havde hun til visse
Et Skippund Dyd og Guld dertil,
Og Rhinskvin kunde pissee,
Er dette dog mit forte Svar,
Min Stand jeg vil ey skifte,

Phil:

Hvorsor? Tim: fordi det er en Nar,

Der tænker sig af gifte,

Thi viis mig Qvinde uden Lak,

Phil:

Timander vaet dig vøye!

See til at du for saadan Snak,

Ey faaer en klappet Trøye;

Hvor mangen en Abigael,

Hvor mangen dydig Qvinde

Kand viise dig, du farer vild,

Kand Munder paa dig binde,

Sandt nok at Eblet kortede

Den Dyd, Guld med os skabte,

Tillige med Guds Billede

Fuldkommenhed vi tabte,

Dog, naar mand hos en Qvinde seer,

At Dyden Mester spiller,

Om ringe Fejl sig end beteer,

Skal mand dog see med Briller,

En Vorte kand ey Deylighed

Formindiske, lidens Taage

Kand Solen ey sin Herlighed

Og flare Glands betage.

Det heele Kion ey burde vel

For Beengierd ilde lide,

Fordom en Thais, Jesabel,

Men roes igien Svanhvide,

Tenk paa, hvad got dig dette Kion

Dit heele Liv beviiser,

De vel fortiente bedre Lon,

End Gloser, spodiske Biiser,

Af dennem fødes, svøbes vi,
 Fra Buggen os opkleffer,
 I Nød og Sygdom staar os bi,
 Vort Liv' de haanden rekker,
 Endda, Timander! er dit Svar,
 Din Stand du vil ey skifte,
 Ja ter og kalde den en Nar,
 Som tenker sig at gifte,
 End sige (for at synes Elog)
 Du vil dig ikke binde,
 Til det, som Adam, sagde dog,
 Hun kaldes skal Mandinde.
 Capricer og Indbildinger!
 Som muelig Juvenalis
 Boileau, og den, om hvilken her,
 Jeg nødig vil, maa tales,
 Har boldet sligt, men monne de
 Den Guld vil reformere:
 Som Egtestanden stiftede,
 Bad Adam sig formeere?
 Forfæderne, som vilde sig
 Til denne Stand begive,
 I deres Dyne sandelig
 For Daarer sig maa skrive,
 Lycurgi Dom blev stemmere,
 Om det til dennem stode;
 Fordi hand sine Borgere
 Til Egteskab vil raade,
 Hvi skulde vi fra Calicut,
 Den Skit til Christne fore,
 Der har hans Hals og Liv forbrudt,
 Som Egteskab vil hore;

Lad Indien i Mørket staae,
 Lad Tyrker Tyrker være,
 En Jøde Talmud folge maae,
 Ni Christne Christi Lære:
 Ja Creaturet lærer dig
 En anden Ven at tage,
 Den Due lever sorgelig,
 Som savne maae sin Mage,
 Vor Liv og Lyst er Compagnie,
 Og hvo kand bedre give,
 End To, der staaer hverandre bi
 Den Stund mand er i Live,
 Den Hest, som eene trække maae,
 Sin Styrke snarlig mister,
 Det er saa let, at enkel Traad
 I Stykker gaaer og brister,
 Saaledes er og Enighed;
 Timander! du det nægter,
 Guds Skik, Naturen, Mennisker,
 Ald Verden for mig fegter.

Tim,

Med mig Philemon kom her an,
 Vel an jeg skal dig sette,
 Skiondt Brostrup eller Wordeman,
 For dig kand gaae i Rette,
 Strax uden at betenke dig,
 Da nævn mig fire Vinder,
 Hvis Mænd af Lykken roser sig,
 Jeg sige skal, du vinder,
 Hvis ikke, lad mig svare dig,
 Jeg haaber at bevise,

At den , som ikke gifter sig ,
 Kand sig lykselig priise ;
 For det at kiende grant og ret ,
 Vi vilde sammenveye
 Alt sordt og surt , alt got og læt ,
 Som Egtestand mon eye ,
 Naar den staferes prægtelig
 I beste Slik og Miner ,
 Det gode veyes lettelig
 I Lod og i Obintiner .
 Nu tvert imod den Harm er stor ,
 Vi seer dem daglig able ,
 Paa Vægten et par Horne gaaer
 Langt over Lispunds Navle ,
 Kand du for dem mig sige frie ?
 Et Bal , en Jule-Stue ,
 Et Bryllup , Snaptings Compagnie ,
 Mig med en Svoger true ,
 Romaners Lov mig hielper til ,
 Jeg ønsker en Calide ,
 Jeg veed Cleantes fegte vil ,
 Og med Almene lide ,
 Een Thisbe , lærer , hvor jeg best ,
 Med Pyramus kand tale ,
 Astrea kand og Hercules
 Mig Kierlighed afmale ,
 Hvad Messalina gisr til Rom ,
 Hos os kand anden gisre ,
 Der paa jeg Provste-Modes Dom
 Til Vidnesbyrd kand fore ,
 Du svare vil , da tag en Dom
 Til næste Tamperdage ,

Og gak til Consistorium,
 Lad hende der anklage,
 Got nok! men der vil Bidne til,
 Dem faaer jeg ei saa lige,
 Thi gierne bruges dette Spil,
 Hvor ingen kand dem kige,
 Ja, vil hun qbæde denne Gang,
 Da, skisndt du vogter nsye,
 Som en Chaldeer paa Maanens Gang,
 Hun lurer dog dit Dye.
 Er jeg end frelst af denne Nod,
 Og sover uden Tækter,
 Dog kand jeg ikke, ved min Dod,
 Fordrage den, som snakker,
 Og smiler ved hver andet Ord,
 Sin Mund paa Noder stiller,
 Hvis Dyne spiller, Tungen gaaer,
 Og Belten aldtid spiller,
 Hvis Babyloniss Top og Floer
 Mod Himmelten tor pukke,
 Sig speiler, dog hun ofte faaer
 Sin Smukhed af en Krukke,
 Et proper Ord i Danse Sprog
 Jeg ikke ved til Nette,
 Men til Paris, det ved jeg dog,
 Det kaldes la Coquette.
 Et andet Slags har Lyst til Spil,
 Naar hun faaer Lanter-Tækter,
 Pamphilus adsprede vil
 Alt, hvad jeg sammensanker,
 Paa Cinque neuf et eenest Kast
 En Hæst af Stalden treffer,

Da

Da neppelig til Sip og Pas
 Mit Huus og Gaard tilstrekker ;
 Naar Hanen galter Mid-Nat ind,
 Jeg venter forst min Kone,
 Hvad hielper det mig arme Skind,
 Alt jeg vil Hiemme skaane,
 Thi næste Dag det samme seer,
 Hun for at faae Revange,
 Da mædes der i dens Obarteer,
 Til Lanter-Leg at dandse,
 Vil jeg da tale paa vort Gavn,
 Alt jeg det Spil fortryder,
 En Knark, en Knurrer er mit Navn,
 Mig gives mange Lyder,
 Naar Gaard og Gods er sat i Pant,
 Og Renten paa sig drager,
 Da finder jeg det alt for sandt,
 En Nar der Frue tager,
 Jeg troer vel og neppelig,
 Den roser af sin Stierne,
 Hvis Kone plages idelig,
 Af Tørst og drikker gierne.
 En Morgenstund det seer, endeel
 Sig finder noget ilde,
 De henter strax et Glas Caneel,
 Det Onde at formilde,
 Det smager vel, den fromme Mand
 Vil hende dertil nøde,
 Hvor er det ? Hierte ! figer hand,
 Tag noget af det Sode,
 Mens Dagen ester ved det Paß,
 Hun lod Canelen hente,

See

See Maren knurrer, og et Glas,
 Af samme Slags maa vente,
 Ja naar det kommen er saa vit,
 Hun skal hver Morgen tage
 Af Brændeblin og Aqvavit,
 Da tænk paa onde Dage;
 Thi siden hun den ganske Dag
 Faaer Ont af samme Syge,
 Og til den Drik faaer mest Behag,
 Som kand i Halsen ryge.
 Saa staar det vel i Hunset til,
 Hun bander, skieder, larmer,
 Jen Minut er vred og mild,
 Nu leer, nu hun sig harmer,
 Nu sandser ikke Dag og Dor,
 Beed en Forstiel at høre
 Paa mig og Knechten, ja vel tor
 Mig større Pudser giøre:
 Og skal det mig saaledes gaae,
 Hvor var jeg herlig luret;
 Thi siden folger meere paa,
 Nam quid Venus ebria curet?
 Det kand og hendes lettelig,
 Jeg skal en Hustrue tage,
 Som giør mit Liv fiedsommelig,
 Mig plager alle Dage,
 Som altid imod Beiret er,
 Sig selv Maximer trykker,
 Med idel Imodsigelser
 Min Hierne slet forrykker,
 Alt, hvad jeg giør, er ilde giort,
 Og aldrig er til Takke,

Om hvit er hvit, om sort er sort,
 En Time tør vel snakke,
 For et Glas Viin, jeg med en Ven
 Kand drikke, for en Daler
 Jeg giver ud, en Preddiken
 Mig Ødselhed afmaler.
 Maar jeg har staact min Skole-Ret,
 Saa tør vel hendas Nøve
 Paa Pigen gaa, saa heder det
 Du Hore, Tadste, Tæve;
 For Ægteskabet er saa from
 En Engel ei at finde,
 Men førend Maanedens gaar om
 Er hun en Dievelinde.
 Af dennem ere mange til,
 Ja fleere vilde blive,
 Om Fanden ej herefter vil
 Dem Logemente give.
 Jeg har en gammel Munke-Bog,
 I samme Bog opleedes,
 Hvorledes dette sig tildrog,
 Og lyder det saaledes:
 En Bonde-Mand, var hart belad
 Med en forbandet Øvinde,
 Gav hannem Knur og lidet Mad,
 Thi sit hand udi Sinde,
 At vilde proove Flid og Kunst
 Sin Birte at formilde,
 Gav gode Ord, det var omsonst,
 Hun larmede dog ilde,
 Hand gik til Kiossted, kioskte der
 Ret Sars til Skjort og Troye,

Hand

Hand tænkte dog, den bandsat Mær
Sit Hierte skulde boye ;
Men Birte stedse Birte blev,
Ey Garset hielpe kunde,
Hun Manden udaf huuset drev,
Elendig var den Bunde ;
Hand Boyerne lod hende saae,
Og sagde : Vær min Herre,
Vær Herre Birte, lad nu gaae !
Kand det ey andet være ;
Men hør Philemon, hvor det git
Og ynk den arme Bunde ;
Da den Tyran Regiering sit,
Sit hand ey Roe en Stunde ;
Hun Manden tog i Haar og Skieg,
Den halve Deel afplukket
Og hialp det lidet Manden skreg,
Bad for sig, raabte , suffet,
Vel tænkte hand , jeg prøve vil,
Om hun vil Kieppen lyde,
Da skal jeg vove dette Spil,
Og hende vacker bryde,
En Dag hand uformodentlig
Slog Hoden af en Gryde,
Hun sprang fra Nokken hastelig,
En Kiep til hannem hyde,
Hand var ey seen, sit hende sat,
Og hende Texten lærte,
At hun ey sob den ganske Nat
For Pine , Væ og Smerte,
Det hialp ey meget, thi saa suart
Som det lod af at svie,

Hun

Hun efter gammel Skik og Art,
 Umuelig kunde tie,
 Ey sagde Bonden : gid du varst
 Til Helbede hos Fanden !
 Brug Munden der, du slemme Gast !
 Og staan mig for din Banden :
 For Doren Fanden ferdig staar,
 Og sagde : gode Bonde !
 Er det dit Alvor, at du swoer,
 Du vilt mig Birte unde ?
 Da svarte hand : tag Birte hen,
 Forsikring jeg vil tage,
 Hun aldrig komme skal igien
 At pine mig og plage :
 Forpligten skrevet, Fanden tog
 Den æder-blente Qvinde,
 Til Helbede med hende drog,
 Slap hende los der inde ;
 Hun strax opvagte Klammeri,
 Var Dievelen til Plage,
 Og ingen Dag der gif forbi,
 Der jo blev ført en Klage :
 Beelsrebub, strax Ordre gav
 Til den, som hende bragte,
 Hand skulde staffe hende af,
 I hvor hand det end magte,
 Til Bonden derfor lader staae,
 Og bad, hand vilde tage
 Sin Kone hem, hand skulde faae
 Da Guld og gode Dage ;
 Og nevnde Fanden trende Maend,
 Hand skulde strax besætte,

Til dennem skulde Bonden hen,
 At hielpe dem til rette :
 Det skeede strax, Een efter een
 Til hannem maatte trenge,
 Thi kom Frue Birte hiem igien,
 Og Bonden tiente Penge :
 Det rygtedes i alle Land,
 Hand kunde Dievle drive,
 Een riig og mægtig Aldelsmand
 Lod Brev til hannem skrive,
 Hans ældste Daatter var besat,
 Hand hastig vilde komme,
 Og tiene sig en mægtig Skat,
 Af røde Guld i Lomme,
 Det lidet hialp, at Bonden sig
 Undskyldte, maatte jage
 Med Budet hen; dog snildelig
 Lod Konen med sig drage,
 Hand triner ind, lod Birte staae
 For Doren, Fanden spørre,
 Hvad Bonden prætenderer paa,
 Contracten alt ophører:
 Jeg svarer, Bonden kommen er,
 At selge et par Stude,
 Men ellers er og Birte her,
 Og varter hun herude:
 Ved dette Fanden bange blev,
 Spør, hvor har sat hend' Stevne?
 Strax bort af den Besatte drev,
 Da hand hør Birte nævne.
 Sa, dom, Philemon, om den Mand
 Gis ret, der vil sig give,

Til

Til Ægteskab, om ikke hand
Er klog der lår det blive?

Phil.

Holt, holt, Timander! med din Dom,
Du prædiker for fage,
Den Brud, jeg taler med dig om,
Og raader dig at tage,
Er from, gudfrygtig, stikkelig,
Paa brave Folk hun slegter,
Ja riig og deilig, denne dig
Jeg raader til, du ægter.

Tim.

Et stjordt Parti! af Dyder ey
Een smukkere Land gives,
End den, hvis smukke Contrasei
Saa kostelig beskrives,
Dog frygter jeg mig arme Dreng,
Hvor gif det med den Bonde?
Sig Piger udi Brude-Seng
Forandrer til det Onde;
Den Morgen-Soel, som fryder sig,
Med leend' Mund og Øye,
Bil inden Aften sige dig,
Du væde maae din Troye,
Er Havet blik og stille staar,
En rører sig en Bolge,
En Skipper veed, hvad forestaar,
At Stormen vil paafolge.

I.

Afførste Dyd om jeg end mig
En Kone vilde leede,

Gaa findes altid sandelig
 En Kiertel hos det Feede ;
 Du Pigen vel af Fromhed kand,
 Og Yndighed beromme,
 Siig mig , hvorledes vil en Mand
 Derom saa billig domme ;
 Der tales vel i Prent og Skrift
 Om mange fromme Piger,
 Men, er hun hvid, hun bliver gift,
 Fit mihi Cygnus niger,
 En From er gierne taabelig,
 Og lader sig betrefke,
 Mig kunde Kukken skimmelig
 Ved Juule-Tider giekke ,
 Ney, skulde jeg for Giste-Skit
 Min sode Frihed slippe,
 Da saae jeg heller, at jeg sit
 En Birte, en Xantippe ;
 Thi lod mig Fanden da vel gaae,
 Ey var mig ond og bister,
 Fordi han selv og fandtes paa
 Min Kones Slegts-Register.

II.

Gudfrygtighed nest efter staar,
 Den Dyd mand burde give
 Den første Plads , og her jeg faaer
 Kuns lidet om at skrive,
 Dog viiser os Erfarenhed,
 Hvor mange galne Stykker
 En Deel begaar, sin Daarlighed
 Med denne Raabe smykker,

De siunes vel at viise frem
 Vor Hærres rette Stempel,
 Dog faaer Cupido tit af dem
 Sit Knæfald i Guds Tempel ;
 Om Pulpiturer tydelig
 Et A: B: kunde sige,
 Da skulle mangen siule sig,
 Som synes Engelslige,
 Men nok ! vi skulde jeg ey slet
 Den store Keyser følge,
 Der til Nicæa fordum det
 Paa Ilden vilde dølge ?

III.

Du siger hun er skifflig,
 Det troer jeg og gierne,
 Derpaa de fleste spidser sig,
 Anvender Kunst og Hierne ;
 De læres op fra Buggen af
 Alt synes sode , milde,
 Mens veed du vel, en malet Grav
 Forinden stinker ilde ;
 Det er den ene Streng , hvorved
 De spender deres Bue,
 Det er det Glavende, hvormed
 De vores Frihed true,
 Vil du Sirener lyde til
 Du Skib og Gods skal tage,
 Sig smykker Circe, mens hun vil
 Dig giøre til en Abe ,
 Ney ! ney Philemon , jeg ey mig
 Vil under Alaget bøye,

Fordi hun siunes stikkelig,
Og har et yndigt Øye.

IV.

Eg er og en med denne tient,
Som stedse mig opregner
Sit Slegt og Byrd paa Pergament,
Fra Fridlev og Kong Regner,
Det kostet mig Caros, Laqvay,
Fordi jeg Nar udvæiser
Min Sviger-Faders Contrafey,
Blandt Rantzover og Friifer;
Elendigt Huus! hvor Honen land
Langt over Hanen gale,
Og hvor det er: Tie stille Mand,
Naar Fruen vil befale;
Hvad hielper mig til Steg og Fist,
Og til min Tørst at slukke,
At Kone min af Herr Paavisch,
Og Rantzover land pukke?
Mit Huus indrettes, som det bør,
Og, som det mindste kostet,
Hun blive ved og true tor,
Med Farbroer, Morbroer, Most
Ney best at leve magelig,
Og sig den Stand udvelle,
Som holder ud, derpaa jeg dig
En Fabel land fortælle:
Engang fortræde Fiskene,
De stedse skulde være
Til Vandet skabte, Dyrene
De vilde Svemmen lære,

Alt de nu kunde denne Sag,
 Med god Maneer forandre,
 Blev talt, de skulde sig en Dag
 Besvogre med hverandre;
 Det skeede saa, thi seer mand og
 Saa mangt et Dyr i Vandet;
 Men see! hvad mere sig tildrog
 Til Bryllupet blandt andet,
 En Lax kom u-formodentlig
 Med Odderen i Trette,
 Om deres Rang, hver vilde sig
 Ved Bordet overst sette,
 Da blev opst et Klakimerie,
 Det gik paa Liv og Ere,
 Med Laren stode Hvallen bie,
 Som Adlet vilde være,
 De stode strikt paa deres Rang,
 En Dag de varé skabte,
 For Löven brølte, Hiorten sprang,
 For Hund og Kat de labte,
 Og skulde Dyden foregaae,
 De meente Sted at tage,
 Hvo lader ikke Stegen staae,
 Vil Lax og Østers smage?
 Den Sag kom ind for Jupiter,
 Hand domte den at være
 Den Ypperste, hvis Magten er,
 Og sig kand best ernære.
 Ey Dyd ansees, ey Byrd og Blod,
 De maatte dog herunder,
 Thi Jupiter dem svare lod,
 De gielte ey omstunder.

Gy heller kand jeg giøre mig
 Til Træl for Guld og Penge,
 Fornsyelse giør mig saa riig,
 Jeg skal dertil ey trænge,
 Skjondt jeg den halve Globus sit,
 Til Medgift, jeg ey vilde
 For Solv og Guld et Øyeblik,
 Min sode Frihed spilde;
 Hvad hielper mig jeg stabler op
 Rudolphær og Alberter,
 Naar Konen giør mig Krusets top,
 Og dagligent mig smerter?
 Naar hun vil have Buxerne,
 Og ey den Grille lader
 Jeg kuns forvalter Midlerne,
 Hun selv for Pungen raader?
 Indbilder sig, at hun mig tog
 Til Mand og ey til Herre,
 Omstjondt mig siger Mose-Bog,
 Jeg, jeg skal Herre være;
 Og over denne Mose-Text
 Vil drages, slides, rives,
 Intolerabilius est
 Nil, qvåm fæmina dives.

Saa lidet som Gvinea kand,
 Mig fra mit Forset trenge,
 Og tilforhandle sig en Mand,
 Som ey er fal for Penge,
 Saa lidet kand og Venus mig
 Mit Sind og Sands betage,

Alt jeg derover sorgelig
 Skal leve mine Dage ;
 Vel er det sandt, at Deilighed
 Er aldtid kier i Øye,
 Maar det er mit, og jeg det veed,
 Da kand det mig fornøye ;
 Og skeer det tit i Hastighed,
 Mit Kjød og Blod er reede,
 Og siger gak, vær Træl, fald ned,
 Din Afgrund at tilbeede ;
 Som Menniske jeg giver Magt :
 Et Knæfald jeg kand gisre,
 Dog visker mig i Øret sagt,
 Jeg skal Fornuftens høre ;
 Det Minut mit Ja og Ney,
 Jeg vil, jeg vil dog ikke,
 Mig i et Speyl og Contrafey
 Fremstiller Lyst og Strikke ;
 Maar Kjød og Blod udi sit Glas
 Mig Kierlighed tilskienker,
 Fornuftens er mig ond og hvæs,
 Vil true mig med Lenker,
 Den ene mig en Rosens Mund,
 Og Allebaster- Arme
 Den anden mig i samme Stund
 Uroe, Fortræd og Harme :
 Af Blodet viises Rosen Rød,
 Fornuftens viiser Tørne,
 Den ene Fryd og Lysten sød,
 Den anden et Par Horne ;
 En Smuk har mange Beylere,
 Ald Grækenland vil storme,

Jeg veed, at Pudicitiae
 Rara est Concordia formæ.
 Ægistus, Agamemnon maa
 For Clytemnestra bøfke;
 I Fyrr og Brand maa Troja staa
 For Helena, den smukke;
 For smukke Cara Spanien
 Blev Morene til Bytte,
 En Hercules, den store Mand,
 Sig kand for Smukhed hytte,
 En Cleopatra volde kand,
 Anthonus maa blegne,
 Om Hagbarts Død og Signes Brand,
 Hvo kand det alt opregne?
 Ja for at see grandgivelig
 Paa Deylighed Exempel,
 Da lad Ægypten viise dig
 Sit vit-beromte Tempel.
 Foruden seer du Prægtighed,
 Forinden Crocodiler,
 Saa er det og med Deilighed,
 Som kuns udvortes smiler;
 Som vi da seer, saa falst en Grund
 Er lagt til disse Dyder,
 Er jeg da viis, jeg ingen Stund
 Mit stadig Forsæt bryder;
 Thi skulde det og hendes mig,
 (Som Guld dog vilde hindre,)
 At jeg blev gift ulykkelig,
 Hvad skulde Sorgen lindre?
 Min Nød kom ey for Lyset frem,
 Vil nogen det udleede,

Jeg

Jeg tier det, den Fugl er slem,
 Som kletter i sit Nede;
 Jeg maatte da som Bugge-Glut,
 Der sig i Sovne græder,
 Mig sukke træt af Sorrig, mut,
 Til ieg i Graven træder;
 Hvi skal jeg vel Philemon, da
 Faae nogen Tid i Sinde,
 Mig med et u-lyksalig Ja
 Gaa u-betænksom binde?
 Ney Frihed, Frihed har jeg sat,
 Det er mit Liv og Lykke,
 Til mig den mørke Dødsens Nat
 Fra Verden vil henrykke.

Phil:

Hvis heele Qvinde-Risnet var
 Saaledes, som du skriver,
 Var hand en u-besindig Mar,
 Der sig til dem begiver,
 I Vallet, jeg maa give Ret,
 Mand maa betænksom være,
 Dog er det ey tilbørlig slet,
 Ald Egteskab forsvere,
 Rayd Adam, en fuldkommen Mand,
 Sin Evæ Hielp behøve,
 Hvi vil du dig i verre Stand
 Dit Gode selv hersve?
 Ned Encratisters Sure-Dey
 Er Kirken altid plaget,
 See til, at du for dennem ey
 Har samme Skik antaget;

Hvor

Hvor skulde Verden kunde staar ?
 Hvad Politie i Lande ?
 Om alle Stender skulle saa
 Ald Egestab forbande ?
 Da mange fordum Eiid til Rom
 U-gifte vilde leve,
 Lex Papia for Lyset kom,
 Ved den de twungne bleve ;
 Reis Verden om, du finder saa,
 Som denne Stand forhaaner,
 Kun Juvenalis og Boileau,
 De Satyristisch Aander.

Tim:

Af Qvinde-Rionnet hvo er god,
 Jeg ikke ved at tegne ;
 Mens nævn mig een, jeg derimod
 Vel Femten skal opregne,
 I Ballet at betænke dig,
 Jeg leer, hvo kand det finde,
 Thi den, som synes Engle-lig,
 Er snart en Dievelinde ;
 Hvad Adam baadte jeg vel veed,
 (Disvære) Vi maa finde,
 Hand samme Dag, for Soel gik ned,
 Gav Klage paa sin Qvinde.
 Med Encratister, jeg ey bør
 Fordomme dem, sig gifte,
 Men om mig selv jeg sige tor,
 Jeg daarlig gior at skifte,
 Om Verden staar, om ikke staar
 Kand mig kuns lidet røre,

Med

Den Politie mit Hoved faar
 Slet intet med at giore,
 Hos os er ikke Fare nu,
 At Papius skal raade,
 Thi hver er sindet saasom du,
 Alt kaable Folk til Haabe,
 Læs Juvenalis og Boileau,
 Hvad gielder, du skal finde,
 Hvor det vil dig og alle gaae,
 Som sig til Ovinde binde?

Phil:

Nok sagt Timander: Paulus kand,
 Best skille vores Trette,
 Dem, som sig gifter, siger hand:
 Kand giore det med Rette,
 Som sig ey gifter bedre gisr
 (Mens merk) for Guld at tiene,
 Og leve, som en Christen bor,
 Og ey i blant Ureene;
 Hvis det ey gielte Sicelen mest,
 Jeg vel samtykke ville,
 Med Socrates, som vidste best,
 Hvad var at giftes ilde;
 Een ung Person var til Althen,
 Som lenge sig beraade,
 Om hand sig torde vel med Een,
 I Egteskab indlade,
 Hand spurte denne viise Mand,
 Hvorledes sig at skilte,
 Du vil fortryde, svarer hand,
 Du giftes eller ikke,

Han,

Hand, som en Hedning, kunde ikke
 Ey bedre Raad udgive;
 Men os vor Haab og sande Tro
 Vil andet her om skrive,
 Maar Christus med sit sidste Kom
 Vil Regnskab af os kreve,
 Vi da for Guds den strenge Dom
 Maa rygte, skielve, have,
 Vil hand for hvert u-myttigt Ord
 Process med os udføre,
 O! tænk, hvor mand bestiæmmet staar,
 Maar mand maa Dommen høre
 Min Ven jeg derfor raader til,
 Hvis Kædet ey tilstæder
 U-gift at leve, som du vil,
 At du dig een opleeder,
 At leve med fornøjelig,
 Og ikke daarlig synde,
 Den bedre gør, som gifter sig,
 End den, som lider Brynde;
 Den Gud, af hvis aldmægtig Haand
 Regieres ald vor Lykke,
 Hand skienke dig et Egtebaand,
 Og efter eget Lykke;
 Maar du med Hende, Hun med dig,
 Samdrægtig Byrden bærer,
 Du leve skal fornøjelig,
 Med hvad Gud dig bestierer.

Æ (615) 55

No. XIII.

EPIGRAMMATA.

No. 1.

Du store Løster mig at giøre ikke vover,
Det har du ofte sagt; af alt, hvad du mig lover,
Du holder dog saa lidt, saa jeg din Frygt beleer,
At du ey vove tor at love meget meer.

No. 2.

Den Kloges Fattigdom foragtes af den Riige,
En Daares Rigdom lidt blant floge Folk vil sige;
Men baade Klog og Riig jeg ynter hver for sig,
Om ikke Dyden er hos baade Klog og Riig.

No. 3.

Særsindighed man vel bespotter og foragter,
Men, naar man Verdens Skif og Daarlighed
betrugter,
Man dog bekiende maa, at en formuftig Mand
Vel til Særsindighed tit Alarsag have kand.

No. 4.

Min Ven, du lover nok, du for min Sag vil tale,
Men du dit Løfte vel saa længe kand forhale,
Saa at din Talen er saa tienlig for min Sag,
Som Medbør for et Skib, naar Skibet ligger
vrag.

No. 5.

Fæthiis vil Kirsebær heldst med de Store plukke;
Og blant hans Ligemænd hand veed dermed at
pukke;
Hand tænker ey derpaa, man seer saa mangt et
Saar,
Som hand af Steenene hos dem paa Næsen faaer.

Indhold
Over den Niende Samling.

No.		Pag.
I.	Andet Anhang til Kong Christian den 5tes Ledings Tog <small>Kingo</small>	639
II.	Lykonskning til Kong Christian den 5te af C. L.	643
III.	Til Dr. H. Bartholin ved T. Reenberg	651
IV.	Lykonskning til Kong Frideric den 4de, da han traadde til Regeringen <small>Kingo</small>	654
V.	Grav-Skrift over Hans Excellence Hr. Gyldenlöve <small>Kingo</small>	656
VI.	Til Skibet Prinds Frederic <small>Kingo</small>	ibid.
VII.	Hospitals-Lemmersnes i Odense Suk og Søgning ttl Kong Christian V. af Th. Kingo	658
VIII.	Lykonskning til Kong Christian den V. tredie Helt-Tog af Th. Kingo	661
IX.	Et Vers paa en Klocke i vor Frel- sers Kirke paa Christianshavn af Kingo	663
X.	Lykonskning med Kong Christian den Vtes Sundhed efter et Anstød af Febern	ibid.
XI.	Liig-Vers over Frue M. M. Huus- mand St Günthers	664
XII.	Somnium Poeticum eller For- samling paa Parnasso	668
XIII.	Samtale imellem Timander og Philemon	683
XIV.	Epigrammata.	715

